
museum boijmans van beuningen
jaarverslag 2024

Tekst en samenstelling Museum Boijmans Van Beuningen
Vormgeving Thonik
© 2025 Museum Boijmans Van Beuningen

Inhoud

	Voorwoord	3
1	**Collectie en onderzoek**	4
2	**Presentaties**	11
3	**Educatie en publieksbegeleiding**	19
4	**Relatiebeheer en filantropie**	24
5	**Huisstichtingen**	32
6	**Marketing en communicatie**	35
7	**Publiekszaken en horeca**	39
8	**Bedrijfsvoering**	42
9	**Financieel verslag**	46
10	**Raad van Toezicht**	54
	Museum Boijmans Van Beuningen bedankt	57

Bijlagen

A	Aanwinsten	62
B	Uitgaande bruiklenen	69
C	Publicaties	78
D	Presentaties	79
E	Educatieve activiteiten en evenementen	83
F	Activiteiten en nevenfuncties wetenschappelijke staf en directie	86
G	Personeel en organisatie	92
H	Organogram	93

Tentoonstelling *Lievelingen* tijdens de Open Dag Depot, foto Aad Hoogendoorn

Voorwoord

Museum Boijmans Van Beuningen viert in 2024 zijn 175-jarig bestaan – een mijlpaal waar we graag samen met de stad bij stilstaan. Wie jarig is trakteert, en mede dankzij een initiële bijdrage van de 100-jarige Stichting Bevordering van Volkskracht, grijpt het museum de unieke kans om het spraakmakende project *Snakken naar Boijmans* te organiseren. Gedurende vijf zomerse weken is het gesloten museumgebouw open voor publiek. Het pand is getransformeerd tot een levendig podium met een kunsttour vol kunstwerken uit de collectie en ingrepen van kunstenaars. Voor deze bijzondere gelegenheid wordt ook het populaire *Kunst4Kids* nieuw leven ingeblazen. Met 36.000 bezoekers komen er twee keer zoveel mensen op *Snakken naar Boijmans* af als verwacht. Het is een emotioneel weerzien met het gebouw voor zowel bezoekers als museummedewerkers. Bovendien heeft *Snakken naar Boijmans* de collectie verrijkt met meerdere aanwinsten.

In maart pakken we in het Depot uit met de omvangrijke tentoonstellingen *Lievelingen* en *Lievelingen XL*, waarin circa 100 topstukken en publiekslievelingen centraal staan. In aanloop naar de tentoonstellingen vroegen we meer dan 10.000 bezoekers naar hun favoriete werk uit de collectie. Het publiek komt in groten getale naar hun geliefde kunstwerken die zeer worden gemist nu het museum is gesloten. Ook over de landsgrenzen laat het museum van zich horen. Dankzij tentoonstellingen in de Verenigde Staten, Canada en Parijs maakt een nieuw publiek kennis met onze collectie. Binnen Nederland reizen de topstukken van de collectie impressionisme naar het Van Gogh Museum voor de tentoonstelling *Vive l'impressionisme!*. Een wel heel bijzondere aanwinst dit jaar is *Stilleven met aardappelen* van Vincent van Gogh. Al jarenlang was dit schilderij in langdurig bruikleen bij het museum. Dankzij de steun van velen is het eindelijk gelukt dit meesterwerk voor de collectie te verwerven.

Helaas is 2024 ook het laatste jaar van Zuid. Dit jaar is nog een aantal prachtige projecten gerealiseerd, maar aangezien de aanvraag voor structurele ondersteuning in het kader van het Cultuurplan 2025-2028 niet wordt gehonoreerd, hebben we met pijn in het hart moeten besluiten onze activiteiten op Zuid per 31 december 2024 te beëindigen. Zuid. is van cruciaal belang geweest voor de ontwikkeling van het museum en de lessen die we hier hebben geleerd nemen we mee in nieuwe projecten, zowel in het Depot als in het heropende museum.

Snakken naar Boijmans vormde tevens de opmaat naar een nieuw hoofdstuk van de renovatie van het museum: begin oktober stemt de gemeenteraad eindelijk in met een ambitieuze renovatie. Een gift van 80 miljoen euro van Stichting Droom en Daad – de grootste particuliere gift ooit aan een Nederlands museum – draagt in belangrijke mate bij aan dit besluit. Met deze mijlpaal is de stip op de horizon gezet. Vol vertrouwen kijken we uit naar de heropening van het museum in 2030.

In dit jubeljaar heeft het museum zich gesteund gevoeld door de betrokkenheid van velen in Rotterdam en daarbuiten met bijdragen aan de activiteiten en aanwinsten. Maar ook door samen volhardend te geloven in onze ambitie voor het toekomstige heropende museum.

Ina Klaassen
Directeur Museum Boijmans Van Beuningen

← inhoudsopgave

Collectie en onderzoek

Aanwinsten

Het museum verwerft 1.284 objecten (1.246 in volledig eigendom en 6 in gedeeld eigendom):

- 1.082 aankopen
- 169 schenkingen
- 1 overdracht
- 32 langdurige bruiklenen

De meest kostbare aanwinst van 2024 is eigenlijk geen 'nieuw' werk. *Stilleven met aardappelen* (1886) van Vincent van Gogh is al vele jaren in langdurig bruikleen bij het museum, maar dit jaar lukt het eindelijk om het schilderij voor de collectie te verwerven met steun van onder meer de Vereniging Rembrandt en het Nationaal Museaal Aankoopfonds van het ministerie van OCW. Een andere bijzondere verwerving is een studie van *De heilige Jozef* (1635-1636) in terracotta van Andries de Nole, aangekocht met gelden uit de nalatenschap van de heer en mevrouw Schoufour-Martin.

De feestelijke tentoonstelling *Snakken naar Boijmans* die in het tijdelijk geopende museumgebouw plaatsvindt vanwege het 175-jarig bestaan, vormt de aanleiding voor een aantal nieuwe aanwinsten. Met steun van Stichting Fonds Willem van Rede kan de installatie *When the body says Yes* (2022) van melanie bonajo in samenwerking met Théo Demans worden verworven. Dit werk was de Nederlandse inzending voor de Biënnale van Venetië in 2022. Ook de film *Sous-Sols au Ciel* (2024) van Jeroen Jongeleen, opgenomen met een GoPro camera in het Van der Steurgebouw, en *Open 2024* van Rory Pilgrim zijn na afloop van *Snakken naar Boijmans* aangekocht voor de collectie.

Het museum ontvangt in 2024 diverse bijzondere schenkingen, waaronder 24 objecten voor de collectie vormgeving uit de nalatenschap van Rine Coolen-Kalkman, twee marmeren sculpturen van Paul Noble die tien jaar geleden te zien waren tijdens zijn solo-tentoonstelling *Nobson* in het museum, en *Imploded Column* (2001-2002) van Ewerdt Hilgemann, geschonken door het echtpaar Richters en sinds kort te zien op het dak van het Depot. Ook Folkert de Jongs installatie *Operation Harmony* (2008) wordt aan de collectie toegevoegd. Andere schenkingen omvatten het prototype van de stoel *S-88* (1988/1993) van Hein Stolle geschonken door de heer De Winter en mevrouw Van Oostrom, een *MMM Dress After Party* (2005) van Maison Martin Margiela geschonken door Annemiek Mast, een laat zeventiende-eeuwse gouden klamp voor een bijbel geschonken door het echtpaar Van der Pols, en het werk de *Human Power Plant, scenario 3/ 2023, wijk op menskracht* (2023) van en door Melle Smets. Daarnaast verwerft het museum de sculptuur *Taking Mum's hand, I whispered ' Are we really safe, here?'* (1998) van Dirk Van Saene, een werk dat de grenzen tussen beeldende kunst en vormgeving oprekt. In navolging van de tentoonstelling *[H]erkennen herbouwen* (samenwerking Kunsthal 2023) krijgt Dominique Latoel de opdracht voor het ontwerpen van een kast.

Dankzij het nieuwe Berry Koedam Fonds kan het surrealistische *Zoe's break* van Silvia B. worden aangekocht. Er is meer werk van jonge veelbelovende kunstenaars verworven: zowel het collagewerk *The City* (2023) van Susanna Inglada tijdens Art Rotterdam, als een schilderij

Perspresentatie van *Stilleven met aardappelen* van Vincent van Gogh. Met v.l.n.r.: Jonne Arnoldussen. (managing director VriendenLoterij), Geert-Jan Janse (directeur Vereniging Rembrandt), Ingrid Huisman-van Baaren (voorzitter Stichting Museum Boijmans Van Beuningen) en Ina Klaassen (directeur Museum Boijmans Van Beuningen), foto Denzel Feurich

Tentoonstelling *Vive l'impressionisme!* in het Van Gogh Museum, foto Luuk Kramer

van Bobbi Essers uit 2023 naar aanleiding van de tentoonstelling *Op scherp* die collega Esmee Postma als gastconservator voor het Centraal Museum heeft gemaakt.

Er is dit jaar eveneens een aantal uitzonderlijke werken op papier verworven, waaronder ruim 330 prenten van Walter Vaes, een vroeg achttiende-eeuwse handgekleurde prenten-bijbel van Nicolaes Visscher, en een reisvouw-altaar met handgekleurde gravures (ca. 1642) van Pierre Daret, een getekend zelfportret (1793) van Nicolaus Ritter (jr) en een tekening (1815) van Albertus Brondgeest. Op TEFAF worden maar liefst twee werken gekocht: een krijttekening van Armand Rassenfosse (ca. 1899-1901) en het schilderij *Bosvarens* (ca. 1880) van Bertha Wegmann.

Het bescheiden eigen budget voor aankopen (50.000 euro) wordt in 2024 in belangrijke mate aangevuld met gelden door huisstichtingen en derden, waaronder uit de nalatenschap van de heer en mevrouw Schoufour-Martin, uit de nalatenschap van mevrouw N.C. van Riemsdijk-Borsje, @Boijmans, Berry Koedam Fonds, Boijmans Business Club, Boijmans Corporate Members, Bruynzeel, Fonds Coen Schimmelpenninck van der Oije, Kring Van Eyck, Mondriaan Fonds, Nationaal Museaal Aankoopfonds van het ministerie van OCW, Stichting Fonds A.H. Martens van Sevenhoven, Stichting Fonds Willem van Rede, Stichting Lucas van Leyden, Stichting Museum Boijmans Van Beuningen, Vereniging Rembrandt (mede dankzij haar Dura Kunstfonds, haar Gisbert van Laack Fonds, haar Themafonds 19de-eeuwse schilderkunst en de jaarlijkse bijdrage van het Cultuurfonds), VriendenLoterij en diverse particuliere schenkers. In totaal is voor 4,9 miljoen aangekocht, een bedrag waarin de waarde van schenkingen niet is meegenomen.

Een groot deel van de aankopen is eigendom geworden van de gemeente Rotterdam.

» Zie hier een volledig overzicht van de aanwinsten.

Bruiklenen aan derden

Het museum geeft 390 kunstwerken in bruikleen aan derden:

- 102 aan instellingen in Nederland
- 74 aan instellingen in het buitenland
- 201 in het kader van reizende tentoonstellingen
- 12 in langdurig bruikleen aan instellingen in Nederland
- 1 in langdurig bruikleen aan een instelling in het buitenland

Het grootste bruikleen van 32 kunstwerken dit jaar is aan de tentoonstelling *Vive l'impressionisme!*, over 150 jaar verzamelen van Frans impressionisme in Nederlandse collecties. Dit project is een intensieve samenwerking tussen Museum Boijmans Van Beuningen en het Van Gogh Museum, en gaat vergezeld van een rijk geïllustreerde catalogus van Uitgeverij Toth. Er zijn topstukken te zien als *Petite danseuse de quatorze ans* (1880-1881) van Edgar Degas, de *Vissershut te Varengeville* (1882) van Claude Monet, *Eva na de zondeval* (1881) van Auguste Rodin en *Femme à la voilette* (1895) van Medardo Rosso, maar ook de recent verworven *Pioenrozen* (1885) van Berthe Morisot en een groot aantal werken op papier van meesters als Édouard Manet, Degas en Paul Cézanne.

Zoals altijd verleent het museum ruimhartig bruiklenen aan instellingen in binnen- en buitenland. Het recent verworven *Stilleven met aardappelen* van Van Gogh reist naar Groningen, evenals drie andere werken uit de

collectie. Voor de Maarten van Heemskerck-tentoonstellingen leent het museum het recent opnieuw aan Van Heemskerck toegeschreven *Portret van een jonge scholier* (1531) uit aan het Frans Hals Museum, en *Portret van een humanist* (circa 1545) en *De goden van de Olympus* (1556) aan het Stedelijk Museum Alkmaar. Voor de tentoonstelling *Het universum van Max Beckmann* in Kunstmuseum Den Haag worden *Portret van de familie Lütjens* (1944) en *Apollo* (1942) uitgeleend. De tentoonstellingen *Op scherp* in het Centraal Museum en *Roelandt Savery's wonderlijke wereld* in het Mauritshuis ontvangen respectievelijk acht en vijf kunstwerken in bruikleen. Aan het Bonnefanten worden veertien prenten van Pieter Brueghel I en Hendrick Goltzius in bruikleen gegeven voor de tentoonstelling over Bruegels prentenreeks *De zeven hoofdzonden*.

Het museum vindt dit jaar een prachtige nieuwe locatie op de Westerkade voor de sculptuur *For you my love* © (2003) van Hulya Yilmaz die voorheen voor de ingang van het museumgebouw stond.

Zoals altijd reizen veel werken naar het buitenland. Zo gaat *De verheerlijking van Maria* (1490-1495) van Geertgen tot Sintjans naar het Getty Museum in Los Angeles voor de tentoonstelling *Lumen. The Art of Science and Light* en reist *Man in Blue II* (1954) van Francis Bacon naar het Museu de Arte de São Paolo (MASP) in Brazilië voor de tentoonstelling *Francis Bacon: The Beauty of Meat* en naar de National Gallery in Londen voor *Francis Bacon Portraits.* Aan het Louisiana Museum of Modern Art in Denemarken worden *Stilleven met schelpen* (circa 1640) van Balthasar van der Ast en het portret van de Haarlemse schelpenverzamelaar Jan Govertsen van der Aer (1603) van Hendrick Goltzius uitgeleend voor de tentoonstelling *Planet Ocean*. Een tekening (circa 1504) van Michelangelo waarvan de recto en verso kant wordt getoond gaat naar de Royal Academy of Arts in Londen voor de tentoonstelling *Michelangelo, Leonardo, Raphael*. Drie kunstwerken van Théodore Rousseau zijn te zien op de grote overzichts-tentoonstelling in Parijs in Petit Palais en een omvangrijk bruikleen uit de collectie vormgeving reist naar Museum Oudenaarde in België voor de tentoonstelling *Margaretha. Keizersdochter tussen Macht en Imago*. Aan de monografische tentoonstelling over Rachel Ruysch in de Alte Pinakothek in München leent het museum de schilderijen *Portret van professor Frederik Ruysch* (1702) van Juriaen Pool (II) en *Boomstam* (1685) van Rachel Ruysch uit.

Zie voor de reizende tentoonstellingen p. 17.

» Zie hier een volledig overzicht van de bruiklenen aan derden.

Conservering en restauratie

30 kunstwerken worden gerestaureerd
445 kunstwerken worden geconserveerd

	Conservering	Restauratie
Toegepaste kunst	95	4
Moderne kunst	36	7
Oude kunst	32	4
Werken op papier	282	15
Totaal	**445**	**30**

Grote restauratieprojecten

Het schilderij *De Landbouw door de Rijkdom bekroond* (ca. 1620-1630) van Cornelis de Vos dat jarenlang ontoonbaar is geweest door waterschade, is hersteld. Voor dit werk is ook een nieuwe eikenhouten, deels vergulde

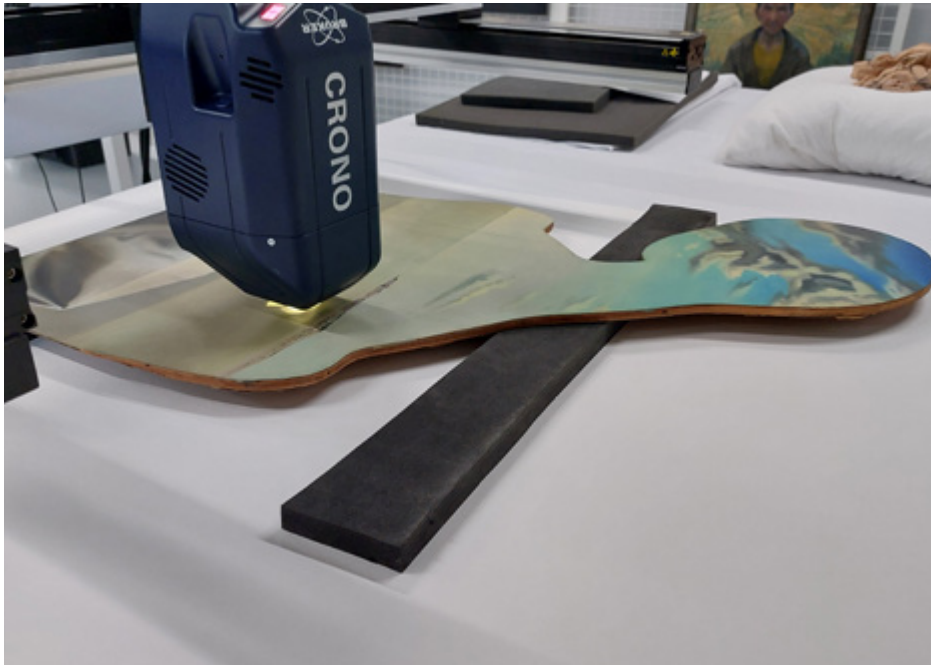

Materiaaltechnisch onderzoek naar de verflaag van *Couple aux têtes pleines de nuages* van Salvador Dalí

Restauratie van de sculptuur *Natura morta* van Pietro Gilardi, foto Denzel Feurich

Eva van Zuien aan het werk aan *De Landbouw door de Rijkdom bekroond* van Cornelis de Vos, foto Christel van Hees

lijst naar zeventiende-eeuws voorbeeld vervaardigd. Aan de vernisafname van *De populierenlaan bij Nuenen* (1885) van Vincent van Gogh is bijna wekelijks gewerkt, op een klein deel na is het vernis in december afgenomen en kunnen we door naar de laatste fase van dit arbeidsintensieve project. Een bruikleen aan twee belangrijke tentoonstellingen in het Kunsthistorisches Museum in Wenen en het Rembrandthuis in Amsterdam is aanleiding om het *Zelfportret met vanitas-stilleven* (1644) van Samuel van Hoogstraten te restaureren en te voorzien van een meer passende lijst. De schilderijen *Twee kinderen bij de tol van Mierlo* ('L'école buissonnière') (1869) van August Allebé en *Zomerlandschap* (1872) van Louis Apol zijn eveneens vanwege een bruikleenaanvraag gerestaureerd. Beide werken ondergingen een volledige vernisafname.
Ten behoeve van de gewenste restauratie van het *Drieluik met de Aanbidding der koningen, de Aanbidding der herders en de Rust op de vlucht naar Egypte* (1520-1530) van de Meester van de Aanbidding te Lille is gestart met het verzamelen van restauratie-adviezen van een aantal restauratoren om een opdracht uit te kunnen zetten voor behandeling. De Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (RCE) heeft het drieluik gescand met MA-XRF ter aanvulling van de kennis over het materiaalgebruik. Er is gestart met de restauratie van de twee lijsten van het iconische werk *Couple aux têtes pleines de nuages* (1936) van Salvador Dalí. De aanpak moet zorgen voor versteviging van de lijsten met behoud van de originele elementen en de hantering van het werk minder risicovol maken.

Het museum werkt met een groot aantal freelance restauratoren. Een van hen was Eva van Zuien die ons dit jaar tot ons grote verdriet is ontvallen. Zij was één van de senior freelance restauratoren met wie we al lang een fijne werkrelatie hadden. Het laatste schilderij waar ze aan heeft gewerkt, was het hierboven genoemde schilderij van De Vos. We zullen haar als mens en als vakvrouw zeer missen.

Passieve en actieve conservering

Het monitoren van de invloed van licht op de conditie van de *Infinity Mirror Room – Phalli's Field (Floor Show)* (1965/1998) van Yayoi Kusama is dit jaar vervolgd. Specialisten van de RCE hebben metingen verricht na de opstelling van het werk op zaal. Eveneens zijn door deze specialisten kleurmetingen uitgevoerd op *Shirley Temple, le plus jeune monstre sacré du cinéma de son temps* van Salvador Dalí om meer inzicht te verwerven over de degradatie van de gebruikte pigmenten en ter voorspelling van toekomstig kleurverval onder invloed van licht.
Voor reizende tentoonstellingen en grotere bruiklenen zoals aan het Van Gogh Museum in Amsterdam zijn selecties op conditie gecontroleerd en reisklaar gemaakt. Alle Italiaanse tekeningen die tentoongesteld zijn in Fondation Custodia in Parijs maar ook een studie van Michelangelo in zwart krijt die is uitgeleend aan The Royal Academy in Londen zijn opnieuw opgezet in passepartout. Enkele tekeningen zijn bovendien voorzien van nieuwe marges van Japans papier om veiliger te kunnen reizen. Al deze tekeningen zijn getoond in nieuwe notenhouten wissellijsten.

Uitgeleende werken worden bij terugkomst gecontroleerd op conditie. Een aantal geschonken objecten van kunstenaar Helly Oestreicher is geconserveerd nadat zij haar techniek en materiaalgebruik met de restaurator en conservator ter plekke in het Depot heeft besproken. Interne presentaties van eigen collectie hebben als aanleiding gediend om tot een nieuwe workflow te komen

en daarmee de conservering van de collectie beter te kunnen monitoren. Ook hebben we ons gebogen over het lichtbeleid. De sculptuur *Natura morta* (1967) van Pietro Gilardi, gemaakt van polyurethaanether, is een voorbeeld van conserveringsproblematiek van kunststof in de collectie. Na vele jaren onderzoek is gestart met het testen van impregneren van het gebruikte materiaal om verval te beperken.

Onderzoek

In het kader van het langlopende onderzoek naar glasdegradatie zijn ter aanvulling van de bestaande onderzoeken door de RCE analyses verricht met XRF. Het doel is meer inzicht te verkrijgen in invloeden op degradatie om daar beter op te kunnen anticiperen in geval van nieuwe aanwinsten of presentaties.
Rika Pause, werkzaam als restaurator schilderijen moderne kunst, is op 27 september gepromoveerd op haar proefschrift *Tracing synthetic organic pigments in Talens paints and modern artworks 1908-1955* aan de Universiteit van Amsterdam.

Kenniscentrum

TMS Collections

Het collectieregistratiesysteem dat het museum gebruikt, The Museum System (TMS), is de plek waar de objectinformatie en media van een object wordt geborgd. Het museum zal in 2025 overstappen naar een webbased versie van het systeem en om de organisatie voor te bereiden op deze overstap wordt gewerkt aan een uitgebreid project- en stappenplan.

TMS in cijfers

Aantal objecten:	156.577
waarvan 55.504 te zien op www.boijmans.nl/collectie/kunstwerken	
Objectverplaatsingen:	31.501
Nieuwe objectrecords:	1.499
Extra objecten online met afbeelding dankzij getekende licenties:	48
Retro-invoer auteursrecht publiek domein kunstenaars:	310
Aantal in TMS gekoppelde foto's:	5.738
waarvan professioneel:	2.095

Fotografie tentoonstellingsaffiches

De wens om de verzameling van ruim 800 tentoonstellingsaffiches van begin jaren dertig van de vorige eeuw tot aan het heden te digitaliseren kan dit jaar eindelijk worden opgestart. De affiches geven een prachtig beeld van de diversiteit in tentoonstellingen en veranderende ideeën in ontwerpgeschiedenis en communicatie richting publiek.

Digitalisering prenten en tekeningen

Ook dit jaar is verder gewerkt aan de digitalisering van de prenten in de 30 albums afkomstig uit de verzameling van koning Friedrich August (II) van Saksen (1797-1854). Via de online collectie zijn 376 prenten in 4 albums toegankelijk gemaakt. Daarnaast is gewerkt aan verbetering van de registratie van 382 prenten van Picasso, een cluster van 149 prenten van de school van Fontainebleau, en is een vliegende start gemaakt met de aanvullende registratie van 826 Nederlandse zeventiende-eeuwse tekeningen. Al deze objecten hebben nu ook een professionele foto en zijn toegankelijk via de online collectie.

Herkomstonderzoek

Het restitutieverzoek naar een tekening van Max Liebermann is afgerond met als uitkomst dat, na overleg met de erven, de tekening in de collectie blijft. Er loopt momenteel nog een restitutieverzoek naar twee schilderijen van Honoré Daumier. Het museum verwacht hiervoor in 2025 een bindend advies van de Restitutiecommissie. Er zijn dit jaar diverse bijeenkomsten en symposia rondom het thema herkomstonderzoek en roofkunst waaraan het museum deelneemt.

Bibliotheek

Dit jaar stapt de bibliotheek over van Adlib naar een nieuwe, webbased bibliotheek-catalogus: Axiell Collections. Ook de webcatalogus is vernieuwd en biedt meer mogelijkheden dan voorheen. Het verwerken van de omvangrijke verworven bibliotheek van de surrealistische kunstenaar Her de Vries bestaande uit circa 4.000 publicaties is een meerjarig project. Aan het eind van het jaar zijn 552 publicaties gecatalogiseerd, in 2025 zal hierop extra worden ingezet. Het catalogiseren van de veilingcatalogi loopt ook dit jaar stevig door en inmiddels zijn er sinds het begin van het project ruim 28.000 exemplaren gecatalogiseerd. Ook wordt verder gewerkt aan het koppelen van publicaties aan de museumcollectie. Inmiddels zijn 26.215 objecten gekoppeld aan 1.036 publicaties uitgegeven door het museum zelf. Iedere vrijdagmiddag bespreekt de bibliothecaris in het Depot een 'Boek van de maand'. Dit heeft vele enthousiaste reacties opgeleverd van het publiek en zal volgend jaar worden voortgezet onder een nieuwe titel: Verborgen Boeken. Dit jaar zijn tien publicaties besproken, waaronder *A day's walk past the standing stones of Penwith peninsula* (1980) door Richard Long, *Een studie van verschillende musea in Duitschland, Engeland, Frankryk, België, Zweden, Noorwegen en Denemarken* (1928) door Dirk Hannema en Ad van der Steur, en *Les mains dans les poches* (1965) door Benjamin Péret en Robert Lagarde, afkomstig uit de bibliotheek van Her de Vries.

Het aantal nieuwe aanwinsten dit jaar bedraagt 764 (382 monografieën, 235 tentoonstellings-catalogi, 24 bestandscatalogi, 22 Boijmans-publicaties (inclusief affiches), 33 veiling-catalogi en 90 artikelen), waarvan 195 zijn geschonken. Aan 270 van deze publicaties zijn één of meerdere museale objecten gekoppeld. Een bijzondere bibliotheekaanwinst is de tentoonstellingscatalogus van Salvador Dalí uit 1941 die verscheen bij zijn laatste tentoonstelling in de Julien Levy Gallery in New York. De catalogus bestaat uit drie aan elkaar geplakte kartonnen vellen. Eén van de schilderijen die in de lijst tentoongestelde werken wordt genoemd, *Visage of the War*, bevindt zich in onze museumcollectie onder de titel: *Le visage de la guerre*. Daarnaast zijn vijf door Dalí geïllustreerde boeken aan de bibliotheek geschonken die tot het meer commerciële werk van deze kunstenaar behoren.

Geschenken worden ontvangen van o.a. P. Broos, A. Dekker, A. Elen, H. Groenendijk, P. de Jonge, C. Schimmelpenninck van der Oije, G. Venema, M. Wishaupt.

Onderzoek

De komende jaren is het museum bezig met een aantal grote onderzoeksprojecten in de voorbereiding naar een nieuwe collectie-opstelling in het vernieuwde museum, waar-onder een voortzetting van het onderzoek naar de relatie tussen het koloniale en slavernij-verleden en de collectie, en het onderzoek naar de eigen tentoonstellingsgeschiedenis. Een ander voorbereidend project is gekoppeld aan platform De Andere Helft. Vrouwen in de Nederlandse kunstwereld (1780-1980), waaraan het museum zich gecommitteerd heeft samen met het Rijksmuseum, Stedelijk Museum, RKD en de UvA. Onderzoeker Bram Donders

voltooit dit jaar zijn onderzoek *Nagelaten. Vrouwelijke schenkers en legatoren aan Museum Boijmans Van Beuningen (1849-heden)*, mede begeleid door Rachel Esner van de UvA en gefinancierd met de NWO Museumbeurs en het J.S.H. Bröcker Fonds. De resultaten worden gepubliceerd in een inleidend hoofdstuk van een Boijmans Studie die in 2026 of 2027 verschijnt. In juni vindt in het Depot een symposium plaats in samenwerking met De Andere Helft over de motieven om te schenken bij vrouwelijke schenkers en verzamelaars.
De samenwerking met de RCE binnen het projectprogramma Erfgoed van de 20ste eeuw wordt dit jaar afgerond met een symposium over een van de projecten rondom Karel Appel, dat georganiseerd wordt in het Depot in samenwerking met de RCE en de Karel Appel Foundation. Ook neemt het museum deel aan het grote afsluitende symposium georganiseerd door de RCE in Amersfoort. Het diepgravende onderzoek naar *De populierenlaan bij Nuenen* van Van Gogh is ook dit jaar voortgezet en wordt het onderwerp van een Boijmans Studie die gepland staat voor 2025, vergezeld van een presentatie in het Depot.
Dankzij het eerste surrealismestipendium dat mogelijk is gemaakt door de ruimhartige jaarlijkse gift van een particuliere begunstiger, krijgt in het najaar een beginnend kunsthistoricus de kans om onderzoek te doen naar een specifiek vraagstuk dat relevant is voor de overzichtstentoonstelling *500 jaar fantastische kunst* die het museum na de heropening wil organiseren. Het eerste surrealismestipendium is uitgereikt aan Wilko Ruijter, zijn artikel concentreert zich op de baanbrekende tentoonstelling *Fantastic Art, Dada, Surrealism* (1936) in het Museum of Modern Art in New York en wordt begin 2025 online gepubliceerd.

Tentoonstelling *Kunst omkaderd. Lijsten in de collectie negentiende-eeuwse schilderkunst*, foto Lotte Stekelenburg

Uitgeverij

In het najaar brengt de uitgeverij van het museum het negentiende deel in de serie Boijmans Studies uit: *Kunst omkaderd. Lijsten in de collectie negentiende-eeuwse schilderkunst*. Auteur Milou Goverde heeft uitgebreid onderzoek gedaan naar negentiende-eeuwse schilderijlijsten in de collectie. Het onderzoek geeft niet alleen nieuwe inzichten in de stilistische ontwikkeling en productie, maar ook in de inhoudelijke keuzes die directeuren, verzamelaars en kunstenaars ten aanzien van lijsten maakten, en in problematiek rond oorspronkelijkheid en restauraties. Op 3 oktober vinden een expertmeeting en boekpresentatie plaats in het Depot.
Naast het jaarverslag, dat dit jaar voor het eerst niet meer gedrukt wordt uitgebracht maar alleen digitaal, geeft de uitgeverij ook de jaarlijkse agenda uit. De Boijmans Agenda 2025 laat een gevarieerd aantal werken uit de collectie zien waarin water een rol speelt. Van een bevroren zee tot bellenblazende kinderen, van tranen tot waterkruiken: ze komen allemaal voorbij in 54 kunstwerken uit de collectie met teksten van Alex de Vries.
Na de voltooiing van de online bestandscatalogus *Italiaanse tekeningen 1400-1600* met bijna 400 tekeningen, geeft Paul Holberton Publishing de Engelstalige catalogus *Italian Renaissance Drawings from Museum Boijmans Van Beuningen* uit bij de tentoonstelling in Fondation Custodia in Parijs gelijktijdig met de onderzoekspresentatie in het Depot. Ook wordt meegewerkt aan de publicatie *150 jaar impressionisme. Het licht breekt door in Nederland*, gepubliceerd door Uitgeverij Thoth, bij de tentoonstelling in het Van Gogh Museum.

» Zie hier een overzicht van alle publicaties.

Aanwinst

Vincent van Gogh
Stilleven met aardappelen, najaar 1886

olieverf op doek

47 x 57 cm

Aankoop particuliere collectie met steun van Vereniging Rembrandt (mede dankzij haar Dura Kunstfonds, haar Gisbert van Laack Fonds, haar Themafonds 19de-eeuwse schilderkunst en de jaarlijkse bijdrage van het Cultuurfonds), Museaal Aankoopfonds, Mondriaan Fonds, Kring Van Eyck, Stichting Museum Boijmans Van Beuningen, Boijmans Bedrijfsvrienden, VriendenLoterij, Bruynzeel, diverse particuliere schenkers en gelden uit de nalatenschap van mevrouw N.C. Van Riemsdijk-Borsje. Gedeeltelijke schenking particuliere collectie

In 2024 verwerft het museum *Stilleven met aardappelen* van Vincent van Gogh, een werk dat al sinds 1983 in langdurig bruikleen is. Destijds was het een relatief onbekend werk uit Van Goghs oeuvre. De afgelopen jaren kreeg het schilderij door zowel nieuw technisch onderzoek als door de identificatie van de afgebeelde Franse aardewerken steelpan een andere datering. Waar het eerder werd toegeschreven aan Van Goghs Nuenense periode in 1885, is nu aangetoond dat hij dit stilleven in het najaar van 1886 in Parijs moet hebben geschilderd, nadat hij bij zijn broer Theo was ingetrokken. De steelpan in het schilderij is een zogeheten *casserole Parisienne*, een eigentijds model dat in vrijwel elke Franse keuken in gebruik was en moet zijn vervaardigd in een van de Zuid-Franse pottenbakkerijen in Vallauris. Het museum doet sinds de jaren tachtig onderzoek naar het materiële object als schildersmodel binnen het onderzoeksproject ALMA: Afbeeldingen Linked Met Artefacten (Art Linked to Material Artefacts). Precieze identificaties van verbeelde alledaagse objecten kunnen soms een nieuw licht werpen op het werk en oeuvre van een kunstenaar. In 2028 organiseert het museum een grote tentoonstelling naar aanleiding van dit ALMA-onderzoek.

Alexandra van Dongen
conservator historische vormgeving

← inhoudsopgave

Presentaties

Het museum viert dit jaar zijn 175-jarig bestaan, een mijlpaal die gepaard gaat met de opening van *Lievelingen* en *Snakken naar Boijmans*. Deze projecten zetten een optimistische toon, die verder wordt versterkt door het positieve besluit van de gemeente over de ambitievariant voor de renovatie van het museumgebouw. Een andere belangrijke ontwikkeling is de structurele beschikbaarheid van galerie III op de vijfde verdieping van het Depot, waarmee een nieuwe programmakoers kan worden uitgezet. Hierdoor wordt het mogelijk om grotere tentoonstellingen van museale kwaliteit te organiseren en zo het inhoudelijke profiel van het Depot en het toekomstige museum aan te scherpen. Binnen een semestersysteem, met twee wisselingen per jaar, wordt voortaan een publieksprogramma aangeboden met een grote hoofdtentoonstelling, twee aanvullende Depotpresentaties en een gevarieerde reeks activiteiten.

Naast de programmering in het Depot blijft het museum dit jaar ook actief op andere locaties. Op Zuid. worden diverse tentoonstellingen gerealiseerd terwijl internationale reizende tentoonstellingen de collectie van Museum Boijmans Van Beuningen wereldwijd onder de aandacht brengen.

Snakken naar Boijmans

Vanaf januari werkt bijna de voltallige organisatie intensief aan de realisatie van *Snakken naar Boijmans*, een spectaculair project dat in de zomer plaatsvindt in het museumgebouw. Het gebouw is dan vijf jaar dicht, het asbest is inmiddels verwijderd en de organisatie is nog in afwachting van het besluit over het definitieve ontwerp voor de renovatie. Deze tussentijd wordt aangegrepen om het gebouw voor korte tijd open te stellen en samen met zoveel mogelijk publiek het 175-jarig jubileum van het museum te vieren met een kunstroute over de bouwplaats. Er is werk uit de collectie te zien, aangevuld met nieuw en in opdracht gemaakt werk van hedendaagse kunstenaars en ontwerpers. Het inhoudelijke concept draait om echo's uit het verleden en dromen over de toekomst. Ook is er een jubileumeditie van *Kunst4Kids*, een verkoop-tentoonstelling waarbij kinderen zonder tussen-komst van volwassenen een kunstwerk kunnen kopen. Dankzij sponsoring van Stichting Jarige Job krijgen ook kinderen die het vaste bedrag van 35 euro niet kunnen betalen, de kans een werk mee naar huis te nemen.
De praktische voorbereiding van *Snakken naar Boijmans* blijkt een uitdagend proces, waarbij ook de gemeente en de veiligheidsregio betrokken zijn. De tentoonstelling trekt veel media-aandacht en ontvangt enthousiaste en soms geëmotioneerde reacties van bezoekers. In de vijf weken looptijd worden 36.000 bezoekers verwelkomd.

Depot

In het Depot vinden dit jaar tijdelijke presentaties, diverse collectiewisselingen en speciale activiteiten plaats. De tentoon-stellingen zijn te zien in de galerieruimtes op de derde, vierde en vijfde verdieping, op de tweede verdieping langs de wand tegenover het restauratieatelier en in een compartiment op de derde etage dat oorspronkelijk is

Labyrinth van Adrianus Kundert bij de tentoonstelling *Snakken naar Boijmans*, foto Lotte Stekelenburg

Tentoonstelling *Kunst4Kids*, foto Aad Hoogendoorn

Bezoekers bij de entree van de tentoonstelling *Snakken naar Boijmans*, foto Lotte Stekelenburg

10 sec. ether van Berndnaut Smilde in de tentoonstelling *Snakken naar Boijmans*, foto Lotte Stekelenburg

bedoeld voor huurders. Daarnaast zijn in de atriumvitrines regelmatig wisselingen met onder andere kunstenaarsinterventies.

In maart wordt galerie III op de vijfde verdieping in gebruik genomen met de opening van *Lievelingen*, een grote tentoonstelling met hoogtepunten uit de collectie. Sommige schilderijen behoren al 175 jaar tot de hoogtepunten, zoals het *Korenveld* van Jacob van Ruisdael uit de collectie van Frans Boijmans, een van de naamgevers van het museum. Andere meesterwerken zijn veel later verworven, zoals *De toren van Babel* van Pieter Breugel, uit de verzameling van D.G. van Beuningen, de andere naamgever van het museum. Ook enkele door het publiek gekozen lievelings-kunstwerken krijgen een plek. Bijzonder aan deze tentoonstelling is de opstelling met glazen ezels, naar het iconische ontwerp van de Italiaanse architect Lina Bo Bardi uit 1968. Haar ontwerp had als doel om schilderijen van hun heilige karakter te ontdoen en te presenteren als handgemaakte objecten waarbij ook de achterkant zichtbaar is.
In september ondergaat de tentoonstelling een kleine wisseling. Enkele werken gaan op reis en worden vervangen door onder andere de nieuwe aanwinst *Bosvarens* (ca. 1880) van Bertha Wegmann en publiekslieveling *Spelende katjes* (ca. 1890) van Henriëtte Ronner-Knip.

Gelijktijdig is in galerie I en II een selectie moderne en hedendaagse kunst van groot formaat te zien: *Lievelingen XL*. Kunstwerken van zowel Rotterdammers als van internationaal beroemde namen schetsen een beeld van de deelcollecties Zero, Op-art en conceptuele kunst.

Onder de titel *Archives at Risk: Seeking Shelter* is in maart een kleine presentatie te zien over het archief van ontwerper Christoph Coppens, onderdeel van de collectie Han Nefkens Fashion on the Edge in beheer van het museum. Deze presentatie maakt deel uit van een groter project vanuit Netwerk Archieven Design en Digitale Cultuur (NADD) dat aandacht vraagt voor het behoud van archieven van Nederlandse ontwerpers. Conservator Annemartine van Kesteren ontwikkelde dit concept waarbij steeds een kubieke meter archiefmateriaal van verschillende ontwerpers langs diverse instellingen reist.

In atriumvitrine 12 vindt in de zomer een kunstenaarsinterventie plaats. Kunstenaar Koen Taselaar is uitgenodigd nieuw werk te maken in dialoog met de collectie. Hij kiest *Daphne* (1969) een assemblage van Alfonso Angel Ossorio. Taselaar maakt twee keramische installaties met glas in lood, waarin glazen en vingerhoedjes uit de museum-collectie worden gepresenteerd. Vitrine 13, die een dubbelfunctie heeft als loopbrug, wordt opgefrist: het veel belopen en mat geworden glas wordt gepolijst en kunstenaar Suzan Drummen vernieuwt haar mozaïekwerk in de vitrine met een subtiele revisie.

In de presentatiereeks *Onderzoek op de rails*, langs de wand tegenover de restauratie-ateliers opent eind september *Kunst omkaderd*, gebaseerd op het onderzoek van kunst-historicus Milou Goverde over de geschiedenis van de schilderijlijst in de negentiende eeuw. Goverde publiceert haar bevindingen in een Boijmans Studie. Tijdens een expertmeeting gevolgd door een boekpresentatie nemen Goverde en conservator Ruben Suykerbuyk het publiek mee in de onderbelichte wereld van de schilderijlijst.

Tentoonstelling *Lievelingen*, foto Lotte Stekelenburg

Spelende katjes van Henriëtte Ronner-Knip (rechts) in de tentoonstelling *Lievelingen*, foto Lotte Stekelenburg

Tentoonstelling *Lievelingen XL*, foto Lotte Stekelenburg

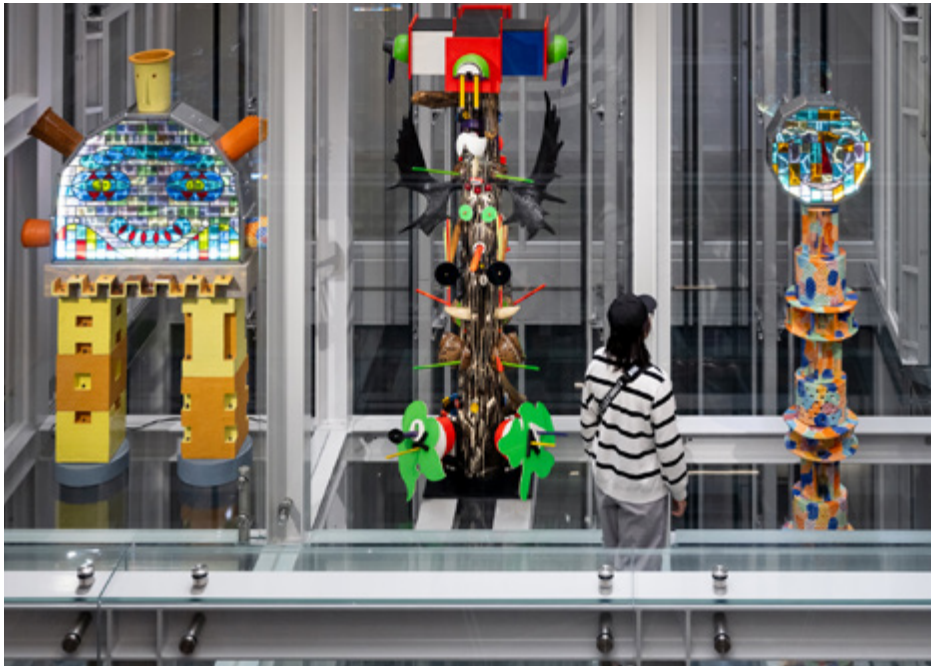

Atriumvitrine met werk van Koen Taselaar, foto Lotte Stekelenburg

Tentoonstelling *Family of Objects*, foto Lotte Stekelenburg

Het huwelijk van Alicia Framis en AI-hologram Ailex Sibouwlingen in het Depot, foto Aad Hoogendoorn

Tentoonstelling *Geheimen van Italiaanse tekeningen*, foto Lotte Stekelenburg

De Open Dag Depot vindt jaarlijks plaats op de derde zaterdag van september. Iedereen is gratis welkom om kennis te maken met het Depot. Er zijn extra rondleidingen door gidsen en museummedewerkers, een speciaal educatief programma, maar ook live muziek, workshops en speeddates met kunstwerken. Ook diverse huurders van het Depot dragen bij aan het programma.

In oktober volgt de eindpresentatie van *Family of Objects*, een project van tweeënhalf jaar waarin kunstwerken uit de collectie worden bekeken alsof ze familieleden van elkaar zijn. Gedurende de looptijd benoemden bezoekers en medewerkers steeds meer kunstwerken tot verschillende familieleden rondom het 'moederobject' Maya, een keramisch object van Erna Aaltonen. Het resulteerde in tal van onverwachte familierelaties en humoristische verhalen, een interactieve digitale stamboom en een expertmeeting. *Family of Objects* fungeert tevens als experiment om nieuwe vormen van publieksparticipatie te verkennen.

Op 9 november vindt in het atrium een bijzondere gebeurtenis plaats: kunstenaar Alicia Framis treedt in het huwelijk met Ailex Sibouwlingen, een interactief AI-hologram gebaseerd op een combinatie van haar drie ex-partners. Het huwelijk is een spectaculaire kunstperformance met als titel *The Hybrid Couple*. Het is ook een technisch uitdagend project en tegelijkertijd een serieuze verkenning van mens-technologie-relaties. Op het moment dat Framis in haar trouwjurk verschijnt, is het atrium bomvol en muisstil. Na de plechtigheid en het traditionele fotomoment met familie kan er feestelijk worden geproost.

Ten slotte opent in november een presentatie rondom de collectie Italiaanse renaissance-tekeningen. Deze tentoonstelling vormt de afsluiting van het Getty Paper Project, waarin deze deelcollectie zes jaar lang is onderzocht in samenwerking met onderzoekers van andere instituten in binnen- en buitenland. Met prikkelende vragen, het uitleggen van denkstappen en het tonen van bepaalde kenmerken, daagt de presentatie de bezoeker uit om de anatomie van een tekening te ontleden. Deze tentoonstelling is een goed voorbeeld hoe een Depotpresentatie een inkijkje kan bieden in de werkpraktijk van een museum. Het publiek kijkt mee over de schouder van de conservator en wordt actief deelgenoot van het onderzoek en de collectie.

Zuid.

Sinds 2020 is het museum op Zuid gevestigd in een voormalige technische school aan de Hillevliet, waar het werkt aan een innovatief museaal concept. In samenwerking met partners uit de culturele sector, het sociaal-maatschappelijke domein en het onderwijs wordt een unieke combinatie van kunst, erfgoed, talentontwikkeling en werkgelegenheid gecreëerd. Kunstenaars en collectieven krijgen de kans om nieuwe verbindingen te leggen tussen kunst, erfgoed en de lokale gemeenschap. Deze trajecten richten zich op collectief leren, participatie en sociale kunstpraktijken, en resulteren in vernieuwende samenwerkingen. Vanwege een tegenvallend subsidiebesluit is dit het laatste jaar dat het museum op deze manier werkt in De Hillevliet en sluit Zuid. per 1 januari 2025.

Het jaar start met de Belgische kunstenaar Ignace Cami, die met zijn project *A Place at the Table* middeleeuwse baardmankruiken uit de museumcollectie onderzoekt en samen met Rotterdammers nieuwe gezichtskruiken creëert. Deelnemers maken hun eigen kruik,

Tentoonstelling *A Place at the Table* van Ignace Cami op Zuid., foto Nick Geboers

Tijdens het Jubalfestival op Zuid. spelen Harm Goslink Kuiper en muzikanten op de zelfgemaakte instrumenten, foto Studio Deep

die op traditionele wijze wordt vervaardigd en afgebakken. Na een symposium worden deze feestelijk onthuld en in het Depot wordt een historische baardmankruik uit de collectie naast een hedendaagse variant tentoongesteld. Ook verschijnt er een kunstenaarspublicatie. In de zomer neemt Harm Goslink Kuiper het stokje over met *Jubal & Goslink: hun muziek en instrumenten*. Geïnspireerd door een zestiende-eeuwse gravure reconstrueert hij een atelier waarin hij muziekinstrumenten bouwt gebaseerd op kunstwerken uit de collectie. Tijdens de zomervakantie kunnen kinderen deelnemen aan workshops waarin ze zelf muziekinstrumenten en kostuums maken voor een muzikale processie door de buurt. Het jaar wordt afgesloten met *Bericht van de duif* van Shani Leseman en G.C. Heemskerk. Dit project onderzoekt de relatie tussen mensen en duiven, waarbij de duif niet langer alleen als symbool wordt gezien, maar ook als individu met bestaansrecht. De kunstenaars verkennen hoe kunst kan bijdragen aan het welzijn van stadsduiven, die vaak onder moeilijke omstandigheden leven.

Reizende tentoonstellingen

Ook dit jaar is de collectie op reis. In april opent in het Musée national des beaux-arts in Québec (MNBAQ) de tentoonstelling *Rembrandt – Gravures du Museum Boijmans Van Beuningen*. De selectie van ruim 80 etsen van Rembrandt was hiervoor al te zien in het Amerikaanse Worcester Museum of Art. Bij deze editie worden ook kunstwerken uit de zeventiende tot de eenentwintigste eeuw uit de collectie van het MNBAQ getoond om te laten zien hoe Canadese kunstenaars in verschillende perioden werden geïnspireerd door Rembrandt en/of door Nederlandse kunst en hoe beelden en ideeën reisden tussen Europa en Noord-Amerika. In oktober opent in Fondation Custodia in Parijs de tentoonstelling *Naissance et Renaissance du dessin Italien* met 120 Italiaanse renaissance-tekeningen, naar aanleiding van de voltooiing van het Getty Paper Project. Voor het eerst zijn zoveel tekeningen uit dit deel van de wereldvermaarde tekeningencollectie van het museum bij elkaar te zien.

» Zie hier een volledig overzicht van de presentaties.

Tentoonstelling *Rembrandt – Gravures du Museum Boijmans Van Beuningen*, Musée national des beaux-arts, Québec, foto Louis Hébert

Tentoonstelling *Naissance et Renaissance du dessin Italien. La Collection du Museum Boijmans Van Beuningen*, Fondation Custodia, Parijs, foto Philip Provily

Aanwinst

melanie bonajo
When the body says Yes, 2022

installatie

verschillende afmetingen

aankoop Galerie Akinci, met steun van Stichting Fonds Willem van Rede

Na afloop van het evenement *Snakken naar Boijmans* heeft het museum de installatie *When the body says Yes* van melanie bonajo aangekocht. Dit werk was in 2022 te zien als de Nederlandse inzending op de Biënnale van Venetië. In samenwerking met scenograaf Théo Demans paste bonajo de installatie aan voor de Bodonzaal. Daar is de installatie uitgebreid met doeken die uit een scherm lijken te groeien, waardoor de bezoeker het gevoel krijgt fysiek aanwezig te zijn in de tent waar de openingsscènes van de film zich afspelen. Gekleurde ‘sunset’-ramen fungeren als coulissen in de ruimte en omlijsten ook het uitzicht op de tuin. Het geheel creëert een sensuele en intieme setting waarin de film liggend op zachte kussens kan worden bekeken.
De film neemt de kijker mee op een transcendentale reis, waarin een groep mensen voorbij hun lichamelijke barrières probeert te komen en een nieuwe vorm van communicatie, intimiteit en samenzijn ontdekt. Het is een kritisch, maar hoopvol werk waarin de kunstenaar de polarisatie en verharding van de huidige samenleving becommentarieert en een alternatieve werkelijkheid creëert. Binnen de museumcollectie sluit het werk aan bij eerdere immersieve installaties die speciaal voor de Bodonzaal zijn gemaakt, zoals *Celula Nave* van Ernesto Neto, *Grond* van Joseph Beuys, *Notion motion* van Olafur Eliasson en *A Computer which solves Every Problem in the World* van Walter de Maria.

Annemartine van Kesteren
conservator design

Educatie en publieksbegeleiding

In 2024 organiseert het museum weer een inspirerend en veelzijdig programma aan educatieve activiteiten in het Depot en op Zuid. Bezoekers spelen een actieve rol in het programma en het beleven van kunst en erfgoed. In het Depot beslissen bezoekers mee welke werken te zien zijn in de tentoonstelling *Lievelingen* en het meerjarige participatieve project *Family of Objects* resulteert in een kennissessie en een tentoonstelling. Schoolgroepen en deelnemers van Zuid. maken dit jaar niet alleen – soms voor het eerst – kennis met publiekslievelingen uit de collectie, maar ontdekken tijdens *Snakken naar Boijmans* ook het museumgebouw. Met speciaal busvervoer komen de deelnemers van de Kunstwerkplaats zo meerdere keren op bezoek.

Dit is het laatste jaar van de programmering op Zuid., waarin kunstenaars samen met bezoekers, deelnemers en onderwijsgroepen reageren op de collectie. Met de laatste inloopworkshops van de kunstwerkplaats en een heus ‘duivenorakel’ van Shani Leseman en G.C. Heemskerk sluiten in december definitief de deuren.

Onderwijs

Het museum biedt in 2024 in totaal 15.421 leerlingen een onderwijsprogramma:

- 9.675 in het Depot
- 3.836 op Zuid.
- 778 in het museum
- 1.132 op school

Het aantal bezoekers dat in schoolverband het Depot bezoekt stijgt ten opzichte van voorgaande jaren. Het museum biedt in 2024 in totaal 15.421 leerlingen een onderwijsprogramma, waarvan 3.627 leerlingen van het primair onderwijs, 6.784 van het voortgezet onderwijs, 922 mbo-ers, 1.433 studenten van hbo en universiteit en 2.655 tijdens diverse andere lesmomenten. Daarvan volgen in totaal 9.675 een programma in het Depot, waarvan meer dan 2.200 leerlingen een bezoek brengen aan de tentoonstelling *Lievelingen* dat daarmee het best geboekte onderwijsprogramma is.

In het voorjaar vindt een docentenmiddag plaats bij de tentoonstelling *Lievelingen* waarvoor 39 leerkrachten zich aanmelden. Op 13 november vindt in samenwerking met het Nieuwe Instituut en de Kunsthal Rotterdam een tweede docentenmiddag plaats. Er melden zich 60 docenten aan voor een van de deelsessies in het Depot. In samenwerking met Zadkine wordt op Zuid. een workshop voor 29 decanen georganiseerd.

In totaal bezoeken 3.836 leerlingen Zuid., van wie 1.352 kinderen en ook 937 volwassenen een open-inloopworkshop in de Kunstwerkplaats volgen. In het kader van de meerjarige samenwerking met Zadkine Startcollege zijn in het schooljaar 2023-2024 circa 5 studenten twee dagdelen per week op Zuid. voor het programma ‘Leren in de praktijk’, waarbij ze assisteren in de Kunstwerkplaats en bij de kunstenaarsprojecten.

Tijdens *Snakken naar Boijmans* bezoeken 778 leerlingen, van primair tot universitair onderwijs, deze bijzondere tijdelijke openstelling van het museumgebouw.

← inhoudsopgave

Op 6 verschillende scholen geven cultuurcoaches structureel les aan in totaal 1.058 leerlingen, waarvan 558 leerlingen van het primair onderwijs en 500 leerlingen van het voortgezet onderwijs. Daarnaast werkt het museum samen met vijf scholen en vijf culturele instellingen binnen vier KunstPakttrajecten waarin wordt onderzocht hoe het museum kan bijdragen om kunst en cultuur een vast onderdeel te laten zijn van deze scholen. Projectmatig werkt het museum samen met de Willem de Kooning Academie, Rotterdam Art and Sciences Lab en Pabo Hogeschool. Met de Erasmus Universiteit is sinds 2015 een structurele samenwerking waarbij geneeskundestudenten getraind worden in het observeren en communiceren ten behoeve van het vak klinisch redeneren.

Publieksprogramma

11.637 bezoekers nemen deel aan een educatieve activiteit:

- 10.017 in het Depot
- 1.620 op Zuid.

Het publieksprogramma in het Depot kenmerkt zich door diversiteit in aanbod, opzet en publieksgroepen. Van een internationaal symposium rondom kunstenaar, model, kok en oorlogsfotograaf Lee Miller tot een serie concerten in het atrium van het Depot in samenwerking met Motel Mozaïque. En van een trapsessie over een huwelijk met een hologram met onder anderen kunstenaar Alicia Framis en filosoof Henk Oosterling tot een harpconcert tussen de kunstwerken in de tentoonstelling *Lievelingen*.

Het grootste publieksevenement is ook dit jaar weer de Museumnacht010. Met een bomvol Depot, met zowel publiek als performances, bruist deze nacht. De samenwerking met Cult North, Motel Poëzie en Kunstbende resulteert in een spetterend programma vol muziek, dans en spoken word op het dak. Verder zijn er door het hele gebouw kleine interventies met muziek en theatrale performances en is er een inloop-workshop in het educatieatelier. Een muzikaal programma is er ook in april in samenwerking met Motel Mozaïque: drie avonden lang kan het publiek genieten van piano, harp en zang in het atrium.

Het project *The Floor is Yours* is een tweejarige internationale samenwerking tussen Museum Boijmans Van Beuningen, Mumok, Museum Moderner Kunst Stiftung Ludwig Wien (Oostenrijk) en Mart, Museum of Modern and Contemporary Art of Trento and Rovereto (Italië). Dit project vormt de inspiratie voor mooie programma's en workshops met lokale partner Cult North en met de dovengemeenschap via Mauvier Kunst en Cultuur in Gebaren. Met hen organiseert het museum performances tijdens de museumnacht, workshops fotografie en gesprekken met en voor leden van de communities.

Bezoekers kunnen zelf aan de slag tijdens een van de inloopworkshops in de schoolvakanties. Er zijn verdiepingsworkshops bij de tentoonstellingen *Lievelingen* en *Family of Objects* en tijdens de maandelijkse workshop Kunst Inpakken kunnen bezoekers ervaren hoe het is om als een echte art handler met kunst om te gaan.

Het publieksprogramma stimuleert directe uitwisseling tussen het publiek en medewerkers van het museum die normaal gesproken vooral achter de schermen aan het werk zijn. Wekelijks bespreekt de bibliothecaris een bijzonder boek uit de collectie. Tijdens Boijmans Backstage vertellen medewerkers bijzondere persoonlijke

De kunstwerkplaats op Zuid., foto Studio Deep

Leerlingen Comenius College bij de tentoonstelling *Lievelingen*, foto Lotte Stekelenburg

Leerlingen van Melanchton Wilgenplaslaan bij de tentoonstelling *Snakken naar Boijmans*, foto Studio Deep

Leerlingen van OBS Nelson Mandela bij de tentoonstelling *Snakken naar Boijmans*, foto Studio Deep

verhalen. Zo vertelt een conservator over haar lievelingswerk, een restaurator over een bijzondere restauratie en een art handler over het vervoeren van een kunstwerk.

Op Zuid. komen 1.620 bezoekers af op evenementen en activiteiten. Om bezoekers op verschillende niveaus deelgenoot te maken van de projecten zijn er grote en kleine activiteiten. Zo vinden er workshops plaats waarbij deelnemers onderdeel zijn van het maakproces of de conceptontwikkeling, zoals de sessie voor het maken van een gezichtskruik met Ignace Cami voor maximaal 8 personen. Grotere evenementen zoals Zaterdag op Zuid trekken bezoekersgroepen tussen de 50 en 250 personen. Ook komen collega's van andere musea en kunstinstellingen, van fondsen en universiteiten tot onderzoeksinstituten, langs om te zien hoe Zuid. omgaat met institutionele, sociale en maatschappelijk vraagstukken rondom musea en kunst.

In samenwerking met kunstenaar en ontwerper Yi-Fei Chen is een workshop ontwikkeld die een brug slaat tussen Zuid. en het Depot. Op fantasierijke wijze laat Chen deelnemers het ontwerpproces van probleemstelling tot object doorlopen. Haar eigen proces dat leidde tot *Teargun*, een werk dat nu onderdeel is van de collectie, vormt hiervoor de basis. Naast het ontwerpproces maken de deelnemers ook kennis met elkaar en ontdekken meer over zichzelf door de toepassing van methoden uit de narratieve psychologie.

Publieksbegeleiding

59.148 mensen nemen deel aan een rondleiding in het Depot:

- 49.940 aan een instaprondleiding
- 9.208 aan een groepsrondleiding

Het museum ziet publieksparticipatie als een essentieel onderdeel van zowel het algemene programma als de bijzondere projecten en experimenteert daarom met analoge en digitale methodes om bijdragen van het publiek te verzamelen, te borgen en te verwerken tot nieuwe verhalen en projecten. Een van de meest innovatieve projecten op dit gebied is *Family of Objects*, waarbij bezoekers verbanden tussen kunstwerken ontdekken en deze beschrijven in termen van familie-relaties. *Family of Objects* start in maart 2022 en wordt eind 2024 afgesloten met een kennis-delingssessie, een tentoonstelling in het Depot en een digitale familiestamboom waarin alle publieksbijdragen zijn terug te vinden.

Bezoekers kunnen veel informatie vinden in de Depot-app. Bij presentaties in de galeries of in het kader van *Onderzoek op de rails* fungeert de app als bron voor objectinformatie. Voor de tentoonstelling *Lievelingen* is de app uitgebreid met de mogelijkheid om een route langs bepaalde kunstwerken te volgen. Daarnaast kunnen bezoekers, net als bij de eerdere tentoonstelling *Hoogtepunten*, aangeven wat hun lievelingswerk is, ditmaal vanuit een uitgebreidere database met een op visuele kenmerken ingerichte zoekmachine. Mede dankzij de inspanningen van kunstdocenten, een tijdelijke medewerker en enkele filosofie-studenten van de Erasmusuniversiteit zijn er dit jaar 98 nieuwe verhalen aan de app toegevoegd. Sommige verhalen gaan over kunstwerken die zichtbaar staan opgeslagen in vitrines en voor zichtramen, andere gaan over kunstwerken die in de galeries zijn gepresenteerd en die een relatie hebben met *Family of Objects* of met de actualiteit.

Er zijn twee digitale rondleidingen in het Depot ontwikkeld: een voor families met jonge kinderen en een voor jongeren. De laatste tour

is verrijkt met tekeningen van de Rotterdamse kunstenaar Conform Cox. In 2024 worden 498 bezoekersvragen beantwoord die via de app en de collectiewebsite binnenkomen. Aan de informatieschermen in het Depot zijn videoclips toegevoegd over herkomstonderzoek en over negentiende-eeuwse schilderijlijsten, ter gelegenheid van de tentoonstelling *Kunst omkaderd* in de reeks *Onderzoek op de rails*.

Niet alle publieksbegeleiding is digitaal. Voor *Snakken naar Boijmans* is een tweezijdige plattegrond van de route door het museumgebouw gemaakt. De ene kant toont de architectuurroute, de andere kant de kunstroute. Daarnaast zijn er informatiekaarten met tekeningen van Conform Cox, die bezoekers kunnen verzamelen bij de informatiekiosken verspreid door het gebouw. Ook bij de tentoonstelling *Geheimen van Italiaanse tekeningen* worden bezoekers aangespoord tot actie. Op de tentoonstellingswanden is te zien welke aspecten van een tekening kunsthistorici onderzoeken. Bezoekers kunnen het onderzoeksproces stap voor stap volgen aan de hand van een reproductie van een Italiaanse tekening.

Met producent Mama.Media start het museum met de archivering, en waar nodig, digitalisering van de collectie educatievideo's in de filmdatabase, parallel aan de collectie kunstvideo's. Sinds de jaren zeventig van de vorige eeuw produceert het museum educatieve video's. Het copyright van deze video's ligt in bijna alle gevallen bij het museum zelf, waardoor dit materiaal in de toekomst gemakkelijk kan worden geprogrammeerd, zowel in het Depot en het museum als online. Naar aanleiding van het overlijden van kunstenaar Richard Serra en voormalig museummedewerker Paul Donker-Duyvis is in het educatieatelier een video getoond van een interview van Donker-Duyvis met Serra naar aanleiding van de plaatsing van diens sculptuur *Waxing Arcs* in 1980.

Traineeship

2024 is het derde en laatste jaar dat Gianni Antonia als trainee conservator educatie aan het museum is verbonden. Dit jaar rondt hij zijn onderzoek *New Realities* af met een kennissessie op Zuid. Tijdens deze sessie wordt de in 2023 ontwikkelde game gepresenteerd en getest. De voor de game gemaakte 3D-scans zullen worden opgenomen in de Depot-app. Antonia heeft dit jaar ook een 3D-replica ontwikkeld van *The Bee* van Walter Van Beirendonck. Behalve in de app zal deze replica in 2025, met uitgebreide toelichting over de conserveringsproblematiek van relatief nieuwe materialen als latex, door bezoekers zijn te raadplegen op de informatieschermen.

Toegankelijkheid

Tijdens *Snakken naar Boijmans* vinden twee ochtendontvangsten plaats voor mensen met een mobiliteitsbeperking, naast de vaste programma's voor mensen met een visuele beperking (Ongezien Boijmans) en mensen met een auditieve beperking (Boijmans met Gebaren). Er wordt gezorgd voor voldoende hellingbanen en obstakels op de grond worden verholpen. Omdat de bovenetage van het museumgebouw niet goed toegankelijk is, wordt een aantal kunstinterventies speciaal voor deze gelegenheid naar beneden verplaatst. Bij de tentoonstelling *Lievelingen* wordt een nieuwe editie van de rondleiding Ongezien Boijmans ontwikkeld, met diverse tactiele materialen. Binnen het project *The Floor is Yours* wordt een focusgroep opgericht met jongeren uit de Rotterdamse dovengemeenschap. 2024 staat voor deze focusgroep vooral in het teken van het leren kennen van de organisatie en het verkennen van mogelijkheden voor programmering in 2025.

Bezoekers tijdens de Museumnacht010 dragen bij aan de tentoonstelling *Family of Objects*, foto Denzel Feurich

Bezoekers kunnen zelf kenners worden in de tentoonstelling *Geheimen van Italiaanse tekeningen*, foto Lotte Stekelenburg

Aanwinst

Armand Rassenfosse
Twee omhelzende vrouwen, circa 1899-1901

rood krijt

271 × 195 mm

aankoop Colnaghi, Londen, met steun van VriendenLoterij

Hoewel deze tekening door de meeste mensen waarschijnlijk als een tedere voorstelling van twee vrouwen in een liefdevolle omhelzing wordt gezien, is het werk indertijd gemaakt om te choqueren. Tussen 1899 en 1901 maakte de Belgische symbolist Armand Rassenfosse een reeks tekeningen ter illustratie van een heruitgave van Charles Baudelaire's *Les Fleurs du Mal* (voor het eerst gepubliceerd in 1857). Deze gedichtenbundel die aanvankelijk de titel *Les Lesbiennes* zou krijgen, portretteert vrouwen – met name vrouwen die van andere vrouwen houden – als gedoemde zielen, symbool voor decadentie en verdorvenheid. Net als zijn collega-symbolist Félicien Rops hield Rassenfosse zich voornamelijk bezig met het tekenen van erotische en macabere voorstellingen. Deze tekening zal ook bedoeld zijn geweest om de wellustige aandacht van mannen te trekken. Baudelaire werd destijds aangeklaagd wegens schending van de goede zeden, waarop een aantal van zijn gedichten werd verwijderd uit de bundel. Toch werden geïllustreerde versies van zijn tekst begin twintigste eeuw bijzonder populair.

Van Rassenfosse bevonden zich al een schilderij en vijf prenten in de museumcollectie, evenals een grotere groep prenten en tekeningen van Félicien Rops. Bovendien vormt dit werk een waardevol voorbeeld van lhbtiq+onderwerpen in de beeldende kunst. Voorstellingen van lesbische stellen werden in het verleden vaak verboden, als taboe beschouwd, of op een vrouwonvriendelijke manier onderworpen aan de mannelijke blik. Deze tekening stelt ons in staat om nieuwe, vaak complexe verhalen over gender en seksualiteit binnen de collectie te vertellen.

Rosie Razzall
conservator tekeningen

Relatiebeheer en filantropie

Museum Boijmans Van Beuningen wordt door vele handen gedragen. Dankzij de steun van alle begunstigers kan het museum een breed publiek inspireren door middel van presentaties in het Depot, programma's op Zuid., extra-murale tentoonstellingen in Nederland en reizende tentoonstellingen in het buitenland, educatieve projecten, nieuwe aanwinsten en restauraties. Samen zorgen deze voor unieke kunstervaringen voor bezoekers in Rotterdam, Nederland en wereldwijd. Het museum is alle particulieren, bedrijven, fondsen en stichtingen zeer dankbaar voor hun genereuze steun, betrokkenheid en vertrouwen.

De leden van de Fundraising Board, de ambassadeurbedrijven en het Boijmans Genootschap, bestaande uit notarissen, fiscalisten en accountants, ondersteunen de afdeling met hun kennis, tijd en netwerk. We zijn allen zeer dankbaar voor hun inzet en betrokkenheid. Zie hier voor een overzicht van de projecten die mogelijk zijn gemaakt met partners, schenkers, bedrijven en sponsoren.

Hoogtepunten

Elk jaar organiseert het museum activiteiten en bijeenkomsten voor trouwe schenkers en sponsoren. Zo ontvangen de Vrienden een uitnodiging voor een bezoek aan kunstbeurs BRAFA in Brussel op 28 januari. Voor leden van @Boijmans, de Kring Van Eyck, de Gezelschappen, de Business Club en Bedrijfsvrienden worden op 8, 9 en 10 februari in samenwerking met ART Rotterdam rondleidingen over deze beurs in de Van Nellefabriek georganiseerd. Op 8 maart bezoeken we de Collectors Preview van kunstbeurs TEFAF in Maastricht met een selecte groep particuliere verzamelaars en schenkers van de Gezelschappen.

De bijdrage van de leden van @Boijmans, de club voor young professionals, wordt jaarlijks ingezet voor de aankoop van een kunstwerk voor de museumcollectie. In 2024 wordt dankzij de leden het keramieke beeld *House of Fools (Witte)* van kunstenaar Anne Wenzel verworven voor de collectie.

Met steun van vele bedrijven, fondsen en particulieren kan het museum in 2024 *Stilleven met aardappelen* van Vincent van Gogh verwerven. Speciaal voor de Bedrijfsvrienden, Businessclub, Kring Van Eyck en Gezelschapsleden vindt op 19 maart een presentatie plaats van het schilderij. Conservator Alexandra van Dongen licht haar onderzoek toe en vertelt hoe zij heeft kunnen bepalen dat het werk in Parijs is gemaakt en niet, zoals lang is aangenomen, in Nederland.

Voor de Bedrijfsvrienden en de Business Club organiseert het museum jaarlijks bijeenkomsten onder de noemer 'Business Behind the Scenes', waarbij steeds op een andere manier naar kunst wordt gekeken. Op 27 mei staat de tentoonstelling *Lievelingen* centraal. De leden krijgen uitleg over de totstandkoming van de tentoonstelling met toelichting op enkele werken. Een tweede bijeenkomst wordt georganiseerd op 26 september, waarbij de Corporate Members de nieuwe naam Bedrijfsvriend krijgen.

Wethouder Said Kasmi en directeur Ina Klaassen openen de tentoonstelling *Lievelingen* in het Depot, foto Aad Hoogendoorn

Schenkers op het Kring Van Eyck-feest in *Lievelingen XL*, foto Aad Hoogendoorn

Op 22 maart vindt in het Depot het jaarlijkse feest plaats voor leden van de Kring Van Eyck en van de Gezelschappen. Wethouder Said Kasmi opent met directeur Ina Klaassen de tentoonstelling *Lievelingen* op de vierde en vijfde verdieping. Na de ceremoniële opening geven conservatoren een toelichting bij diverse kunstwerken op zaal. De avond heeft een dresscode: 'kom verkleed als uw favoriete kunstenaar of kunstwerk'. De beste outfit wint een prijs, bestaande uit een inpakworkshop voor drie personen en een Boijmans goodiebag.

Op 15 april vindt het jaarlijkse Boijmans Business Diner plaats voor de leden van de Business Club. De avond staat in het teken van de tentoonstelling *Lievelingen* gecombineerd met het educatieve programma Ongezien Boijmans, voor mensen met een visuele beperking. Met speciale brillen ondergaan de leden van de Business Club hoe het is om kunst te ervaren indien er sprake is van een visuele beperking.

Tijdens de jaarlijkse bijeenkomst 'De conservator vertelt' voor Gezelschapsleden geeft een conservator een verdiepende blik op de collectie. Op 22 april presenteert conservator tekeningen Rosie Razzall een selectie met zeldzame Italiaanse renaissance-tekeningen van onder meer Leonardo da Vinci en Tintoretto, die vanwege de kwetsbare conditie zelden worden getoond. De bijeenkomst dient als voorbereiding op een bezoek aan de tentoonstelling in Parijs later in het jaar.

Op 21 juni vindt de jaarlijkse Vriendendag plaats, een gezamenlijk initiatief van de Rotterdamse culturele instellingen aan het Museumpark. Op deze dag openen alle deelnemende instellingen hun deuren voor hun Vrienden en bieden zij een speciaal programma aan. De zevende editie staat in het teken van unieke verhalen van het Museumpark. In het Depot van Museum Boijmans Van Beuningen gaat conservator historische vormgeving Alexandra van Dongen in gesprek met Judith Haazebroek, die opgroeide in het voormalige diensthuis van het museumgebouw. Haazebroek deelt herinneringen aan haar bijzondere jeugd als dochter van voormalig museumconciërge Piet Haazebroek.

Op 3 juli viert het museum zijn 175-jarig bestaan samen met particuliere schenkers, bedrijven en fondsen. Tijdens deze avond krijgen zij een exclusieve kunsttour door de tentoonstelling *Snakken naar Boijmans*. Ter gelegenheid van deze bijzondere dag worden de schenkers uitgenodigd om onder leiding van kunstenaar Chantal van Heeswijk een herinnering achter te laten op een bouwmuur in het museum. Dit stukje muur zal tijdens de renovatie weer worden afgedekt, alleen de schenkers zullen zich deze verborgen boodschappen blijvend herinneren. Aansluitend is in het Van Beuningen-De Vriesepaviljoen een borrel georganiseerd, waar directeur Ina Klaassen terugkijkt op 175 jaar Museum Boijmans Van Beuningen en vooruitblikt op het museum van de toekomst.

Op 13 september vindt het exclusieve Boijmans Diner voor de Gezelschapsleden plaats. De verhalen deze avond weerspiegelen de veelzijdigheid en het verrassende karakter van de museumcollectie. In het entreegebied van het Depot wonen de genodigden een livestream interview bij door directeur Presentaties Sue-an van der Zijpp met kunstenaar Thomas Thwaites vanuit Londen. Twee collectiestukken, een prothese en een speciale helm illustreren het uitzonderlijke

verhaal van Thwaites, die enkele dagen in een geitenkudde in de Alpen doorbracht en bekend werd als de ‘Goat Man’. Tijdens het diner in zaal Coert op het dak van het Depot licht conservator Rosie Razzall enkele recente aanwinsten voor de tekeningen-collectie toe en Sue-an van der Zijpp vertelt over het huwelijk tussen kunstenaar Alicia Framis en een interactief AI-hologram, een artistieke performance die op 9 november in het Depot plaatsvindt.

Speciaal voor de schenkers aan het Basis Fonds wordt op 8 oktober een bijeenkomst georganiseerd over een van de gedroomde projecten die in de toekomst, wanneer het fonds voldoende kapitaal bevat, gerealiseerd zou kunnen worden: de digitalisering van de collectie tekeningen en prenten. Peter van der Coelen, conservator prenten en tekeningen, vertelt over het belang van de digitalisering en toont een aantal bijzondere collectiestukken. Boijmans Business Club-leden kunnen hun medewerkers een keer per jaar ‘trakteren’ op een bezoek aan het Depot tijdens de Medewerkersdagen. In de periode vanaf 1 oktober tot en met 22 december kunnen medewerkers zelf, met een speciale link, een toegangsticket boeken.

Met een aantal schenkers van de Gezelschappen, de Kring Van Eyck en het Basis Fonds vindt een exclusief bezoek plaats aan de tentoonstelling *Vive l’impressionisme!* in het Van Gogh Museum in Amsterdam. Tijdens een speciale avondopenstelling krijgen de begunstigers gratis toegang en bekijken de tentoonstelling samen met directeur Collectie en onderzoek Sandra Kisters (Museum Boijmans Van Beuningen) en conservator Fleur Roos Rosa de Carvalho (Van Gogh Museum). Na afloop is in de directiekamer een borrel georganiseerd met uitzicht over het Museumplein.
Op 8 november reizen leden van de Gezelschappen naar Parijs voor een bezoek aan Fondation Custodia. Na een lunch leidt conservator Rosie Razzall de groep door de tentoonstelling *Naissance et Renaissance du dessin Italien*, waarin een selectie van 120 meesterwerken uit Rotterdam te zien is.

Schenkers van objecten worden jaarlijks bedankt voor hun betrokkenheid met een uitnodiging voor een Zodiaque Kring-bijeenkomst. Op 25 november neemt Sandra Kisters, directeur Collectie en onderzoek, de leden van de Zodiaque Kring mee in een aantal opvallende nieuwe aanwinsten van het museum. Bibliothecaris Erik van Boxtel licht een bijzondere en omvangrijke schenking surrealistische publicaties van Her de Vries toe. Daarnaast presenteert onderzoeker Bram Donders de slotbevindingen van zijn tweejarige onderzoek naar vrouwelijke schenkers en erflaters van Museum Boijmans Van Beuningen.
Tot de hoogtepunten horen ook de bijeen-komsten die schenkers, partners en sponsoren van het museum in het Depot organiseren. Jaarlijks programmeren Lakeside Collection en Rabobank tentoonstellingen en evenementen in hun compartimenten en elders in het Depot. Het museum waardeert hun betrokkenheid en toekomstige initiatieven worden met belangstelling tegemoet gezien. Wij zijn trots op de samenwerking en dank-baar voor hun blijvende bijdrage aan de levendigheid in het Depot.

Judith Haazebroek die opgroeide in het voormalige diensthuis van het museum deelt haar jeugdherinneringen tijdens de Museumpark Vriendendag, foto Aad Hoogendoorn

Bijeenkomst van het Boijmans Basis Fonds bij de tentoonstelling *Snakken naar Boijmans*, foto Aad Hoogendoorn

Partners

Gemeente Rotterdam

Museum Boijmans Van Beuningen is een zelfstandige, gespecialiseerde organisatie, met mandaten op het terrein van exploitatie en collectiebeheer, die mede wordt gefinancierd (voor de huurlasten, de vaste lasten en een deel van de loonsom) door de gemeente Rotterdam. Daarnaast steunt de gemeente op projectbasis educatieve projecten, waardoor jaarlijks vele kinderen intensief met kunst in aanraking komen.

In 2024 draagt de gemeente Rotterdam in het bijzonder bij aan *Snakken naar Boijmans* en het educatieve project Cultuurcoach 2024.

VriendenLoterij

Sinds 2006 wordt het museum gesteund door de loterij, die tot op heden ruim 11 miljoen euro heeft bijgedragen aan een grote verscheidenheid aan aankopen en projecten van het museum. Dit stelt het museum in staat om kunstwerken voor de collectie te verwerven en grootschalige tentoonstellingen te realiseren. De jaarlijkse bijdrage van de VriendenLoterij is van grote waarde voor het museum. In 2024 wordt de helft van de jaarlijkse bijdrage aangewend voor kunstaankopen. De andere helft wordt gereserveerd voor de nieuwbouw van het museumgebouw.
Deelnemers van de VriendenLoterij profiteren in 2024 opnieuw van vele extra's met hun persoonlijke VIP-kaart, waaronder gratis toegang tot het Depot en korting op entreetickets voor *Snakken naar Boijmans*.
Om kunst en cultuur in Nederland breder toegankelijk te maken organiseert de VriendenLoterij jaarlijks de museummaand, die dit jaar in november plaatsvindt. Tijdens deze maand biedt de VIP-kaart gratis toegang tot het Depot voor twee personen. 530 VIP-kaarthouders maken hiervan gebruik en bezoeken het Depot met een introducee.

» Zie hier voor een overzicht van de aankopen die met steun van de VriendenLoterij zijn gerealiseerd.

Particulieren

We danken iedereen zeer hartelijk die het museum in 2024 met een gift ondersteunt. De steun van een groeiende groep begunstigers is voor het museum essentieel en van grote waarde. Particulieren die het museum met een gift vanaf € 1.000 steunen treden toe tot de Kring Van Eyck, die elk jaar gezamenlijk aan een groot project bijdraagt. De bijdrage van de Kring Van Eyck in 2024 wordt gereserveerd voor het realiseren van het bijzondere kunstproject *Snakken naar Boijmans*.

Voor particulieren die meer kunnen en willen doen, zijn er de Gezelschappen. Vanaf giften van € 20.000 kunnen leden van de Gezelschappen hun schenking voor een specifiek doel oormerken, uiteenlopend van aankopen tot onderwijsprogramma's, kostbare restauraties en wetenschappelijk onderzoek. Bij schenkingen vanaf € 50.000 bieden wij de mogelijkheid tot het instellen van een fonds op naam. Gezelschapsleden ontvangen een exclusieve uitnodiging voor twee personen voor de tweejaarlijkse Boijmans Kunstreis en voor het jaarlijkse Boijmans Diner.
De Gezelschapsleden wiens ruimhartige giften voor educatieprojecten zijn geoormerkt, worden voor onze onderwijsactiviteiten in Rotterdam-Zuid aangewend, met als doel het museum voor meer mensen relevant en toegankelijk te maken. Op de locatie Zuid. wordt dichtbij en samen met een doelgroep gewerkt die het museum moeilijk weet te vinden. Zo geven cultuurcoaches wekelijks les op diverse scholen in de wijk en nemen basisschoolleerlingen deel aan kunstworkshops. Elke woensdag en zaterdag, ook tijdens schoolvakanties, staan de kunstdocenten klaar voor kinderen uit de buurt. De financiële steun van enkele particulieren is hierbij van groot belang geweest.

Particulieren of bedrijven kunnen het museum ook steunen via het Boijmans Van Beuningen Basis Fonds, een zelfstandige stichting met een eigen bestuur. Het doel is een structureel eigen vermogen op te bouwen, waarvan het rendement wordt ingezet voor het museum: op het gebied van aankopen, educatie, restauraties en tentoonstellingen. Een bijdrage aan het Basis Fonds wordt op lange termijn geïnvesteerd en alléén het rendement wordt besteed. Om schenken te stimuleren zijn er 500 Certificaten van Participatie beschikbaar gesteld. Zo kunnen particulieren of bedrijven het museum met een periodieke gift van € 2.500 per jaar steunen.
Met steun van het Basis Fonds kan het museum mogelijk binnenkort een langgekoesterde wens realiseren: het digitaliseren van de volledige collectie tekeningen en prenten – circa 90.000 werken – en deze wereldwijd gratis online toegankelijk maken. Digitalisering vergroot niet alleen de zichtbaarheid van de collectie, maar draagt ook bij aan het duurzaam behoud ervan.

» Zie hier voor een overzicht van alle particulieren aangesloten als lid van Kring Van Eyck, Gezelschappen en het Basis Fonds.

Fondsen op naam

Particulieren die specifieke verzamelgebieden, collecties of andere activiteiten van het museum willen versterken, kunnen door middel van een financiële bijdrage van tenminste € 10.000 per jaar (of een eenmalige gift van € 50.000) hun gift oormerken door een fonds op naam op te richten. De schenker bepaalt zelf de naam van het fonds en in overleg met het museum ook de doelstelling, zodat het fonds goed en naar de wens van de schenker kan worden ingezet.

Mevrouw N.C. van Riemsdijk-Borsje

In 2006 ontvingen wij van mevrouw Van Riemsdijk-Borsje een genereus legaat uit haar nalatenschap. Haar hart ging uit naar klassieke schilderkunst en kristal. Bijna 20 jaar later worden nog steeds gedroomde aankopen en tentoonstellingen mogelijk gemaakt met haar nalatenschap. In 2024 is een deel van haar nalatenschap aangewend voor de verwerving van het *Stilleven met aardappelen* van Vincent van Gogh.

J.S.H. Bröcker Fonds

Jan Bröcker (1922-2020) was internist in Rotterdam, liefhebber van oude muziek en kunst, en jarenlang Vriend van het museum. Het fonds werd in 2021 opgericht nadat het museum tot erfgenaam was aangewezen. Het fonds is bestemd voor wetenschappelijk onderzoek, restauraties en projecten rondom de (conditie van) de museumcollectie. Het fonds heeft bijgedragen aan het onderzoek door Milou Goverde naar negentiende-eeuwse schilderijlijsten in de museumcollectie dat in 2024 resulteert in de Boijmans Studie *Kunst omkaderd*.

Fonds Coen Schimmelpenninck van der Oije

Het Fonds Coen Schimmelpenninck van der Oije wordt aangewend voor de aankoop en het onderhoud van Nederlandse tekeningen uit met name de achttiende en negentiende eeuw. Het staat ter beschikking van de conservator tekeningen van het museum en

Ontvangst ter gelegenheid van het 175-jarige bestaan van het museum op 3 juli bij de tentoonstelling *Snakken naar Boijmans*, foto Aad Hoogendoorn

Uitreiking van de cheque van de VriendenLoterij door managing director Jonne Arnoldussen aan museumdirecteur Ina Klaassen

van Coen Schimmelpenninck van der Oije, die in goed overleg de besteding doen. Doel van het fonds is om de collectie Ploos van Amstel Knoef meer context te geven in de verzameling van het museum. Ter ere van het afscheid van Coen Schimmelpenninck van der Oije als voorzitter van Stichting Museum Boijmans Van Beuningen is dit fonds op naam ingesteld. Het beheer van het kapitaal berust bij het bestuur van Stichting Museum Boijmans Van Beuningen. Dankzij het fonds kan het museum in 2024 werk aankopen van Albertus Brondgeest (*Twee studies van een staande vrouw*), van Nicolaus Ritter (jr.) (*Zelfportret*) en van Andreas Schelfhout (*Daken*).

Publicatiefonds Frans van der Helm

Dankzij ruimhartige steun kent het museum sinds 2022 het Publicatiefonds Frans van der Helm. Met dit fonds wordt het museum structureel ondersteund bij het uitbrengen van wetenschappelijke publicaties, nu en in de toekomst. Het fonds is onderdeel van het kapitaal van het Boijmans Van Beuningen Basis Fonds, wat betekent dat alleen het rendement zal worden besteed. Wij zijn de heer Van der Helm zeer dankbaar voor zijn betrokkenheid.

Hetty Terwee Fonds

In 2022 ontvangt het museum de nalatenschap van mevrouw Hetty Terwee. Mevrouw Terwee kwam vaak in het museum en besprak in 2016 met het museum haar interesses en de mogelijkheid voor een fonds op naam na haar overlijden. Na deze ontmoeting nam zij het museum in haar testament als een van haar erfgenamen op. Mevrouw Terwee was kunsthistoricus met een grote belangstelling voor twintigste-eeuwse toegepaste kunst uit Nederland, Italië en Scandinavië. In navolging van haar wens richt het museum met haar nalatenschap een fonds op naam op met als doelstelling het ondersteunen van wetenschappelijke publicaties op het gebied van twintigste- en eenentwintigste-eeuwse toegepaste kunst uit Europa en met name Nederland, Italië en Scandinavië. We zijn dankbaar dat mevrouw Terwee haar wensen bij leven met ons heeft besproken en dat in haar nagedachtenis nu het Hetty Terwee Fonds bestaat.

Familie de Heus Restauratiefonds

Dankzij een ruimhartige gift van de familie De Heus in 2017 kan het museum een fonds oprichten, met als doelstelling om restauraties en het voorbereidend onderzoek hiervoor te financieren, met een voorkeur voor moderne en hedendaagse kunst. Dankzij het fonds kan onder meer de gehele fotografiecollectie worden onderzocht en geconserveerd. Het verwijderen van vingerafdrukken, het aanbrengen van barrièrefolie, het hermetisch sealen van foto's of het aanbrengen van secundaire dragers of conserveringslijsten behoren tot de belangrijke conserverende handelingen die zonder deze steun niet mogelijk zouden zijn.

Hoeksche Gaard Fonds

Na jarenlange betrokkenheid via de Boijmans Business Club mag het museum in 2023 dankzij een jaarlijkse ruimhartige gift van Leo en Rineke Schouten een nieuw particulier fonds op naam oprichten. De doelstelling van het fonds is om de collectie toegepaste kunst en vormgeving van het museum te verrijken en met werk van (jonge) ontwerpers en kunstenaars te versterken.

Kalhorn/Timmermans Fonds

Dankzij dit fonds is het museum nog vele jaren in staat om aan de verrijking van de collectie zilver en internationaal hedendaags design te bouwen. Zilver was de passie van Jaap Timmermans. Samen met zijn partner Joop Kalhorn richtte hij in 2009 een fonds op naam

op, met als speciaal doel de aankoop van zilver en hedendaags design voor het museum. Een belangrijke reden om dit fonds op naam op te richten was de behoefte die beiden voelden om iets tastbaars achter te laten. Het beheer van het kapitaal berust bij het bestuur van Stichting Museum Boijmans Van Beuningen en wij zijn dankbaar dat de heer F.J. Gosses en mevrouw S. Höfgen als commissieleden aan het fonds zijn verbonden.

Berry Koedam Fonds

Dankzij een jaarlijkse ruimhartige gift van de Stichting Abramsen Koedam mag het museum vanaf 2024 een nieuw fonds op naam oprichten: het Berry Koedam Fonds. Als galeriehouder heeft Berry Koedam zich jarenlang ingezet om beeldende kunst in Rotterdam te stimuleren en kunstenaars via uitwisselingen en het organiseren van projecten een internationaal podium te bieden. Met dit fonds gaat zij het museum financieel steunen bij aankopen van aanstormende en gevestigde kunstenaars, met extra aandacht voor vrouwelijke kunstenaars en werk dat niet in één discipline is in te kaderen. In 2024 kan met steun van het fonds een werk van kunstenaar Silvia B. worden aangekocht. Ook zal met de bijdrage van 2024 een werk van Lizan Freijsen worden aangekocht.

Nedspice Restauratiefonds

Het museum is Nedspice zeer dankbaar voor de duurzame en structurele steun die het al sinds 2014 mag ontvangen. Het Nedspice Restauratiefonds maakte reeds meerdere grootschalige restauraties mogelijk, waaronder schilderijen van Ferdinand Bol, Jheronimus Bosch, Jan van Eyck en Maerten van Heemskerck. Alle kunstwerken in de museumcollectie verdienen voorbeeldig onderzoek en zorgvuldige conservering en restauratie; met een verzameling zo groot als de onze vereist dit voortdurende investering. De jaarlijkse bijdrage van Nedspice verhoogt het restauratiebudget van het museum aanzienlijk en maakt restauraties mogelijk die anders niet te realiseren zouden zijn. In 2024 kan met steun van het fonds complex voorbereidend onderzoek verricht worden naar het zestiende-eeuwse drieluik van de Meester van de Aanbidding te Lille. Wij zijn dankbaar dat Nedspice tevens heeft aangegeven de jaarlijkse gift te verhogen met een éxtra bijdrage voor educatieprojecten voor kinderen, hiermee werden in 2024 de activiteiten in de Kunstwerkplaats bij Zuid. gesteund.

Surrealismefonds

Dankzij de genereuze jaarlijkse bijdrage van een particuliere begunstiger heeft het museum in 2023 het Surrealismefonds mogen oprichten. Het museum bezit een indrukwekkende deelcollectie surrealistische kunst van wereldniveau en een omvangrijke surrealismebibliotheek. De doelstelling van het Surrealismefonds is om deze surrealisme-verzameling (zowel de kunst als bibliotheek) te ontsluiten, verdiepen, verrijken en verzorgen. Het fonds wordt de komende vijf jaar als stipendium ter verdieping van de collectie aangewend. Ieder jaar zal een veelbelovende jonge onderzoeker worden aangetrokken om een specifiek deel van de surrealisme-collectie of bibliofiele collectie surrealisme te onderzoeken en de bevindingen in een online artikel op de website te publiceren. In 2024 kan dankzij het Surrealismefonds kunsthistoricus Wilko Ruijter worden aangesteld voor een onderzoeksperiode van vier maanden.

Fonds Westerhuis

Dit fonds werd opgericht nadat het museum in 2009 een legaat van de heer Johannes Westerhuis ontving. Het fonds maakt vooral wetenschappelijke publicaties mogelijk waardoor het museum in de gelegenheid is om onderzoek naar bijvoorbeeld de eigen collectie en de museumgeschiedenis te ontsluiten. In 2024 wordt de Boijmans Studie *Kunst omkaderd* mede gefinancierd uit Fonds Westerhuis. Het museum laat de inkomsten uit verkoop van de publicaties terugvloeien naar het fonds, zodat een duurzaam 'revolving' fonds ontstaat.

Nalatenschappen

In 2024 ontvangt het museum enkele legaten en nalatenschappen; in de vorm van een kunstobject, een kunstcollectie of een geldbedrag. Een uitzonderlijke nalatenschap is die van Rine Coolen-Kalkman (1943-2024), die Stichting Museum Boijmans Van Beuningen als enig erfgenaam executeur benoemde in haar testament. Naast de afwikkeling van de nalatenschap verzorgde het museum de uitvaart die op 29 januari plaatsvond, en een herdenking voor vrienden en bekenden op 4 maart. De nalatenschap van Rine Coolen-Kalkman bestaat uit haar kunst-collectie en financiële middelen die op gepaste wijze zullen worden besteed. Rine en haar man Bob (1933-2002) begonnen in de tweede helft van de jaren tachtig met het verzamelen van kunst met een focus op de in die tijd zeer actuele designstroming Memphis. Tussen 2001 en 2015 schonken Rine en Bob al meerdere werken uit hun verzameling aan het museum. Een deel hiervan is te zien in een van de grote atriumvitrines op de tweede verdieping in het Depot. Na het overlijden van Bob in 2002 bleef het contact met Rine hecht. Hoewel de gezondheid van Rine achteruitging, stond zij er op het museum te blijven bezoeken. Meerdere generaties medewerkers van het museum hebben Rine leren kennen als een keurige dame; altijd verzorgd, met gevoel voor humor en een duidelijke mening. Rine was zeer betrokken bij het museum en dit gold ook andersom. De vriendschap met Rine ging verder dan de gedeelde liefde voor de designstroming Memphis. Zij had een brede interesse in kunst en design en bezocht met plezier de openingen en bijeenkomsten die het museum organiseerde. Rine vond het fijn om haar liefde voor kunst met anderen te delen. Zo organiseerde Rine, eerst voor collega's en later voor vrienden, graag uitstapjes naar tentoonstellingen waarin voor haar belangrijke kunststromingen en nieuwe ontwikkelingen in de kunst centraal stonden.

Schenkingen van kunst

Particulieren die een kunstwerk aan een museum schenken of in langdurig bruikleen geven worden uitgenodigd toe te treden tot de Zodiaque Kring. Dit gezelschap is vernoemd naar een groep mecenassen die Salvador Dalí ondersteunde.

» Zie hier voor een overzicht van schenkingen van kunst.

Subsidiënten, fondsen en huisstichtingen

Fondsen van particulieren, overheden en bedrijven zijn belangrijke steunpilaren van het museum. Daarnaast heeft het museum een goede relatie met enkele stichtingen die regelmatig ondersteuning bieden bij de belangrijkste taken: beheren, verwerven, presenteren en onderwijzen.

» Zie hier voor een overzicht van subsidiënten, fondsen en huisstichtingen.

Bedrijven en bedrijfssponsoring

De Boijmans Bedrijfsvrienden (tot september 2024 Corporate Members) en de leden van de Boijmans Business Club maken gezamenlijk een garantiefonds mogelijk voor grote projecten. Naast de bedrijvenkringen kunnen bedrijven als sponsor bijdragen aan projecten. Mede dankzij de bijdrage van de Boijmans Business Club en Corporate Members wordt *Stilleven met aardappelen* van Vincent van Gogh aangekocht voor de collectie.

Met dank aan hun partnerschap ondersteunt PwC met hun expertise het onderzoek van Bram Donders naar vrouwelijke schenkers en legatoren. Eind 2024 zijn de eerste stappen gezet voor een hernieuwd partnership met als focus het meetbaar maken van de maatschappelijke impact van het museum van de toekomst.

» Zie hier voor een overzicht van alle aangesloten bedrijven en sponsoren.

Onderscheidingen

De in 2008 door Ted Noten ontworpen broche, de Gouden B, wordt uitgereikt aan personen die zich op uitzonderlijke wijze voor het museum hebben ingezet. In 2019 is de Bronzen B geïntroduceerd, voor begunstigers die het museum vijf jaar steunen. In 2022 werd de Zilveren B geïntroduceerd, speciaal voor schenkers die participeren in het Boijmans Van Beuningen Basis Fonds. In 2024 wordt de gouden speld uitgereikt aan Annemijn Crince le Roy-van Munster van Heuven en aan Eric-Paul Dijkhuizen voor hun beider inzet sinds 2014 als lid van de Fundraising Board.

Het museum is hen buitengewoon dankbaar voor de trouwe betrokkenheid. Tevens ontvangt Din Pieters een gouden speld na haar aftreden als lid van de Raad van Toezicht. In 2024 krijgen 7 schenkers de Bronzen B en worden er 11 zilveren B's uitgereikt.

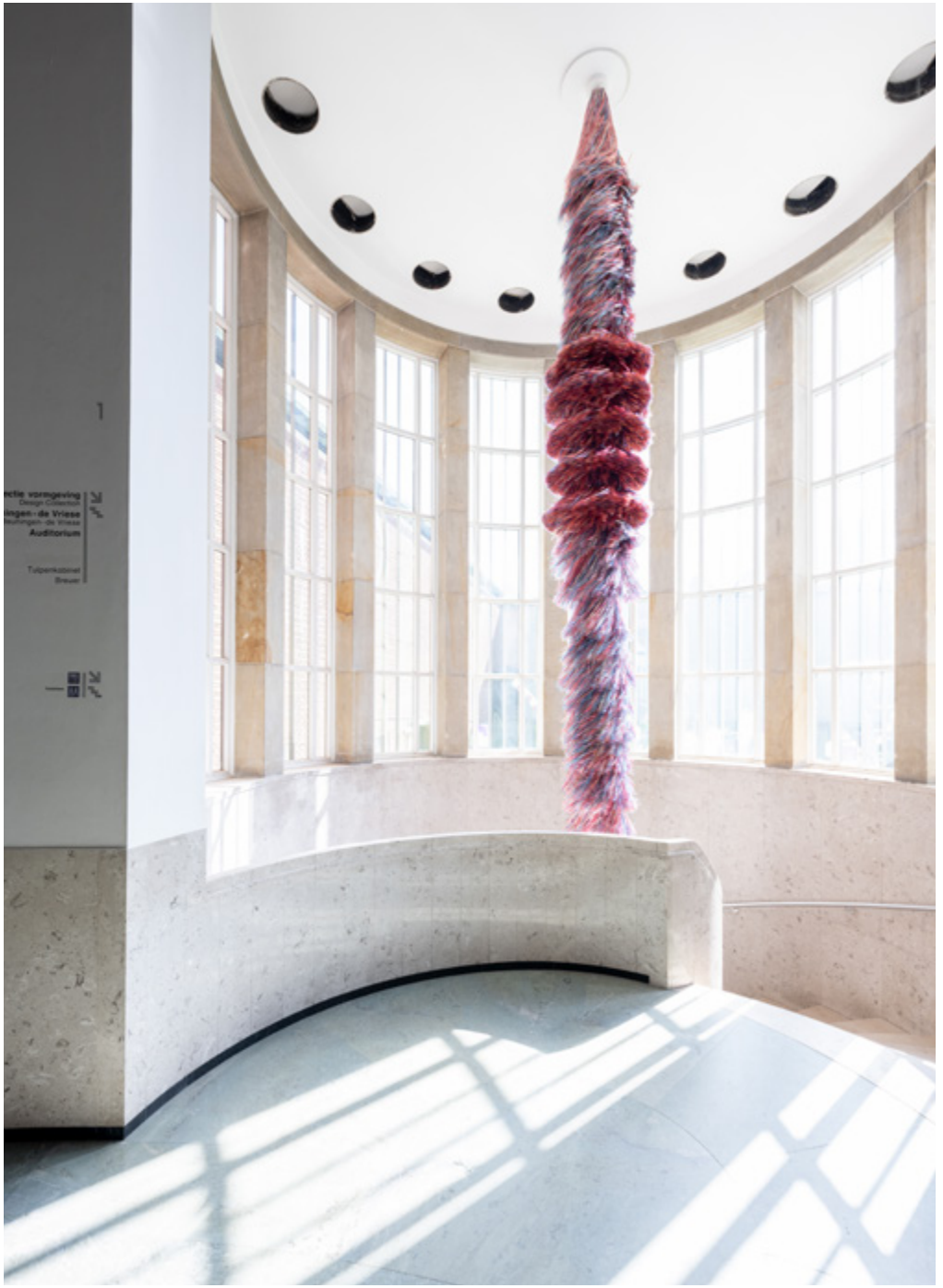

Tentoonstelling *Snakken naar Boijmans*, foto Lotte Stekelenburg

Aanwinst

Anne Wenzel
House of Fools (Witte), 2024

keramiek

235,5 × 105 × 80 cm

aankoop Galerie Akinci, met steun van @Boijmans

Al jaren onderzoekt de Rotterdamse kunstenaar Anne Wenzel de beeldtaal van monumenten. Dit resulteert in beelden en installaties van keramiek en staal, zoals het werk ‘Requiem of Heroism’ dat in 2010 in het ‘klaverblad’ van Museum Boijmans Van Beuningen was te zien. De keramische kransen en verwelkte bloemen die zij voor deze gelegenheid maakte, sloten naadloos aan bij de museumarchitectuur uit de jaren dertig. Hoewel het geheel er indringend uitzag, werd er niks herdacht.
Ook in haar meest recente werk richt Wenzel zich op monumenten en rituelen bij vereren en herdenken. Nieuw is dat zij het maatschappelijke debat over de vraag wie of wat een monument verdient, in haar werk betrekt. Een goed voorbeeld vormt de reeks grote keramische beelden van omstreden historische figuren. De beelden zijn zichtbaar aangetast, maar niet omver getrokken. Hiermee wil ze de nationale geschiedenis niet uitwissen, maar ter discussie stellen. Uit deze reeks getiteld *House of Fools* heeft het museum een borstbeeld gekocht van de omstreden zeventiende-eeuwse zeevaarder Witte de With naar wie een straat is vernoemd in Rotterdam en die in dezelfde stad een praalgraf heeft. Met deze aankoop haakt het museum aan bij het debat over de koloniale geschiedenis.

Saskia van Kampen-Prein
conservator moderne en hedendaagse kunst

Huisstichtingen

Het museum wordt bij de belangrijkste taken – beheren, verwerven, presenteren en onderwijzen – al sinds jaar en dag door enkele gelieerde stichtingen en initiatieven ondersteund. Deze zijn van vitaal belang voor het goed functioneren van het museum. De huisstichtingen worden elk beheerd door een eigen bestuur en hebben een specifiek doel.

Stichting Museum Boijmans Van Beuningen

De Stichting Museum Boijmans Van Beuningen, opgericht in 1939 door onder meer de havenbaronnen D.G. van Beuningen en W. van der Vorm in samenwerking met directeur D. Hannema, heeft als doel de belangen van het museum in het algemeen te ondersteunen. Zij verwezenlijkt dat onder andere door op verzoek van het museum aankopen van kunstwerken te realiseren en actief bij te dragen aan de werving van Bedrijfsvrienden en leden voor de Boijmans Business Club. De stichting is (in enkele gevallen ten dele) juridisch eigenaar van de kunstwerken die zij koopt of die door particulieren zijn geschonken, bijna 8% van het museumbestand. De stichting verwerft ook het eigendom van aankopen ten behoeve van het museum door een aantal huis-stichtingen en fondsen op naam die bij haar zijn ondergebracht.

Bestuursleden

Mevrouw I. Huisman-van Baaren, voorzitter
Mevrouw I.J. Klaassen, secretaris
Mevrouw E.R.D. Meijer, penningmeester
Mevrouw mr. E.E. Jurry
De heer mr. B. Vaandrager
Mevrouw drs. M.J. van 't Wout-van der Reijden
Mevrouw dr. A.P. Dekker
Mevrouw mr. J.C.A.T. Frima
De heer ir. C.O. van der Vorm
De heer mr. R.E.N. Ploum
Mevrouw mr. M.C. Koenigs

Stichting Fonds Willem van Rede

De Stichting Fonds Willem van Rede is al decennialang een inspirerende motor voor de collectie. Naamgever Willem van Rede (1880-1953) bepaalde dat met zijn kapitaal, dat hij aan de Staat der Nederlanden naliet, een collectie hedendaagse kunst voor Museum Boijmans Van Beuningen moest worden gevormd. De opeenvolgende besturen van de Stichting Fonds Willem van Rede hebben in de geest van het testament en de door de erflater geformuleerde doelstellingen aansluiting gezocht bij de collectie moderne en hedendaagse internationale kunst van het museum.

Commissie van aankoop

Mevrouw I.J. Klaassen, voorzitter
De heer mr. M.A. van Valen (tot 15 april)
Mevrouw drs. L.C. Schreuder

Financiële commissie

Mevrouw E.J. Reurink,
secretaris-penningmeester
Mevrouw mr. J.P. van Loon
Mevrouw prof. dr. S.J.C. Hemels

Stichting Van Beuningen/ Peterich-fonds

Met een kunstenaar als vader en de verzamelaar D.G. van Beuningen als grootvader, wordt Peter Paul Peterich (1933-2000) van jongs af aan door kunst omringd. Hij studeert kunstgeschiedenis en heeft grote affiniteit met de poëzie. In 1965 richt hij samen met zijn moeder, Flora van Beuningen, de Stichting Van Beuningen-Peterich op ter ondersteuning van de beeldende kunst en de tekenkunst in het bijzonder. Tussen 1965 en 1973 wordt uit dit fonds, vaak op advies van de toenmalige conservator, een honderdtal tekeningen aangekocht voor het museum. Op grond van Peterichs testament wordt het fonds na zijn dood in 2000 nieuw leven ingeblazen en krijgt het museum jaarlijks een bedrag van enkele tienduizenden euro's om eigentijdse (teken)-kunst aan te kopen. Aankopen van deze stichting geschieden op verzoek en initiatief van het museum en worden eigendom van de Stichting Museum Boijmans Van Beuningen.

Bestuursleden

De heer J. Peterich, voorzitter
Mevrouw B. Peterich, secretaris
De heer drs. O.F.J. Paymans, penningmeester

Stichting Lucas van Leyden

Dr. J.C.J. Bierens de Haan (1867-1951) leidde een avontuurlijk leven. In de roerige jaren van de vroege twintigste eeuw is hij werkzaam in oorlogsgebieden als Transvaal en Oranje Vrijstaat, Griekenland en in Frankrijk. Hoewel Bierens de Haan vanaf zijn studententijd prenten verzamelt, gaat hij zich er pas na zijn artsenloopbaan actief op toeleggen. Hij brengt een collectie bijeen die van meet af aan bedoeld is voor Museum Boymans, zoals het museum dan nog wordt genoemd, en verzamelt gericht op lacunes in de museumcollectie. Zijn collectie van ruim 26.000 prenten laat hij na aan het museum, casu quo de gemeente Rotterdam. Ook legateert hij een geldbedrag waarvan de jaarlijkse rente bestemd is voor uitbreiding van de collectie prenten. Dit fonds, waarvan de opbrengst jaarlijks wisselt, draagt de naam Stichting Lucas van Leyden en dient tot vandaag de dag zijn doel. Ruim tienduizend prenten zijn door het museum sinds 1951 met dit fonds ten behoeve van de gemeentelijke collectie aangekocht. Het kapitaal van de stichting wordt beheerd door de voorzitter, secretaris en penningmeester van de Stichting Museum Boijmans Van Beuningen.

Bestuursleden

Mevrouw I. Huisman-van Baaren, voorzitter
Mevrouw I.J. Klaassen, secretaris
Mevrouw E.R.D. Meijer, penningmeester

Stichting Willem van der Vorm

Willem van der Vorm (1873-1957), havenbaron en verzamelaar, is een van de meest loyale begunstigers van Museum Boymans. Directeur Hannema adviseert hem bij de opbouw van zijn collectie en Van der Vorm is nauw bij de oprichting van de Stichting Museum Boymans betrokken. Tijdens de eerste vergadering in 1939 schenkt hij het museum *De kwakzalver*, een hoogtepunt in het oeuvre van Gerard Dou. Een genereus gebaar dat later door vele schenkers is nagevolgd. Aanvankelijk wordt de collectie van Willem van der Vorm na zijn dood in 1957 tentoongesteld in zijn woonhuis aan de Westersingel. In 1972 moet dit pand wijken voor de metro en besluit de Stichting Willem van der Vorm de door haar beheerde collectie met schilderijen van Gerard ter Borch, Gabriel Metsu en Anthonie van Dijck in langdurig bruikleen te geven aan het museum.

Bestuursleden

De heer C.W. van der Vorm, voorzitter
Mevrouw A.F. Boumeester-van der Vorm, regent secretaris
Mevrouw dr. A. Ottevanger, regent conservator
De heer R.W. Polak, regent

Stichting Boijmans Van Beuningen Basis Fonds

Het museum is altijd in beweging. En zal dat blijven ook. Om die continue beweging in stand te houden, is het Boijmans Van Beuningen Basis Fonds opgericht, een zelfstandige stichting met een eigen bestuur. Het doel is een structureel eigen vermogen op te bouwen. Het rendement van dit vermogen wordt ingezet om essentiële en strategische investeringen van het museum op het gebied van aankopen, educatie, restauraties en tentoonstellingen mogelijk te maken. Een bijdrage aan het fonds wordt op lange termijn geïnvesteerd en alleen het rendement wordt besteed. Om schenken aan dit fonds te stimuleren zijn er 500 Certificaten van Participatie beschikbaar gesteld van 12.500 euro per stuk. Op deze manier kunnen particulieren of bedrijven het museum via dit fonds met een periodieke gift van 2.500 euro per jaar steunen. Schenken aan het Basis Fonds betekent in feite schenken voor de eeuwigheid, giften blijven voor altijd intact en maken onderdeel uit van het vermogen van het Boijmans Van Beuningen Basis Fonds.

Bestuursleden

Mevrouw E.S. Schuitemaker, voorzitter
De heer R.M.S.M. Munsters, secretaris
De heer mr. L.W. de Waard, penningmeester
Mevrouw M.M. Kaan

Aanwinst

Bertha Wegmann
Bosvarens, circa 1880

olieverf op doek
met lijst: 61 × 82 × 5 cm

aankoop Van der Meij Fine Arts, met steun van VriendenLoterij

De Deense kunstenaar Bertha Wegmann (1847-1926), geboren in Zwitserland, was in 1887 de eerste vrouw die een leerstoel kreeg aan de Deense koninklijke kunstacademie. Toch is zij in Nederland nagenoeg onbekend. Werk van Scandinavische kunstenaars is de laatste jaren een verzamelfocus van Museum Boijmans Van Beuningen en wordt door weinig andere Nederlandse musea verzameld. Wegmann studeerde in München en Parijs, waar ze kennismaakte met andere Scandinavische kunstenaressen, zoals de Zweedse Jeanna Bauck. De twee portretteerden elkaar als professionele kunstenaars: Bauck van voren met haar schilderspalet naast zich en Wegmann op de rug gezien terwijl ze een portret schildert in haar atelier. Wegmann staat vooral bekend als een uitstekend portrettist, maar had ook oog voor de natuur. Het schilderij *Bosvarens* was in maart op TEFAF te zien, waar het ontroerde door de bijzonder gedetailleerde uitvoering van het zogenoemde sous-bois landschap en de zachte nuances in de vele schakeringen groen. Tijdens een conserverende opfrisbeurt van het werk kwam onder het groen een klein zwart-wit detail tevoorschijn, dat bij nadere beschouwing een dameshoedje blijkt te zijn. Met dit subtiele gebaar maakte de kunstenaar haar aanwezigheid duidelijk: een spoor van vertrouwen in het eigen kunnen, de kunstenaar aan het werk in de natuur.

Sandra Kisters
directeur Collectie en onderzoek

inhoudsopgave

Marketing en communicatie

De viering van het 175-jarig jubileum is in 2024 een leidraad in de marketing en communicatie. Vieren is een goed moment om terug te kijken én vooruit te blikken, om te laten zien waar je vandaan komt en waar je naartoe wilt. Dat gebeurde vooral met het evenement *Snakken naar Boijmans*. Museum Boijmans Van Beuningen anno nu wordt gekenmerkt door het monumentale museumgebouw dat nog enkele jaren gesloten is voor renovatie en vernieuwing én het geopende Depot; een werkgebouw in *full swing*. Ruim 215.000 mensen bezoeken in 2024 het Depot. De locatie Zuid. van Museum Boijmans Van Beuningen draait in 2024 zijn laatste jaarprogramma.

Het jubileum vormt de aanleiding om de merkpositie van het museum en de verschillende uitingen tegen het licht te houden. Voor de goede verstaander is er één wijziging die in het oog springt. Voortaan spreken we niet meer van Depot Boijmans Van Beuningen maar het Depot van Museum Boijmans Van Beuningen. Op deze manier is er één duidelijk merk voor de bezoeker en hebben de verschillende locaties geen ‘eigen titel’ meer in de communicatie.

Campagnes en programma

Dit jaar staat in het teken van twee grote campagnes: de tentoonstellingen *Lievelingen* en *Lievelingen XL* en het evenement *Snakken naar Boijmans*. De ‘lievelingen’ zijn niet te missen in het straatbeeld: langs de weg, op metroperrons en in de stad verschijnen driehoeksborden met iconische kunstwerken van onder meer Bruegel, Bosch en Kusama.

Het is een goed bezochte en veelvuldig online gedeelde tentoonstelling geworden. Het meest in het oog springende onderdeel van de campagne is de serie waarin museummedewerkers hun lievelingskunstwerk delen. Op de website en op social media verschijnen portretten en korte interviews, vooral de plaatsingen op social media zijn veel gezien en gedeeld. Daarnaast vinden in het Depot *Backstage*-tours plaats, waarbij medewerkers het publiek meenemen naar hun persoonlijke lieveling. Ook dit kan rekenen op veel belangstelling.
Bezoekers zijn in de tentoonstelling uitgenodigd om hun lievelingskunstwerk digitaal in te dienen, zodat dit collectiestuk kon meedingen naar een plek in de geplande wissel van de collectiepresentatie. In het najaar is de top tien gedeeld met het grote publiek. Wat blijkt? Magritte en Bruegel zijn verslagen door…de *Spelende katjes* van Henriëtte Ronner-Knip. Dit schilderij is nadien te zien als onderdeel van de tentoonstelling *Lievelingen* in het Depot.

Snakken naar Boijmans is een museumbrede inspanning om 175 jaar Museum Boijmans Van Beuningen te vieren en zowel nieuwe als ervaren bezoekers te verwelkomen in het museumgebouw. Ter gelegenheid van het jubileum is een speciaal beeldmerk ontwikkeld: een kleurrijke boog rond het getal ‘175’ die verwijst naar de huisstijl van het museum, de bekende drielijn, ontworpen door Thonik. Dit beeldmerk is geïntegreerd in alle visuele uitingen van het museum: online, in persberichten, bij samenwerkingen en in de maandelijkse nieuwsbrief, die ruim 16.000 abonnees bereikt.

Opening tentoonstelling *Snakken naar Boijmans*, foto Denzel Feurich

Bezoekers komen naar de Open Dag Depot, foto Aad Hoogendoorn

Meerdere campagnes, een sterke vertegenwoordiging in pers en media en veel *traffic* op social media dragen bij aan het succes: er zijn 36.000 kaartjes verkocht. *Snakken naar Boijmans* maakt onderdeel uit van de Rotterdam Architectuur Maand 2024 en is op het gebied van marketing en communicatie een samenwerking met gewaardeerde partners in de stad. Museum Boijmans Van Beuningen trekt hierin samen op met AIR, het Rotterdamse Architectuurinstituut dat de organisator is van deze maand. Er wordt gezamenlijk campagne gevoerd en persberichten verspreid. In het monumentale Van Beuningen-De Vriesepaviljoen is een gezamenlijk hoofdkwartier ingericht met een veelzijdig programma: informatieverstrekking, rondleidingen en talkshows. AIR en Museum Boijmans Van Beuningen hebben samen de media-previews georganiseerd voor de Architectuurmaand als geheel en voor *Snakken naar Boijmans* in het bijzonder. Dat resulteerde in een persbezichtiging met bijna 100 genodigden!

Daarnaast vinden in het najaar nog twee bijzondere samenwerkingen plaats. Kunstenaar Alicia Framis trouwt in het Depot van Museum Boijmans Van Beuningen met AI-hologram Ailex. Dit unieke evenement leidt tot veel online exposure en media-aandacht. De bruiloft is georganiseerd in samenwerking met Rabobank en hun Rabo Art Collection, een huurder van een eigen compartiment in het Depot. De communicatie en pers is gezamenlijk verzorgd, met resultaat: veel bezoekers nemen een kijkje tijdens de ceremonie. Daarnaast ontvangt kunstenaar Pipilotti Rist, die nauw verbonden is aan het museum, de prestigieuze Sikkens Prijs. De uitreiking vindt plaats in de Kunsthal, waarna alle genodigden naar het Depot wandelen voor de viering in restaurant Renilde.

De bezoeker

Zuid. van Museum Boijmans Van Beuningen heeft in 2024 een vol jaar programma gedraaid met focus op inclusiviteit van zo veel mogelijk Rotterdammers en de verbinding met de wijk. De inzet van marketing en communicatie ligt op het bewegen van online geïnteresseerden naar een fysiek bezoek. Vooral de Zaterdagen op Zuid boeken succes. Op social media vinden de activiteiten van Zuid. een geïnteresseerd, divers en jong publiek.

Deze jongere en meer diverse doelgroepen worden ook bereikt dankzij evenementen en samenwerkingen, zoals de Museumnacht010 en de Open Dag Depot. Beide evenementen zijn bijzonder populair: Museumnacht010 trekt dit jaar 4.700 bezoekers en de Open Dag Depot 2.734 bezoekers. Uit een steekproef-enquête tijdens de Open Dag Depot blijkt dat 75 procent van de bezoekers het Depot voor het eerst bezoekt en de dag zeer positief waardeert. Zij geven aan dat het gebouw als totaal-plaatje, als *gesamtkunstwerk*, de grootste aantrekkingskracht heeft. De combinatie van het werkgebouw en de programmering, waarbij bezoekers altijd iets van dat werk kunnen zien of zelf ervaren, blijft een sterke magnetische werking uitoefenen. Deze inzichten dragen bij aan de verdere ontwikkeling van het publieksbeleid. Zo zijn bezoekers tijdens gewone openingstijden vaker verrast met invullingen uit eerdere succesvolle evenementen: bijvoorbeeld een live optreden door een pianist, harpist of cellist. De communicatieboodschap dat het Depot géén museum is, lijkt goed te zijn geland. Bezoekers zien het als een plek waar je altijd iets nieuws kunt verwachten – en juist die ‘verrassingen’ worden als grote meerwaarde beschouwd.

Pers en media

In 2024 is het museum vermeld in meer dan 1.000 artikelen en items in binnen- en buitenlandse media, van buurtkrant tot achtuurjournaal en van blogs tot internationale tijdschriften, zoals lovende recensies in de Franse pers voor de tentoonstelling met Italiaanse tekeningen bij Fondation Custodia in Parijs. *Snakken naar Boijmans* is op pers- en mediagebied de grootste uitschieter. Meer dan honderd artikelen en items verschijnen op radio, tv en vooral online. De tentoonstelling krijgt uitgebreide aandacht met recensies, achtergrondverhalen en een paginagroot interview met directeur Ina Klaassen in dagblad *Trouw*. Het museum zelf komt ook veelvuldig in het nieuws na de positieve ontwikkelingen van de renovatie en vernieuwing van het monumentale museumgebouw. Andere zaken die goed in de media vallen zijn de Open Dag Depot en de samenwerking met het Van Gogh Museum. De bruiloft van Alicia Framis in het Depot krijgt nationale en internationale aandacht, waaronder een paginagroot stuk in *NRC* en een speciale reportage van *ZDF*.

Ook op mediagebied zet het museum sterk in op samenwerking. Zo is het schilderij *De lentetuin* van Vincent van Gogh uit de collectie van het Groninger Museum onderzocht in het Depot, vanwege de geavanceerde onderzoeksfaciliteiten. Tijdens een gezamenlijk georganiseerde persbezichtiging zijn de onderzoeksresultaten van dit ooit gestolen en teruggevonden doek gepresenteerd. Een gedeeld succes, met aandacht voor zowel de collectie van het Groninger Museum als voor de expertise en collegialiteit van het Depot.

Social media

Museum Boijmans Van Beuningen is uitermate actief op social media, één van de belangrijkste communicatiekanalen. Met ruim 72.000 volgers op Instagram, 27.000 op LinkedIn en 78.000 op Facebook is het bereik groot. Op andere kanalen zoals het veelbesproken X (voorheen Twitter) is het museum niet meer actief. Opvallend is de jaarlijkse groei van zo'n 10% op Instagram en LinkedIn, zowel in volgers als qua interactie. Facebook blijft stabiel maar kent minder activiteit. Instagram is met afstand het medium waar de meeste interactie plaatsvindt. Vooral reels en herhaalde posts trekken veel aandacht. Volgers waarderen een blik achter de schermen en speciale evenementen. Daarom ligt de focus op *work in progress*, zoals de opbouw van tentoonstellingen, en een persoonlijke invalshoek, zoals de eerder genoemde *Lievelingen*-portretten van medewerkers. Om het bereik te vergroten werkt het museum vaak online samen met andere instellingen. Elke gezamenlijke activiteit wordt door beide partijen gedeeld op social media. Dankzij deze strategie zien dit jaar meer dan zes miljoen mensen onze content.

Speeddates met kunstwerken tijdens de Open Dag Depot, foto Aad Hoogendoorn

Optreden van rapper Bkk tijdens Museumnacht010, foto Denzel Feurich

Aanwinst

Andries de Nole
De heilige Jozef, 1635-1636

terracotta

41 × 15 cm

aankoop Galerie Sismann, met gelden uit de nalatenschap van de heer en mevrouw Schoufour-Martin

Dit hoofdeloze beeldje is een perfect voorbeeld van hoe één uitzonderlijke aanwinst een brug kan slaan tussen twee bestaande kernen in de collectie en ze daardoor allebei versterkt. Binnen de collectie oude kunst nemen de olieverfschetsen van Rubens en tijdgenoten al lang een plaats van mondiaal belang in, maar daarvoor bestond eveneens een sculpturale tegenhanger. Ook beeldhouwers zochten eerst naar een goed ontwerp dat ze aan opdrachtgevers konden tonen, alvorens aan de slag te gaan met een duur stuk steen. Om in drie dimensies te kunnen werken gebruikten ze daarvoor vaak klei, die gemodelleerd kon worden tot ze uiteindelijk gebakken werd en daarom terracotta (‘gebakken aarde’) wordt genoemd. Dit *modello* werd gemaakt door Andries de Nole (1598-1638) als ontwerp voor een beeld van de Heilige Jozef in de Antwerpse jezuïetenkerk, waarvoor ook Rubens ontwerpen leverde (en waarvan één zich in onze collectie bevindt: *De kroning van Maria*). Het is één van de vroegst bewaarde terracotta modelli uit de Nederlanden en getuigt door de delicate plooival en uitgekiende licht-donkerwerking van De Noles uitzonderlijke talent. Daardoor is het tegelijk ook een gedroomde toevoeging aan de collectie oude beeldhouwkunst, die nu vooral nog de vijftiende en zestiende eeuw beslaat, maar die we chronologisch verder hopen uit te breiden.

Ruben Suykerbuyk
conservator oude schilder- en beeldhouwkunst

Publiekszaken en horeca

Publiekszaken

Dagelijks zetten floormanagers en publieks-medewerkers zich in voor een gastvrije ontvangst van bezoekers. Ze begeleiden hen door het Depot, verstrekken informatie en geven advies in de winkel. In 2024 zijn de hospitalitytrainingen voortgezet, en met de beveiligers wordt verder gewerkt aan een nog publieksvriendelijkere ontvangst.

Huurders in het Depot

De huurders stellen hun compartimenten open voor het publiek en zijn zeer actief in hun presentaties. De Rabo Art Collection organiseert regelmatig zondagmiddag-concerten en biedt wisselende tentoon-stellingen aan. Lakeside Collection biedt jaarlijks ruimte aan een artist in residence in combinatie met een afsluitende tentoonstelling; in 2024 is dit Caja Boogers met de tentoon-stelling *Harvest 2024*. De KPN-collectie opent haar compartiment voor alle bezoekers die deelnemen aan een instaprondleiding. Verhalenhuis Belvédère organiseert regel-matig tentoonstellingen die participatie en verbinding met diverse Rotterdamse gemeenschappen bevorderen.

Depot Store

Sinds de opening van het Depot is de winkel een succes. De verwachte winsten zijn behaald en bezoekers waarderen het productassortiment. De artikelen hebben een duidelijke link met de objecten en presentaties in het Depot en er wordt actief samengewerkt met lokale ontwerpers en kunstenaars. In 2024 is de nieuwe webshop gelanceerd, vormgegeven in de huisstijl van het museum. Hier zijn de productartikelen en de eigen publicaties van de uitgeverij samengebracht. De webshop is beter geïntegreerd in de financiële en logistieke processen, waardoor zowel binnenlandse als internationale betalingen en leveringen efficiënter verlopen.

Horeca en evenementen

2024 staat in het teken van transitie voor horeca en evenementen. De implementatie van nieuwe systemen (SEM, Nostradamus en Horeko) verloopt voorspoedig. De zomer-periode brengt veel personeelswisselingen met zich mee, maar dankzij een verbeterd functiehuis is het team in het najaar weer compleet. Vanaf september is een stijgende lijn zichtbaar.
In het late voorjaar opent het dakterras met nieuw meubilair. Tegelijk start de ontwikkeling van de merkidentiteit van restaurant Renilde. De ambitie is om een sterkere verbinding te leggen tussen de kunstcollectie en de restaurantervaring, zowel in het culinaire aanbod als in de aankleding. Denk hierbij aan gerechten geïnspireerd op kunstwerken of een garderobe vervaardigd uit oude kunsttransportkisten.
Als onderdeel van deze integratie is Renilde van donderdag tot en met zaterdag open vanaf 17 uur. Met een Depot + Renilde-ticket kunnen gasten hun Depotbezoek combineren met een viergangendiner. Dit concept blijkt een succes: de reserveringen vliegen de deur uit. Daarnaast draagt de introductie van cadeau-bonnen voor zowel particulieren als bedrijven bij aan extra omzet.
Het jaar wordt feestelijk afgesloten met een uitverkocht oud en nieuw-evenement. 85 gasten genieten van live muziek en performances, een vijfgangendiner en oliebollen op het dak.

In het voorjaar opent het dakterras bovenop het Depot, foto Aad Hoogendoorn

Gasten in restaurant Renilde, foto Denzel Feurich

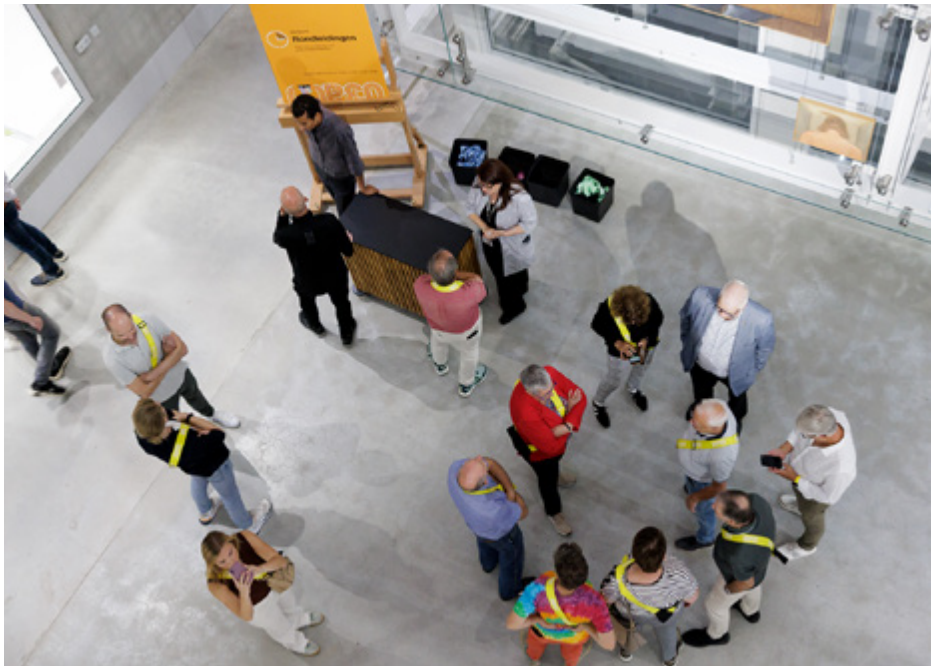

Bezoekers tijdens een rondleiding in het Depot, foto Aad Hoogendoorn

Bezoekers tijdens Museumnacht010, foto Denzel Feurich

Aanwinst

Susanna Inglada
The City, 2023

collage, houtskool, acrylverf, dekverf, siberisch krijt, pastel op gekleurd papier
241 × 348 cm

aankoop Galerie Maurits van de Laar, met steun van Mondriaan Fonds

In haar kunstpraktijk onderzoekt Susanna Inglada machtsverhoudingen, vaak via verbeeldingen van intense menselijke interacties. Voor haar expressieve collage-tekeningen gebruikt ze een bijzondere techniek waarbij ze de individuele onderdelen eerst met houtskool tekent op gekleurd papier, deze vervolgens uitknipt en uiteindelijk samenvoegt tot complete figuren. Inglada's theater-achtergrond geeft haar werken een performatief karakter. De monumentale collagetekening *The City* verbeeldt de versmelting van mens en architectuur. Vrouwen met lange, schoorsteenachtige nekken en golvende haren die doen denken aan rookpluimen symboliseren een poëtische wisselwerking tussen het menselijke en het stedelijke. De beeldtaal grijpt terug op modernistische kunst en politieke muurschilderingen uit de jaren vijftig van de vorige eeuw. Het werk zit ook vol met klassieke invloeden, zoals godin-achtige figuren en dramatische barokke vormen. *The City* is onderdeel van Inglada's doorlopende onderzoek naar de complexiteit van menselijke dynamiek. De beeldtaal die ze hiervoor ontwikkelde is niet alleen geworteld in de kunstgeschiedenis, maar ook opvallend hedendaags. De combinatie van klassieke invloeden en moderne elementen in Inglada's kunstwerk vormt een brug tussen verschillende periodes binnen de collectie. Ook gaat het een dialoog aan met de hedendaagse verzameling werken op papier, waaronder de monumentale tekening van Paul Noble. Bovendien past dit werk binnen het streven van het museum om kunst te tonen die voortbouwt op de geschiedenis en tegelijkertijd actuele vraagstukken belicht.

Amira Gad
conservator moderne en hedendaagse kunst

Bedrijfsvoering

Financiën en control

In 2024 ontvangen we 251.000 bezoekers, zij geven bijna 4,3 miljoen euro uit. In restaurant Renilde worden meer dan 7.300 couverts uitgeserveerd, wat zorgt voor bijna 700.000 euro omzet. Dit jaar gaat, naast het vastleggen van alle financiële gegevens in kwartaal-rapportages, projectverantwoordingen en de jaarrekening, de aandacht uit naar de afronding van enkele projecten. Zo is tegelijk met de introductie van een nieuwe webshop voor de winkel het voorraadbeheer gemoderniseerd. Verder is een exploitatieraming voor het gerenoveerde museum opgesteld. Deze vormt de basis onder het besluit over de ambitie-variant van de renovatie. In samenspraak met de horeca is een informatiedashboard ontwikkeld dat maandelijks wordt gevuld. Ook is de horecamanagementrapportage sterk in kwaliteit verbeterd, waardoor het horecamanagement beter in staat is om te sturen. Tot slot zijn voor de horeca diverse systemen in gebruik genomen. De implementatie van het eventplannings-systeem (SEM) heeft als resultaat dat het facturatieproces eenvoudiger en sneller verloopt en informatie over events sneller beschikbaar en van betere kwaliteit is.

Renovatie museum

Het renovatieproces stagneerde eind 2023 wederom vanwege hoge ramingen voor het ambitieuze renovatiescenario. De wethouders dreigden hun steun in te trekken, waarop het museum in 2024 hulp zoekt bij fondsen en het bedrijfsleven als belangrijke stakeholders. Zij sturen brieven naar het college van burgemeester en wethouders en de griffie van de gemeenteraad met de oproep aan het gemeentebestuur te besluiten tot een ambitieuze renovatie. Het museum doet voorstellen voor ontwerpalternatieven en een gefaseerde bouw. In samenwerking met Mecanoo wordt het schetsontwerp verder uitgewerkt en gepresenteerd aan de Commissie Omgevingskwaliteit en Cultureel Erfgoed (Welstand) en de wethouders. Het ontwerp ontvangt zeer positieve respons, waarmee er een nieuw en breed gedragen plan ligt. Ondertussen heeft het museum intensief contact met Stichting Droom en Daad over een mogelijke bijdrage. Vlak voor het zomerreces besluit het bestuur van Stichting Droom en Daad tot een ongekend grote bijdrage van 80 miljoen, een van de grootste schenkingen aan een Nederlands museum ooit. Daarnaast zijn twee kantoorpanden aan de Westersingel voor het museum aangekocht en krijgt het museum de toezegging van het permanente gebruik van de vijfde verdieping in het Depot ten behoeve van een semesterprogramma met tentoonstellingen tot heropening en daarna een kenniscentrum. Deze gift geeft eind juni de doorslag bij het collegebesluit om het ambitieuze renovatiescenario aan de gemeenteraad voor te stellen, waarbij de gemeente 280 miljoen in het museum investeert. In oktober besluit de gemeenteraad na een levendig debat in te stemmen met de ambitieuze renovatie. De heropening van het museum is naar verwachting eind 2030.

Medewerkers van Museum Boijmans Van Beuningen voor het Schielandshuis, foto Aad Hoogendoorn

Bezoekers bij een inpakworkshop tijdens de Open Dag Depot, foto Aad Hoogendoorn

Facilitaire zaken en huisvesting

In 2024 zijn de huidige systemen voor gebouwbeheer en -onderhoud geëvalueerd en is een plan van aanpak opgesteld voor verdere verbeterslagen, waaronder het klimaat van het kleurenfotodepot. Dit is van groot belang in voorbereiding op de heropening van het museumgebouw wanneer het museum opnieuw verantwoordelijk wordt voor het onderhoud van een complex monumentaal pand. Hierbij spelen niet alleen kosten, maar ook duurzaamheid een belangrijke rol.
De klimaatinstallaties van het Depot krijgen voortdurend aandacht, zowel met het oog op duurzaamheid en kostenbeheersing alsook om stabiliteit voor de collectie te waarborgen.

ICT en informatiebeheer

Op ICT-gebied ligt de focus op het ondersteunen van digitale middelen, activiteiten en projecten die van cruciaal belang zijn voor het goed functioneren van het Depot zoals de website, de Depot-app, het kassasysteem, ticketing en zowel de bedrade als draadloze infrastructuur. Er wordt speciale aandacht besteed aan het applicatielandschap voor de horecavoorzieningen, zodat de operationele werkzaamheden optimaal kunnen worden ondersteund. Tijdens *Snakken naar Boijmans* wordt een tijdelijke ICT-infrastructuur ingericht in het museumgebouw.
Processen rondom het beheer en de beveiliging van digitale middelen, bedrijfsapplicaties en toegang worden verder onderzocht, verbeterd, gestandaardiseerd en geautomatiseerd. In dat kader neemt onderzoek naar cybersecurity en -maatregelen inmiddels een vaste en nog groeiende plek in. Een van die maatregelen is het vorig jaar gestarte bewustwordingsprogramma voor medewerkers, dat ook in 2025 wordt voortgezet.

Personeel en organisatie

Net als vorig jaar heeft het museum te maken met een hoog personeelsverloop. In de horeca is dat deels een sectorgebonden probleem, daarnaast speelt het feit dat het museum inmiddels zes jaar gesloten is. Hoewel in de nieuwe cao (looptijd 1 januari 2024 tot 1 juli 2026) afspraken zijn gemaakt over salarisverhogingen, blijft het moeilijk om te concurreren met andere sectoren.
Het hoge personeelsverloop legt druk op de organisatie. De werkgroep onboarding richt zich daarom op verdere professionalisering van het verwelkomen en inwerken van nieuwe medewerkers.
In 2024 werkt het museum met 103 freelancers en 13 vrijwilligers. 20 stagiaires op mbo-, hbo- of universitair niveau ronden hun stageperiode bij het museum af.
In de zomer van 2024 vindt een medewerkersbelevingsonderzoek plaats. De uitkomsten laten zien dat de eerder, in 2022, gesignaleerde knelpunten nog steeds aanwezig zijn. In dezelfde periode is de in december 2022 geïmplementeerde organisatiestructuur geëvalueerd. Samen met de medewerkers wordt gewerkt aan verbetering.
Het verzuimpercentage stijgt in 2024 van 6,9% naar 7,4%. Ook dit jaar is sprake van een relatief hoog aandeel langdurig verzuim, veelal niet werkgerelateerd. Ondanks de verzuimtrainingen voor leidinggevenden en de nadruk op het voorkomen van verzuim, is het percentage nog niet gedaald.

Diversiteit en inclusie

Museum Boijmans Van Beuningen onderschrijft de Code Diversiteit en Inclusie. Het statement dat in 2022 met brede vertegenwoordiging van het museumpersoneel werd opgesteld, is ook

dit jaar richtinggevend: *Wij geloven dat kunst mensen verrijkt en verbindt. Museum Boijmans Van Beuningen is er voor ons allemaal, maar op dit moment bereiken we velen nog niet. Door de collectie te verbinden aan een meerstemmig en inclusief programma en in de organisatie te werken aan een veilige, transparante en open cultuur, zetten we in op ervaringen met kunst en design voor iedereen.* Het plan van aanpak, dat als leidraad voor de ambities van het museum is ontwikkeld, wordt jaarlijks door een stuurgroep uitgewerkt en waar nodig aangepast.
Binnen de vier aandachtsterreinen – personeel, publiek, partners en programma – zijn specifieke acties geformuleerd en uitgevoerd. Het is een vast onderdeel van het onboardingsproces voor nieuwe medewerkers en alle medewerkers die betrokken zijn bij sollicitaties hebben een workshop gevolgd over onbevooroordeeld werven en selecteren. Verder zijn meer dan 300 mogelijk gevoelige titels in de collectie beoordeeld en waar nodig aangepast, is een filmochtend over gelijke kansen georganiseerd en vindt een sessie over sociale veiligheid plaats. Ook is een meting onder medewerkers uitgevoerd om te onderzoeken hoe divers en inclusief de organisatie wordt ervaren. Het museum erkent niet-westerse feestdagen binnen de organisatie. Om deze en andere initiatieven te realiseren, werkt het museum met een interne stuurgroep, een ambassadeursgroep en een externe adviseur.

Bewaking, beveiliging en veiligheid

Dit jaar gaat veel aandacht naar het herijken en verder professionaliseren van de werkprocessen binnen de beveiligingsorganisatie. Daarbij ligt de nadruk op een betere afstemming van systemen, protocollen en werkprocessen op de dagelijkse praktijk van het Depot. De aanhoudende schaarste aan beveiligers op de arbeidsmarkt maakt werving van nieuw personeel tot een voortdurende prioriteit. Voor *Snakken naar Boijmans* wordt in het museumgebouw een aparte beveiligingsorganisatie opgezet, die van 's ochtends tot 's avonds actief is bij de voorbereiding, opening en afbouw.

Collectiebeheer

Collectiebeheer draagt zorg voor een veilige en verantwoorde omgang met de museumcollectie en een accurate standplaatsregistratie. Dit omvat onder andere het opslaan, verpakken, installeren en verplaatsen van de collectie in het Depot, het in- en uitpakken van uitgaande bruiklenen en regelmatig ook het begeleiden van uitgaande bruiklenen. Ook draagt Collectiebeheer zorg voor de collectie van particuliere verzamelaars in het Depot en is nauw betrokken bij evenementen of exclusief bezoek. Het Bruikleenbureau, onderdeel van Collectiebeheer, coördineert al het inkomende, uitgaande en interne bruikleenverkeer. Dit jaar zijn circa 120 aanvragen voor uitgaande bruiklenen naar binnen- en buitenland verwerkt en 35 inkomende bruiklenen ontvangen voor presentaties in het Depot. Bovendien worden gedurende het jaar diverse publieksactiviteiten georganiseerd zoals inpakworkshops en 'kunst op aanvraag'. Voor bezoek door collega-instellingen of onderzoekers worden dikwijls werken klaargelegd ter raadpleging. Ook wordt regelmatig samengewerkt met het restauratieatelier in het Depot, onder andere met het 'back-boarding-project', het aanpassen en vervaardigen van lijsten en assistentie bij restauratiewerkzaamheden.

De Rotterdamse Culturele Basis (RCB)

De Rotterdamse Culturele Basis (RCB) is per 2021 ingesteld en bestaat uit acht culturele instellingen die volgens de gemeente Rotterdam van groot belang zijn voor de stad: het Rotterdams Philharmonisch Orkest, Concert- en congresgebouw de Doelen, Theater Rotterdam, Theater Zuidplein, Museum Boijmans Van Beuningen, Maritiem Museum Rotterdam, Luxor Theater Rotterdam en de Kunsthal Rotterdam. De RCB heeft in 2024 in afstemming met het Directeurenoverleg een plan van aanpak 2025-2028 geschreven. In die aanpak adviseert de RCB de wethouder Cultuur om vanaf 2025 een aantal 'doe-tafels' te (laten) organiseren rondom actuele onderwerpen waar we (RCB, gemeente, andere culturele instellingen en partijen van buiten de sector) samen een verschil kunnen maken. Voor de eerste tafels werd gekozen voor de thema's 'vastgoed' en 'grote werkgevers'.

Het doel van de tafels is een impactversnelling bereiken. De RCB initieert en organiseert de tafels en zorgt voor nauwe samenhang met het Directeurenoverleg en de kwartiermaker Transitie Cultuur. De gemeente is partner en draagt zorg voor bestuurlijke en ambtelijke deelname en betrokkenheid. De gekozen thema's zijn belangrijk voor de cultuursector én voor de stedelijke opgaven van deze tijd. In februari 2024 organiseert de RCB een brede bijeenkomst met als doel de tafels verder aan te scherpen. In november 2024 is er een vervolg voor het thema 'vastgoed':
De RCB faciliteert een compact gesprek met verschillende afdelingen van de gemeente, de SKAR, één van de voorzitters van het Directeurenoverleg, de kwartiermaker Transitie Cultuur en het Sportbedrijf Rotterdam als voorbereiding op de eerste doe-tafel over Vastgoed. Het doel van dit gesprek is vraagstelling(en) te formuleren op het gebied van vastgoed en cultuur en daaromheen samen een gemêleerd netwerk te bouwen. Beide gesprekken leveren een bruikbare basis op voor de eerste doe-tafel, te organiseren in de cultuurplanperiode 2025-2028. De tafel over 'grote werkgevers' wordt in 2024 in de steigers gezet en krijgt mogelijk na aanvang van de nieuwe cultuurplanperiode verder vorm.

De RCB investeert in 2024 ook in de afstemming en samenwerking met het Directeurenoverleg en de kwartiermaker Transitie Cultuur (en het kernteam). De RCB initieert gesprekken om de verschillende rollen goed op elkaar af te stemmen met als belangrijk resultaat dat we samen, als geheel, een bijdrage leveren aan de transitie. Het jaar 2024 staat ook in het teken van de besluitvorming rondom het cultuurplan 2025-2028. De gemeenteraad besluit eind november 2024 tot een subsidieverlaging voor alle cultuurplaninstellingen, ook de RCB. Daarbij legt de gemeenteraad de RCB per instelling een extra korting op van 35.000 euro per jaar. Het Directeurenoverleg schrijft de gemeenteraad een brief met daarin de oproep om de sector niet over de hele breedte financieel uit te hollen, maar gerichte keuzes te maken. De RCB zet – als onderdeel van het Directeurenoverleg – deze brief door middel van afzonderlijke brieven aan de gemeenteraad kracht bij. Het idee van een Rotterdamse Culturele Basis is de afgelopen cultuurplanperiode in toenemende mate onder druk komen te staan vanwege de onduidelijke inhoudelijke en financiële status ervan. Dit heeft binnen de culturele sector tot een schijnbare tegenstelling tussen kleine en grote culturele instellingen geleid.

Aanwinst

Walter Vaes
Slokop, 1915

ets met plaattoon
295 × 357 mm

aankoop particuliere collectie, met steun van Stichting Lucas van Leyden

De Antwerpse schilder Walter Vaes (1882-1958) was een begenadigd prentkunstenaar. Tussen 1900 en 1930 maakte hij meer dan 350 etsen, waaronder veel landschappen, stadsgezichten en portretten. De Eerste Wereldoorlog, die zeker voor België zo rampzalig was, leidde tot een nieuwe thematiek, met scènes van dood en geweld bevolkt door monsterlijke vissen en insecten. Een voorbeeld is deze angstaanjagende ‘Slokop’ die de mensheid verzwelgt te midden van allerlei ander ongedierte. De ets maakt deel uit van de uitgebreide collectie werken van Vaes die het museum heeft aangekocht van een verzamelaar: zo'n 330 etsen, dertig tekeningen, twaalf schetsboeken, twee koperplaten, een schilderij en een sculptuur. Heel bijzonder is dat het leeuwendeel van de etsen ooit in bezit was van D.G. van Beuningen, de naamgever van het museum die een groot liefhebber van de schilderijen en grafiek van Vaes was. Met de aankoop van de collectie beschikt het museum nu over een afgerond ensemble, met voorbeelden van alle technieken waarin Vaes heeft gewerkt. De visionaire thematiek van een deel van zijn prenten sluit bovendien aan bij de ‘surreële’ verzamellijn van het museum. Ze passen in de fantastische traditie die begon bij Bosch en Bruegel en doorloopt tot aan het surrealisme en verder.

Peter van der Coelen
conservator prenten en tekeningen

Financieel verslag

Dit verkort financieel verslag is ontleend aan het financieel jaarverslag 2024 van de Stichting tot Beheer Museum Boijmans Van Beuningen. De controleverklaring van de accountant mag niet aan het verkort financieel verslag worden toegevoegd. Bij het volledig financieel jaarverslag 2024 heeft de accountant een 393-verklaring afgegeven, waarvan de strekking goedkeurend is.

Resultaat en eigen vermogen

Het jaar 2024 wordt afgesloten met een resultaat (na resultaatbestemming) van 210.000 euro negatief. De algemene reserve neemt met dat bedrag af en bedraagt 971.000 euro positief per 31 december 2024. De bestemmingsreserves en -fondsen nemen tezamen 129.000 toe en bedragen 3.814.000 euro per 31 december 2024.

Subsidie

Museum Boijmans Van Beuningen ontvangt conform artikel 11 lid 1 van de verzelfstandigingsovereenkomst een structurele subsidie van de gemeente Rotterdam. De subsidiebeschikking wordt jaarlijks vastgesteld en is gebaseerd op een voortschrijdende vierjarenperiode.

Grondslagen van waardering en resultaatbepaling

De Stichting tot Beheer Museum Boijmans Van Beuningen is opgericht op 4 oktober 2005 en gevestigd aan de Gedempte Zalmhaven 4K te Rotterdam. Per 1 januari 2006 werd het museum verzelfstandigd. Vanaf die datum voert de Stichting het beheer over het museum.

De Stichting heeft ten doel het in stand houden en exploiteren van Museum Boijmans Van Beuningen te Rotterdam op een zodanige wijze dat het museum met haar collecties permanent ten dienste staat van de gemeenschap en haar ontwikkeling en tevens toegankelijk is voor het publiek.

De geconsolideerde jaarrekening omvat Stichting tot Beheer Museum Boijmans Van Beuningen en zijn op 18 augustus 2021 opgerichte dochteronderneming Horeca Boijmans Van Beuningen bv. Een dochteronderneming is een onderneming waarin de Stichting tot Beheer Museum Boijmans Van Beuningen beslissende zeggenschap uitoefent. Volgens de integrale consolidatiemethode worden in de geconsolideerde jaarrekening de activa, passiva, baten en lasten van Horeca Boijmans Van Beuningen bv voor 100% opgenomen. Onderlinge transacties tussen de moeder- en dochteronderneming worden geëlimineerd.

Verbonden partijen

Er is sprake van verbonden partijen als de Stichting tot Beheer Museum Boijmans Van Beuningen feitelijk beleidsbepalend is in een andere (beleidsafhankelijke) rechtspersoon of als een sleutelfunctionaris van de Stichting tot Beheer Museum Boijmans Van Beuningen zitting heeft in het bestuur en/of het management van een gelieerde rechtspersoon. De Stichting tot Beheer Museum Boijmans Van Beuningen is beleidsbepalend bij de op 18 augustus 2021 opgerichte horeca bv. Bij Stichting Museum Boijmans Van Beuningen, Stichting Lucas

van Leyden en Stichting Fonds Willem van Rede is Stichting tot Beheer Museum Boijmans Van Beuningen niet beleidsbepalend maar één directeur/bestuurder is tevens bestuurder bij deze stichtingen.

- Horeca Boijmans Van Beuningen bv
  De Stichting tot Beheer Museum Boijmans Van Beuningen heeft een 100%-belang in deze onderneming. De bestuurder van de stichting is tevens bestuurder van de bv. Sinds 1 oktober 2022 vormen de stichting en de bv een fiscale eenheid voor de omzetbelasting. Door de stichting is 337.035 euro betaald aan Horeca Boijmans Van Beuningen bv voor zaalhuur en catering, veelal voor relatiebeheeractiviteiten. Ook is 510.567 euro ontvangen van de bv, vooral voor huur en dienstverlening.

- Stichting Museum Boijmans Van Beuningen
  Van deze stichting is de bestuurder van Stichting tot Beheer Museum Boijmans Van Beuningen secretaris. In totaal heeft het museum in 2024 221.645 euro ontvangen van de Stichting Museum Boijmans Van Beuningen voor aankopen, verleende diensten en relatiebeheer.

- Stichting Lucas van Leyden
  Van deze stichting is de bestuurder van Stichting tot Beheer Museum Boijmans Van Beuningen secretaris. In totaal heeft het museum in 2024 97.126 euro ontvangen van Stichting Lucas van Leyden voor aankopen.

- Stichting Fonds Willem van Rede
  Van deze stichting is de bestuurder van Stichting tot Beheer Museum Boijmans Van Beuningen voorzitter. Er vinden in 2024 geen onderlinge transacties plaats.

Verslaggevingsperiode

Deze jaarrekening heeft betrekking op het verslagjaar 2024, dat begint op 1 januari 2024 en eindigt op 31 december 2024.

Continuïteit

Bij de waardering van activa en passiva is ervan uitgegaan, dat het museum zijn activiteiten in continuïteit voortzet.

Vergelijkende cijfers

De in de jaarrekening opgenomen begroting is de laatste door de raad van toezicht vastgestelde werkbegroting van 2024. Daar waar tussentijds bij bestuursbesluit de begroting is aangepast en de raad van toezicht hiervan in kennis is gesteld, is de in de jaarrekening gebruikte begroting daaraan aangepast mits dit het inzicht vergroot. De vergelijkende cijfers zijn, indien nodig qua rubricering voor vergelijkingsdoeleinden aangepast.

Grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De gehanteerde grondslagen van waardering en resultaatbepaling zijn ongewijzigd gebleven ten opzichte van vorig jaar. De jaarrekening is opgesteld conform de Richtlijnen voor Jaarverslaggeving in het bijzonder RJ 640 en de bepalingen van en krachtens de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT). Voor de uitvoering van de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen in de (semi)publieke sector heeft het museum zich gehouden aan de Beleidsregel toepassing WNT en deze als normenkader bij het opmaken van deze jaarrekening gehanteerd.

Algemeen

De grondslagen die worden toegepast voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling zijn gebaseerd op historische kosten. Voor zover niet anders vermeld worden activa en passiva opgenomen tegen nominale waarde.

De baten en lasten zijn toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Bedragen staan vermeld in duizenden euro's.

De collectie

Conform de herziene collectiebeheers-overeenkomst die op 6 november 2020 is afgesloten met de gemeente Rotterdam bestaat de collectie van het museum uit:

A. de gemeentelijke collectie, in eigendom van de gemeente Rotterdam;
B. voorwerpen in gedeeld eigendom van de gemeente Rotterdam en een tweede partij, bijvoorbeeld Stichting Museum Boijmans Van Beuningen;
C. voorwerpen in langdurig bruikleen gegeven door de Stichting Museum Boijmans Van Beuningen, de Stichting Willem van der Vorm, de Stichting Het Nederlandse Gebruiksvoorwerp, de Han Nefkens Fashion on the Edge en H+F Collection;
D. voorwerpen, in langdurig bruikleen gegeven door de Nederlandse Staat (Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed, onder andere aanwinsten van de Stichting Fonds Willem van Rede);
E. collectieonderdelen aan Stichting tot Beheer Museum Boijmans Van Beuningen in bruikleen gegeven door particulieren of rechtspersonen, anders dan voor tijdelijke tentoonstellingen;
F. aan de collectie gerelateerd archief- en documentatiemateriaal;
G. de bibliotheek van Stichting tot Beheer Museum Boijmans Van Beuningen.

Eveneens conform de collectiebeheers-overeenkomst worden alle verworven kunstvoorwerpen eigendom van de gemeente Rotterdam tenzij eigendomsoverdracht geschiedt aan een van de onder b. genoemde stichtingen. Kunstaankopen en bijdragen die bestemd zijn voor kunstaankopen worden verantwoord in de staat van baten en lasten.

Valuta

De jaarrekening wordt gepresenteerd in euro's. De euro is tevens de functionele valuta van de stichting. Transacties in vreemde valuta worden bij de eerste verwerking gewaardeerd in de functionele valuta tegen de wisselkoers, die op de transactiedatum geldt. Koersverschillen worden verwerkt in de staat van baten en lasten.

Gebruik van schattingen

De opstelling van de jaarrekening vereist dat de directie oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen, de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen en van baten en lasten. De belangrijkste schattingsposten betreffen de voorziening voor personeelsregelingen. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft.

Materiële vaste activa

De aanschafprijs van materiële vaste activa bestaat uit de verkrijgings- of de vervaardigingsprijs en overige kosten om de activa op hun plaats en in de staat te krijgen voor gebruik. De afschrijvingen worden

berekend als percentage van de aanschafprijs op basis van de economische levensduur volgens de lineaire methode waarbij rekening wordt gehouden met een eventuele restwaarde.

De volgende afschrijvingspercentages worden gehanteerd

Gebouwen en terreinen	10%-20%
Inventaris	3%- 20%
Bedrijfsmiddelen	20%
ICT	20%-33%

Buiten gebruik gestelde activa worden gewaardeerd tegen boekwaarde of lagere opbrengstwaarde.

Investeringsbijdragen worden opgenomen onder de schulden. De vrijval van investeringsbijdragen loopt gelijk met de afschrijvingstermijn van de investering en wordt in de staat van baten en lasten opgenomen onder de baten.

Financiële vaste activa
Bankgaranties zijn als overige vorderingen opgenomen onder financiële vaste activa tegen nominale waarde plus eventuele ontvangen rente.

Bijzondere waardeverminderingen van vaste activa
Op iedere balansdatum wordt beoordeeld of er aanwijzingen zijn of immateriële of materiële vaste activa onderhevig zijn aan bijzondere waardeverminderingen. Mocht dat zo zijn, dan wordt de realiseerbare waarde van het actief geschat. Dat is de hoogste van de bedrijfswaarde en de opbrengstwaarde. Een eventuele waardevermindering als gevolg van deze herwaardering wordt verantwoord in de staat van baten en lasten.

Vervreemding van vaste activa
Voor verkoop beschikbare vaste activa worden gewaardeerd tegen boekwaarde of lagere opbrengstwaarde.

Voorraden
Voorraden zijn gewaardeerd tegen de inkoopprijs of de lagere opbrengstwaarde. De opbrengstwaarde is een schatting van het bedrag dat de voorraden maximaal zullen opbrengen onder aftrek van te maken kosten. Voor incourante voorraden wordt een voorziening getroffen als dat nodig is.

Liquide middelen
Liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Als liquide middelen niet ter vrije beschikking staan, wordt daar bij de waardering rekening mee gehouden. Liquide middelen die langer dan twaalf maanden niet ter beschikking staan worden opgenomen onder de financiële vaste activa. Liquide middelen in vreemde valuta worden op balansdatum omgerekend in de functionele valuta tegen dan geldende wisselkoers.

Vorderingen
Waardering vindt plaats tegen nominale waarde. Een eventuele voorziening wegens oninbaarheid wordt op basis van individuele beoordeling van de inbaarheid van de vorderingen bepaald.

Eigen vermogen
Onder de algemene reserve is dat deel van het eigen vermogen opgenomen, waarover het bestuur van Stichting tot Beheer Museum Boijmans Van Beuningen binnen de statutaire doelstellingen van de stichting vrij kan beschikken. Bestemmingsreserves zijn reserves waaraan door het bestuur een beperktere bestedingsmogelijkheid is aangebracht dan op grond van de statuten bestaat. Bestemmingsfondsen zijn reserves waaraan door derden een beperktere bestedingsmogelijkheid is aangebracht dan op grond van de statuten bestaat. Kosten die worden gedekt uit bestemmingsreserves en bestemmingsfondsen worden in de staat van baten en lasten verantwoord en via de resultaatbestemming ten laste van de betreffende reserve of fonds gebracht. Wijzigingen in de beperking van de bestemming van bestemmingsreserves worden als mutaties binnen het eigen vermogen verwerkt.

Voorzieningen
Een voorziening is een verplichting op balansdatum, die moet worden opgenomen als sprake is van (a) een in rechte afdwingbare of feitelijke verplichting als gevolg van een gebeurtenis in het verleden waarvan (b) een betrouwbare schatting is te maken én waarvan (c) het waarschijnlijk is dat voor de afwikkeling ervan uitstroom van liquide middelen nodig is. Voorzieningen worden gewaardeerd tegen nominale waarde op basis van de beste schatting van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichting af te wikkelen. Alleen de voorziening voor jubileumgratificaties wordt gewaardeerd tegen contante waarde. Deze voorziening is opgenomen voor toekomstige jubileumuitkeringen en is gebaseerd op gedane toezeggingen, blijfkansen en leeftijden.

Langlopende schulden
Langlopende schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen nominale waarde.

- Investeringsbijdragen voor het Depot van Museum Boijmans Van Beuningen
  Voor de opslag van de collectie van het museum is het Depot gebouwd in opdracht van de Stichting Collectiegebouw. Als eigenaar van het grootste deel van de collectie heeft de gemeente Rotterdam dit gebouw voor een groot deel gefinancierd. Stichting De Verre Bergen is medefinancier. Gelden voor belangrijke inrichtingselementen zoals het entreegebied en een atriumvitrine zijn door de Stichting tot Beheer Museum Boijmans Van Beuningen door middel van een Capital Campaign geworven. Deze geworven gelden worden als investeringsbijdragen geboekt onder de schulden en vallen jaarlijks vrij ten gunste van het resultaat evenredig aan de levensduur van de investering.

Kortlopende schulden
Kortlopende schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen nominale waarde.

- Pensioenen
  De Stichting tot Beheer Museum Boijmans Van Beuningen heeft zijn pensioenregeling ondergebracht bij het Algemeen Burgerlijk Pensioenfonds (ABP), het bedrijfstakpensioenfonds voor overheid en onderwijs. De pensioenregeling van het ABP is een zogenaamde toegezegd-pensioenregeling. Echter, het museum verwerkt deze regeling in de jaarrekening als een toegezegde-bijdrageregeling, omdat in het geval van een tekort bij het ABP geen verplichting bestaat tot het doen van aanvullende bijdragen anders dan hogere toekomstige premies. Dit is conform de uitzonderingsregeling voor bedrijfstakpensioenfondsen in de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving (RJ 271.309).

  Per jaareinde verschuldigde premies worden als verplichting op de balans opgenomen.

De indexatie van de pensioenen is, zowel formeel als feitelijk, voorwaardelijk en afhankelijk van voldoende middelen bij het

pensioenfonds. De Stichting tot Beheer Museum Boijmans Van Beuningen is niet verplicht bij te betalen voor indexatie van de uitkeringen.

Opbrengstverantwoording

Algemeen

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de baten en de lasten over het verslagjaar, met inachtneming van de hiervoor vermelde grondslagen voor waardering. De baten en lasten worden toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben, ongeacht of zij tot ontvangsten of uitgaven in dat verslagjaar hebben geleid. Winsten worden alleen genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's, die hun oorsprong vinden in het verslagjaar, worden in de jaarrekening verwerkt indien zij bekend zijn op het moment van opmaken van de jaarrekening.

Opbrengsten

Onder opbrengsten wordt verstaan de opbrengst van de in het verslagjaar geleverde goederen en verleende diensten onder aftrek van kortingen en over de opbrengsten geheven belastingen. Opbrengsten van goederen-verkoop worden gewaardeerd tegen reële waarde en in de staat van baten en lasten verwerkt wanneer de belangrijkste risico's en voordelen van eigendom zijn overgedragen aan de koper en de inning van de verschuldigde vergoeding waarschijnlijk is.
Opbrengsten uit dienstverlening worden gewaardeerd tegen de reële waarde van de vergoeding. Opbrengsten uit het verlenen van diensten worden in de staat van baten lasten verwerkt wanneer het bedrag hiervan op betrouwbare wijze kan worden bepaald, de inning van de vergoeding waarschijnlijk is, de mate waarin de dienstverlening op balansdatum is verricht betrouwbaar kan worden bepaald en de reeds gemaakte kosten en de kosten die (mogelijk) nog moeten worden gemaakt om de dienstverlening te voltooien op betrouwbare wijze kunnen worden bepaald.

Subsidie gemeente Rotterdam

De subsidie wordt ten gunste van de staat van baten en lasten gebracht van het jaar waarin de gesubsidieerde bestedingen zijn gedaan. De vooruitontvangen subsidiebedragen worden onder de overlopende passiva opgenomen.

Op de subsidiëring van de Stichting door de gemeente Rotterdam is de SVR 2014 van toepassing. De subsidie van 2023 is definitief vastgesteld op 11 december 2024 (kenmerk: SUB.22.07.0027). De subsidie van de gemeente Rotterdam over het boekjaar 2024 wordt definitief vastgesteld nadat de jaarrekening is overlegd. Deze subsidie is vooruitlopend op de definitieve vaststelling geheel als bate verwerkt.

Bijdragen derden

Bijdragen van derden worden opgenomen tegen de reële waarde van de ontvangen of te ontvangen vergoeding. Ze worden in de exploitatierekening verwerkt wanneer het bedrag van deze baten op betrouwbare wijze kan worden bepaald en de inning van de te ontvangen vergoeding waarschijnlijk is.

Nalatenschappen (en recht van vruchtgebruik)
Nalatenschappen worden verwerkt op het moment dat de omvang van de nalatenschap betrouwbaar kan worden vastgesteld. Dit vindt plaats op grond van het stadium waarin de afhandeling van de nalatenschap zich bevindt. Hiervan is in ieder geval sprake bij ontvangst van de akte van verdeling. Indien sprake is van nalatenschappen die met vruchtgebruik zijn belast, dient bij de waardering van de nalatenschappen hiermee rekening te worden gehouden.

Personeelsbeloningen

De personeelsbeloningen worden in de staat van baten en lasten verantwoord in de periode waarin de arbeidsprestatie is verricht en, voor zover nog niet uitbetaald, als verplichting op de balans opgenomen. Als de betaalde bedragen de verschuldigde beloningen overtreffen, wordt het meerdere opgenomen als een overlopend actief voor zover er sprake zal zijn van terug-betaling door het personeel of van verrekening met toekomstige betalingen door de stichting. Personeelsbeloningen waarbij geen rechten worden opgebouwd, zoals bij ziekte of arbeidsongeschiktheid, worden in de staat van baten en lasten verantwoord in de periode waarover de beloning is verschuldigd. Er wordt een voorziening opgenomen voor op de balansdatum bestaande verplichtingen tot het in de toekomst doorbetalen van beloningen aan personeelsleden, die op balansdatum naar verwachting blijvend geheel of gedeeltelijk niet in staat zijn om werkzaamheden te verrichten door ziekte of arbeidsongeschiktheid. Deze verplichting betreft de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de desbetreffende verplichting op balansdatum af te wikkelen. De beste schatting is gebaseerd op contractuele afspraken met personeelsleden. Toevoegingen aan en vrijval van verplichtingen worden ten laste respectievelijk ten gunste van de staat van baten en lasten gebracht.

- Ontslagvergoedingen
  Ontslagvergoedingen zijn vergoedingen die worden toegekend in ruil voor het beëindigen van het dienstverband. Een uitkering vanwege ontslag wordt als verplichting en als last verwerkt als de stichting zich aantoonbaar onvoorwaardelijk heeft verbonden tot betaling van een ontslagvergoeding. Als het ontslag onderdeel is van een reorganisatie, worden de kosten van de ontslagvergoeding opgenomen in een reorganisatievoorziening. Ontslagvergoedingen worden gewaardeerd tegen reële waarde op basis van de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichting af te wikkelen.

Vennootschapsbelasting

Sinds 2016 geldt een nieuw fiscaal regime voor indirecte overheidsbedrijven waarbij zij normaal onder de vennootschapsbelasting vallen. Dat betekent dat de Stichting vanaf 2016 voor het hele bedrijf aangifte vennootschaps-belasting moet doen. Echter, omdat de Stichting is aangemerkt als ANBI-cultuur zorgen fiscale aftrekposten ervoor dat veelal geen sprake is van belastingplicht. De Belastingdienst heeft over 2016 tot en met 2023 daarom ook geen aangiftebiljet uitgereikt. De verwachting is dat dat ook niet over 2024 zal gebeuren. Voor Horeca Boijmans Van Beuningen bv zal wel aangifte vennootschaps-belasting worden gedaan.

Geconsolideerde balans per 31 december 2024 en per 31 december 2023

Bedragen in duizenden euro's

Activa	31 december 2024	31 december 2023
Vaste activa		
• Materiële vaste activa	9.587	10.543
• Financiële vaste activa	204	203
Totaal vaste activa	9.791	10.746
Vlottende activa		
• Voorraden	339	249
• Vorderingen	3.750	7.287
• Liquide middelen	4.091	4.998
Totaal vlottende activa	8.180	12.534
Totaal Activa	**17.971**	**23.280**

Passiva	31 december 2024	31 december 2023
Eigen vermogen		
• Algemene reserve	971	1.181
• Bestemmingsreserves	2.571	2.288
Vrij besteedbaar deel van het eigen vermogen	3.542	3.469
Bestemmingsfondsen	1.243	1.397
Eigen vermogen met een bestedingsverplichting	1.243	1.397
Totaal eigen vermogen	4.785	4.866
Voorzieningen	177	81
Schulden		
• Langlopende schulden	7.480	7.888
• Kortlopende schulden	5.529	10.445
Totaal schulden	13.009	18.333
Totaal Passiva	**17.971**	**23.280**

Geconsolideerde staat van baten en lasten

Bedragen in duizenden euro's

Baten	2024	2023
Opbrengsten	7.147	8.264
Subsidie Gemeente Rotterdam	14.984	13.847
Overige bijdragen	8.408	3.225
Totaal Baten	**30.539**	**25.336**

Lasten		
Personeelskosten	11.913	11.482
Afschrijvingen	1.055	1.080
Kosten van activiteiten	9.764	5.094
Overige bedrijfskosten	7.931	7.718
Totaal Lasten	**30.663**	**25.374**
Rentebaten en -lasten	**43**	**24**
Onverdeeld Resultaat	**-81**	**-14**
Als volgt bestemd:		
• Bestemmingsreserves	283	-671
• Bestemmingsfondsen	-154	565
Resultaat (mutatie algemene reserve)	**-210**	**-120**

Baten 2024

herkomst van middelen
totaal € 30.539.000

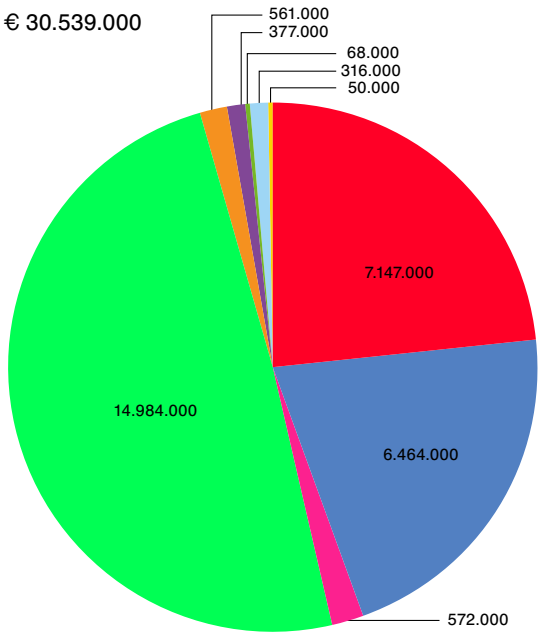

- 23,4% recettes, winkel, horeca en bruikleenverkeer
- 21,2% fondsen
- 1,9% huisstichtingen
- 49,1% structurele subsidie (cultuurplan en depot)
- 1,8% overige subsidies
- 1,2% loterijen
- 0,2% vrienden
- 1,0% particulieren
- 0,2% bedrijven

Lasten 2024

besteding van middelen
totaal € 30.620.000

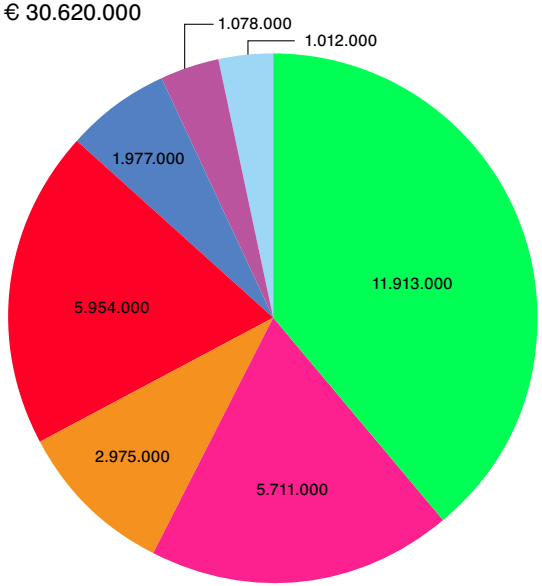

- 38,9% personeel
- 18,7% kunstaankopen, collectiebeheer en onderzoek
- 9,7% tentoonstellingen, educatie en publieks-begeleiding
- 19,4% huisvesting en onderhoud inclusief aanloopkosten renovatie
- 6,5% publiciteit, relatiebeheer en kantoor
- 3,5% inkoop winkel en horeca
- 3,3% rente en afschrijvingen

Bezoek in 2024

bezoekers per prijscategorie
totaal 251.000

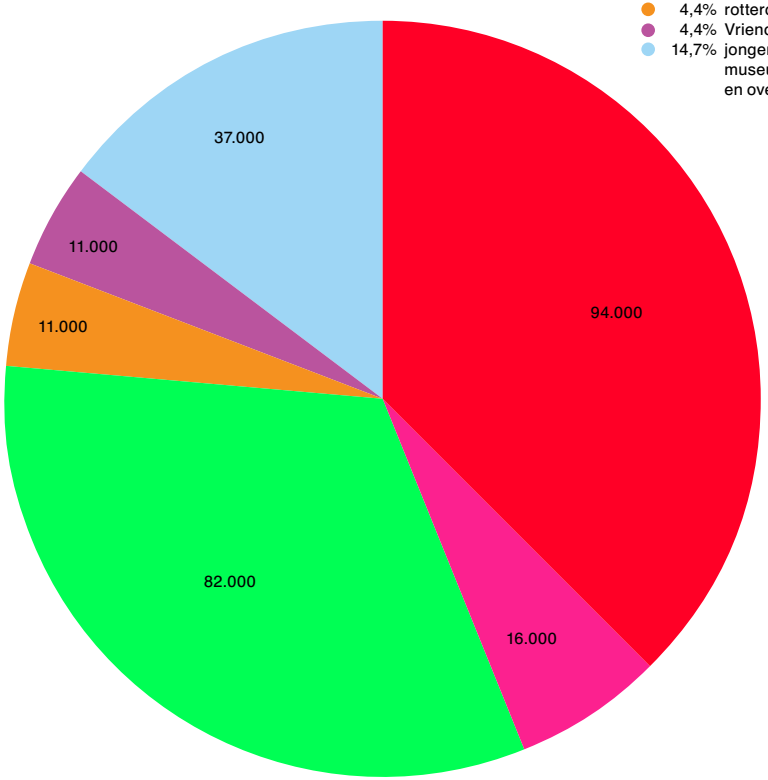

- 37,5% volbetalend
- 6,4% korting
- 32,7% museumkaart
- 4,4% rotterdampas
- 4,4% VriendenLoterij vip-kaart
- 14,7% jongeren t/m 18 jaar, museumnacht, openingen en overig gratis bezoek

bezoekers per maand

jan	18.000
feb	21.000
mar	22.000
apr	16.000
mei	17.000
jun	43.000
jul	25.000
aug	20.000
sept	17.000
okt	19.000
nov	18.000
dec	15.000

Deelname aan educatieve activiteiten en onderwijsprogramma's

per onderwijsniveau
totaal 15.421

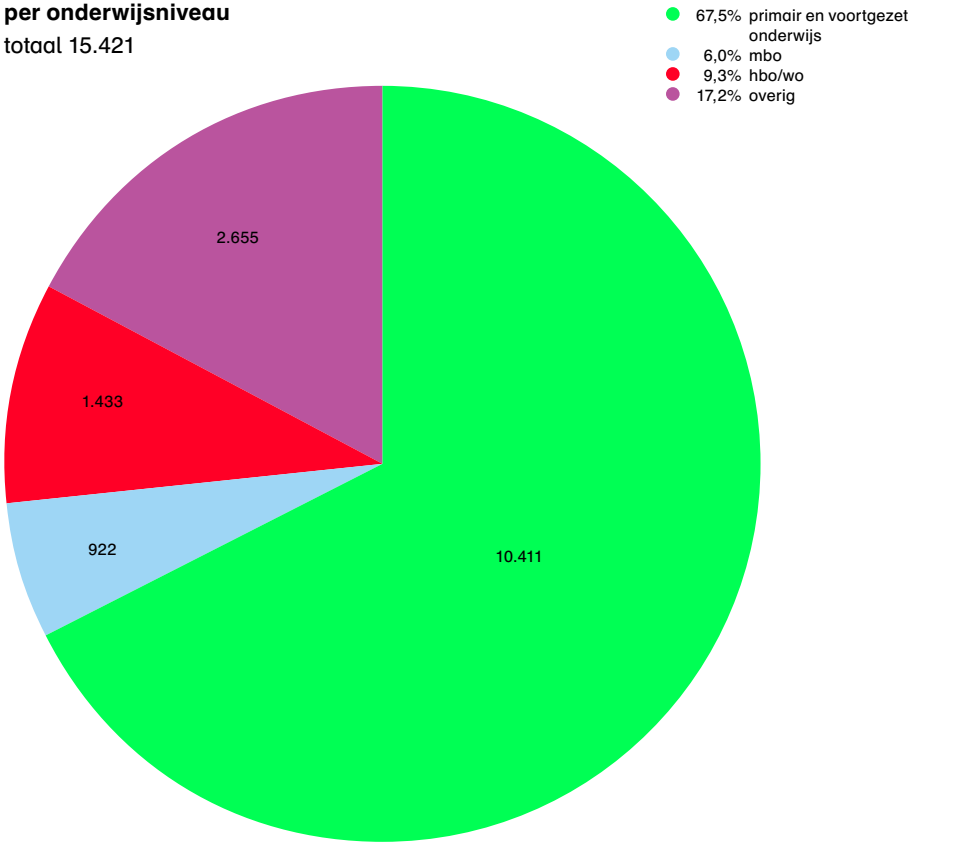

Het museum als werkgever

personeelskosten		**ziekteverzuim**	
loonkosten	10.542	< 8 dagen	1,0%
inhuur algemeen	888	8 – 42 dagen	1,4%
inhuur voor tentoonstellingen en overige projecten	2.226	> 42 dagen	5,0%
totaal uitbetaald aan medewerkers	**13.656**	**totaal**	**7,4%**

Bedragen in duizenden euro's

Inkomsten uit entree, horeca en winkel per maand versus de begroting (cumulatief)

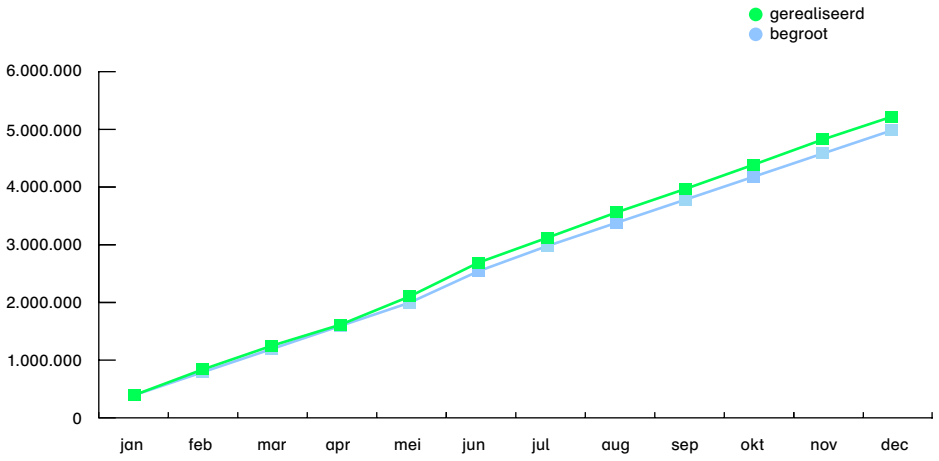

Subsidieafhankelijkheid

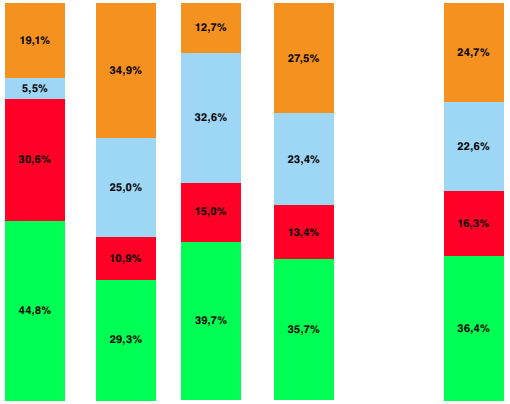

Baten	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**	**gemiddeld**
Cultuurplansubsidie	9.528	9.670	10.048	10.892	10.035
Overige subsidie	6.510	3.586	3.799	4.092	4.497
Omzet	1.167	8.267	8.264	7.147	6.211
Bijdragen derden	4.051	11.523	3.225	8.408	6.802
Saldo	**21.256**	**33.046**	**25.336**	**30.539**	**27.544**

Bedragen in duizenden euro's

Aanwinst

Hein Stolle
Stoel S-88-1, 1988 (1993)

gebeitst eikenhout

schenking Peter de Winter en Viola van Oostrom

Hein Stolle (1924-2006) was een Nederlandse meubelontwerper en architect. Tijdens zijn studie binnenhuisarchitectuur aan de Koninklijke Academie van Beeldende Kunst en zijn studie aan het Instituut voor kunstnijverheidsonderwijs kreeg hij les van ontwerpers als Cor Alons, Mart Stam en Johan Niegeman – gerenommeerde namen op het gebied van vernieuwend meubelontwerp en architectuur. In de periode van de wederopbouw werden nieuwe woningen in sneltreinvaart gebouwd en ontstond grote vraag naar functionele en moderne meubels. Stolle ontwierp in deze tijd veel meubels die in productie werden genomen door Goed Wonen en later door 't Spectrum.
Een stoel uit zijn Goed Wonen-periode uit 1951 maakte al deel uit van de museumcollectie. Afgelopen jaar ontving het museum de stoel S-88-1 als schenking. Het getekende ontwerp van deze stoel dateert uit 1988, waarna Stolle in 1989 begon aan de uitvoering en deze in 1993 voltooide als uniek exemplaar. Pas in 2004, ter gelegenheid van zijn tachtigste verjaardag, produceerde hij nog eens 25 exemplaren van dit model, die werden verkocht door galerie WonderWood. Het Stedelijk Museum Amsterdam verwierf direct het eerste exemplaar uit deze oplage. Museum Boijmans Van Beuningen heeft nu het oorspronkelijke eerste exemplaar kunnen verwerven: de stoel die Stolle tussen 1989 en 1993 maakte en in 1993 schonk aan een bevriend echtpaar. Zij hebben het meubel nu aan het museum geschonken. Deze aanwinst is een prachtige aanvulling op de Goed Wonen-stoel uit 1951 en sluit goed aan bij de collectie meubels uit de jaren tachtig en negentig.

Nora Leijen
conservator toegepaste kunst en vormgeving

← inhoudsopgave

Raad van toezicht

Museum Boijmans Van Beuningen wordt geëxploiteerd door Stichting tot Beheer Museum Boijmans Van Beuningen. De stichting wordt bestuurd door directeur/bestuurder Ina Klaassen. De toezichthoudende taken worden vervuld door een raad van toezicht. Bestuur en toezicht verhouden zich tot elkaar conform het Raad-van-Toezicht-model, zoals dat is beschreven in de Governance Code Cultuur (2019).

In de praktijk betekent dit dat de directie/het bestuur verantwoordelijk is voor het reilen en zeilen van het museum. De raad van toezicht stelt de begroting en de jaarrekening vast en ziet toe op de wijze waarop de directeur/bestuurder gestalte geeft aan het realiseren van de doelstellingen van het museum. De directeur/bestuurder wordt benoemd en beoordeeld door de raad van toezicht. De leden van de raad van toezicht worden, op voordracht van de raad, gehoord het bestuur, benoemd door het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Rotterdam.

In 2024 vinden vijf vergaderingen plaats in aanwezigheid van de directie. De raad van toezicht neemt vier maal voorafgaand aan de reguliere vergadering gelegenheid voor onderling overleg. De raad van toezicht wordt door de directie regelmatig geïnformeerd over de gang van zaken in het museum en de raad van toezicht overlegt eenmaal per jaar met de ondernemingsraad. De raad bespreekt met de directie de plannen die het museum ontwikkelt op inhoudelijk en financieel gebied.

Samenstelling en profielschets

De raad van toezicht van de Stichting tot Beheer Museum Boijmans Van Beuningen bestaat uit zeven leden inclusief de voorzitter. Bij het opstellen van een voordracht voor een nieuw lid wordt uitgegaan van een profielschets waarin de meest gewenste deskundigheden en ook andere kwalificaties zijn opgenomen.

Deze profielschets luidt als volgt:
“Voor het geheel van de raad van toezicht wordt gestreefd naar diversiteit, onder meer op het gebied van gender, leeftijd en (inter)nationale/lokale achtergrond. Een van de leden wordt geacht expliciet het vertrouwen te genieten van de families die Museum Boijmans Van Beuningen groot hebben gemaakt. De raad dient bij voorkeur te beschikken over deskundigheden op wetenschappelijk, artistiek, financieel, economisch, juridisch en politiek/bestuurlijk gebied. Bij voorkeur heeft één van de leden een achtergrond in (inter)nationaal museumbeleid.”

De raad van toezicht functioneert conform de Governance Code Cultuur (2019) en streeft naar een meerstemmige samenstelling, waarbij de Code Diversiteit en Inclusie richtinggevend is.

Samenstelling in 2024

De heer J.B.J. Stegmann (1960), commissaris en bestuursadviseur (voorzitter)

Mevrouw drs. C.A. Pieters (1949), freelance kunsthistoricus. Mevrouw Pieters was lid tot 1 mei 2024. Op die datum verliep haar tweede en laatste termijn. Met ingang van

1 mei 2024 is er een vacature in de raad van toezicht. Deze is in 2024 niet vervuld.
De heer ir. A. Salemi (1977), partner SENS real estate bv
Mevrouw drs. L.A. Goossens-Kloek RA (1971), lid raad van bestuur Stichting Woonbron
Mevrouw U. Erbslöh, MBA (1966), managing director Fondation Beyeler (Riehen/Bazel)
Mevrouw mr. M. Hoogesteger (1968), advocaat en partner &HV Hoogesteger Velthuizen Advocaten
De heer ir. C.W. van der Vorm (1972), ondernemer en filmmaker bij Hordle Productions

De raad van toezicht kent een rooster van aftreden dat enerzijds doorstroming bewerkstelligt en anderzijds de continuïteit van het toezicht garandeert. De leden van de raad van toezicht worden benoemd voor een periode van vier jaar en kunnen maximaal acht jaar aanblijven, ongeacht het aantal herbenoemingen.

Cultural Governance

Het museum onderschrijft en volgt de drie codes van de cultuursector: de Governance Code Cultuur, de Code Diversiteit en Inclusie en de Fair Practice Code. Dat geldt ook voor de code uit de eigen branche, de Ethische Code voor Musea. Het museum heeft op 5 oktober 2021 het Charter Diversiteit van de SER ondertekend.

De in 2019 herschreven Governance Code Cultuur wordt door de raad van toezicht als richtlijn gebruikt bij het evalueren van zijn werkzaamheden en de samenwerking tussen de directie en de toezichthouder. De in de code beschreven principes en best practices worden toegepast.
De raad van toezicht kent ook in 2024 drie commissies, te weten de remuneratie-commissie, de auditcommissie en de bouwcommissie. De remuneratiecommissie voert een functioneringsgesprek met de directeur/bestuurder. De auditcommissie komt vier maal bijeen en buigt zich over de financiële gang van zaken binnen het museum. Dit betreft met name de jaarrekening, de kwartaal- en halfjaarrapportages en de wijze waarop het museum zijn administratieve organisatie inricht. De raad van toezicht heeft in 2022 een bouw-commissie in het leven geroepen waarin de voortgang van het gemeentelijk renovatie-project wordt besproken. De bouwcommissie komt in 2024 vier maal plenair bijeen. Naast twee leden van de raad van toezicht zitten de directeur/bestuurder en de bouwdirecteur in de bouwcommissie.

Spiegelbeeld (2003) van Maria Roosen in de tentoonstelling *Snakken naar Boijmans*, foto Lotte Stekelenburg

Aanwinst

Max Liebermann
Schrijvend meisje aan een tafel, 1890-1895

zwart krijt op groenig papier
302 × 250 mm

Aankoop 1959, schikking erven Max Liebermann 2024, met steun van Stichting Museum Boijmans Van Beuningen

In 2021 dienden de erven van Max en Martha Liebermann een restitutieverzoek in voor deze tekening, die het museum in 1959 had aangekocht op een veiling uit de nalatenschap van de kunsthistoricus Max Friedländer. Max Liebermann overleed in 1935 in Duitsland, waarna zijn vrouw Martha een Nachlass-stempel plaatste op zijn nagelaten werken. Zo ook op deze tekening. In 1943 pleegde Martha zelfmoord om te ontkomen aan transport naar een vernietigingskamp. Na haar dood roofden de nazi's alle bezittingen, waaronder de tekeningen. Deze specifieke tekening is voor, tijdens of na de oorlogsjaren echter nooit geveild of op een nazilijst vermeld.
Friedländer en Max Liebermann waren goed bevriend, maar er is geen document waaruit blijkt dat Martha Liebermann daadwerkelijk een tekening aan Friedländer heeft gegeven. In juni 2024 oordeelde de Restitutiecommissie dat het museum de tekening moest restitueren. Daarop boden de erven de mogelijkheid om de tekening in de collectie van het museum te laten blijven. Het museum heeft naast deze tekening alleen een pastellandschap van Max Liebermann. Dit portret is een mooi voorbeeld van zijn krijttekeningen met huiselijke thematiek, mogelijk is het meisje zijn dochter Käthe. Daarnaast kan met de tekening het verhaal worden verteld over de inspanningen van Martha Liebermann voor de nalatenschap van haar man en de bijzondere vriendschap tussen Max Liebermann en Max Friedländer voor en tijdens het naziregime.

Hanna Leijen
hoofd Kenniscentrum

Museum Boijmans Van Beuningen bedankt

← inhoudsopgave

Museum Boijmans Van Beuningen bedankt

Museum Boijmans Van Beuningen wordt door vele handen gedragen. Het museum is alle particulieren, bedrijven, fondsen en stichtingen zeer dankbaar voor hun genereuze steun, betrokkenheid en vertrouwen.

Particuliere schenkingen

In 2024 zijn deze particulieren, naast zij die anoniem wensen te blijven, lid van de Kring Van Eyck, het Basis Fonds of de Gezelschappen:

Kring Van Eyck

Annemarie Advokaat-van den Doel
Lucas en Esther van Ardenne
Marc W. Beijn
Wouter en Lenneke van Benten-Messer
Carel Blotkamp
M. de Bock en E.J. Hooijmeijer
Margriet de Boer
Gertie Both-van der Hoeven
Frits en Jacqueline Breeman-Koolen
Remco van der Kuijp & Eline van Burken
Fam. Cool-MacLean
Robert en Annemijn Crince le Roy-van Munster van Heuven
Mw. C.C. van Dam
Alda en Henk Dijkgraaf
Eric-Paul Dijkhuizen en Willemien Dijkhuizen-Nauta
Annie Doeksen Stichting
Stichting Doelwijk
J. Faith
Dr. Albert J. Elen
Jacob en Janine van der Goot
Familie De Groene-van der Linden
Gerard van 't Hoff
E. Huisman en I. Huisman-Van Baaren
Lodewijk en Godelieve
De heer en mevrouw Kats-Dura
Mariëlle Koppenol-Laforce
Edzard Koning en Anneke Klopper
Peter en Adriana Koudstaal
Maria Kuster
De heer A. Lampe en de heer A. Plompen
De heer en mevrouw De Lange
Annemarie Lütjens
Jaap van Manen
D. van der Mark
Albert Meuter
Rob en Josien Nijman-de Neef
Pieter van Onzenoort en Bernadette Boersen
M. van Oosten-Snoek
Familie Roos-Hesselink
Jantine Scheele
Tijn van den Steenhoven en Liesbeth van den Steenhoven-Vellekoop
Jan en Henny Strooij-Sterken
Lisette Schuitemaker en Jos van Merendonk
Andrea en Jan Teunissen
Bastiaan en Nathalie Vaandrager-van Spaendonck
Jos van der Velde en Rianne Versluis
Christiaan en Olga Wagenaar
Marlies Wijsenbeek
Dick van Wensveen
Otto en Tineke de Witt Wijnen-Jansen Schoonhoven

Stichting Boijmans Van Beuningen Basis Fonds

Tanneke den Blaauwen
Diederik van Dommelen en Brigit van Elk
Job Dura en Susi Zijderveld
Marc van Gulik en Niels Jens
Familie Goderie
F.J.A.M. van der Helm via het Publicatiefonds Frans van der Helm
Natalie Holwijn en Martin Prins
KAAN Architecten
H.H. Lelieveld
Jan en Mimi Loorbach-van Driel
M. Mellaard
Marjoanne Munsters
Mr. H.R. Okkens
Ivo W. Opstelten
Onno en Willeke Paymans-Schippers
Tjapke Rademaker-Mensinga
J.K. Schieven en I.J.C. ten Brink
Lisette Schuitemaker en Jos van Merendonk
Jos en Rianne van der Velde-Versluis
Sytske de Vries
Lourens en Nathalie de Waard

Gezelschap Bas Jan Ader

Eelco en Annemarie Blok-Weverling
Ron en Correlien Bosch
Simone en Allard Castelein-van den Akker
Houtgroep Van Drimmelen
Mevrouw Van de Geijn-Verhoeven
Joke en Steven Lamberts
Caia en Jan Peter Peterson-van Vollenhoven
Hester en Dick Verbeek
Robert en Marijcke Willink-de Langen

Gezelschap Salvador Dalí

Emie Dekker
Frans van der Helm
Berry Koedam
JK Stichting
Albert en Catherine de Kreij
Nedspice Restauratiefonds
Leo en Rineke Schouten

Gezelschap Paul Cézanne

Familie De Heus Restauratiefonds
Stichting Saphir
Jurgen en Carin Stegmann-Overzier
Erik W. Wentges

Gezelschap Jheronimus Bosch
Piet van der Slikke en Sandra Swelheim
Han Nefkens Fashion on the Edge

Bedrijven

In 2024 zijn deze bedrijven, naast zij die anoniem wensen te blijven, aangesloten bij de Boijmans Business Club of Boijmans Bedrijfsvrienden:

Boijmans Business Clubleden
ABN AMRO MeesPierson
Havenbedrijf Rotterdam
IMCD Group B.V.
Lakeside Capital
NGM International B.V.
Peterson Control Union
Ploum Rotterdam Law Firm
ProDelta Holding B.V.
PwC (partnership)
Quooker
Rabobank Rotterdam
Rotterdam Harbour Holding B.V.
The Asahi Shimbun
De Mik Real Estate Partners B.V.

Boijmans Bedrijfsvrienden
A. de Jong Groep
AKD Advocaten
Anthony Veder Groep N.V.
Bilderberg Parkhotel Rotterdam
Breeman Automotive B.V.
Corthaus Beheer B.V.
Eversheds Sutherland B.V.
F. van Lanschot Kempen Bankiers N.V.
Gemeente Rotterdam
HAL Investments B.V.
Handelsbanken
Houthoff
IMAP Netherlands
ING Bank Rotterdam
KoenVisser Group
KPN
Middelland Beheer B.V.
MKB Rotterdam Rijnmond
Romaro Schoonmaak groep
HANOS
Bizway
Buitenlandsche Zaken
Parc Makelaars
Schaap & Citroen
Möller Autoschade
Stichting Dura Charity Foundation
RSM Netherlands Holding N.V.

Sponsoren

Met steun van het Nedspice Restauratiefonds kan onder meer het zestiende-eeuwse drieluik van de Meester van de Aanbidding te Lille worden onderzocht. Het doel is om meer inzicht te verkrijgen in de mogelijkheid van restauratie en de wens is om in 2025 een aanvang te maken met de behandeling van dit complexe restauratieproject. Tevens steunt Nedspice in 2024 de educatieactiviteiten voor kinderen in de Kunstwerkplaats.

Bruynzeel Storage systems is de partner van het museum voor de inrichting van de verschillende depotruimtes. Zij maken in 2024 de aankoop Vincent van Gogh, *Stilleven met aardappelen*, mede mogelijk.

Daarnaast bedankt het museum de volgende sponsoren: KPN als ICT-partner en PwC voor zijn digitale partnership. PwC helpt het museum bij het analyseren en interpreteren van data uit het onderzoek *Nagelaten*, naar vrouwelijke schenkers en legatoren in de geschiedenis van het museum.

Fundraising Board

Sinds 2014 wordt het museum bijgestaan door de Fundraising Board. De board bestaat in 2024 uit de volgende ambassadeurs:
Annemijn Crince le Roy-van Munster van Heuven
Eric-Paul Dijkhuizen
Pieter Jan van Drimmelen
Marc van Gulik
Catherine de Kreij-Sauderais
Kees Krikke

Voor de bedrijven is sinds 2016 Magchelina Möller actief als ambassadeur voor het museum.

Grondleggers van het Depot van Museum Boijmans Van Beuningen

Onmisbaar in de realisatie van het Depot was de steun van Stichting de Verre Bergen en partners, sponsoren, fondsen, stichtingen en schenkers. De genereuze schenking van Stichting De Verre Bergen maakte het mogelijk om het Depot voor publiek toegankelijk te maken. Het museum is alle donateurs zeer dankbaar voor de geweldige steun. De hoofdsponsor en grondleggers van het Depot, naast zij die onvermeld wensen te blijven, zijn:

Hoofdsponsor
Stichting De Verre Bergen

Grondleggers
- VriendenLoterij
- The Asahi Shimbun
- Stichting Elise Mathilde Fonds
- Peterson en Control Union
- De heer en mevrouw Schoufour-Martin
- Piet van der Slikke en Sandra Swelheim
- Stichting Bevordering van Volkskracht namens Swart-van Essen Fonds
- Erasmusstichting
- KPN
- VSBfonds
- Jurgen en Carin Stegmann-Overzier
- G.Ph. Verhagen-Stichting
- Familie Verweij-Engelaer
- Nedspice
- Havenbedrijf Rotterdam

- Bruynzeel Storage Systems
- PwC
- RSM | Audit | Tax | Consulting

Subsidiënten, fondsen en huisstichtingen

In 2024 dragen deze subsidiënten, fondsen en stichtingen, naast zij die onvermeld wensen te blijven, bij aan de volgende projecten:

Creative Europe
- Educatief programma *The Floor is Yours*

Cultuurfonds (mede dankzij het Breeman Talle Fonds)
- Educatief programma *Family of Objects*

Dura Charity Foundation
- Evenement *Snakken naar Boijmans*

Erasmusstichting
- Evenement *Snakken naar Boijmans*

Fonds 21
- Transitprogramma Zuid. Boijmans Van Beuningen
- Evenement *Snakken naar Boijmans*

G.Ph. Verhagen-Stichting
- Evenement *Snakken naar Boijmans*

Innovatielabs
- Transitprogramma Zuid. Boijmans Van Beuningen

Interreg Vlaanderen-Nederland
- Onderzoeksproject Smart*Light

Maatschappij tot het Nut van 't Algemeen – departement Rotterdam
- Evenement *Snakken naar Boijmans*

Ministerie van Economische Zaken
- Onderzoeksproject Smart*Light

Mondriaan Fonds, het publieke stimuleringsfonds voor beeldende kunst en cultureel erfgoed
- Collectieprogramma 2024-2025
- Educatief programma *Family of Objects*
- Zuid. Boijmans Van Beuningen
- Evenement *Snakken naar Boijmans*
- Erfgoed Starter, junior conservator
- Boijmans 100% Online, digitaliseren van tekeningen en prenten
- Aankoop Jeroen Eisinga, *Aardappel en The Lonely Hunters*
- Aankoop Bobbi Essers, *There is another day dawning*
- Aankoop Vincent van Gogh, *Stilleven met aardappelen*
- Aankoop Dolf Henkes, *Vrouw van Curaçao*
- Aankoop Teun Hocks, *Zonder titel*
- Aankoop Susanna Inglada, *The City*
- Aankoop Jeroen Jongeleen, *Sous-Sols au Ciel*
- Aankoop Rory Pilgrim, *Open Embrace, Rotterdam*
- Aankoop Dirk Van Saene, *Taking Mum's hand, I whispered 'Are we really safe, here?'*

Nationaal Museaal Aankoopfonds van het ministerie van OCW
- Aankoop Vincent van Gogh, *Stilleven met aardappelen*

Nederlandse Organisatie voor Wetenschappelijk Onderzoek
- Onderzoek naar vrouwelijke schenkers en legatoren

Rotterdam Festivals
- Evenement *Snakken naar Boijmans*

Stichting Ammodo
- Hedendaagse kunstprogramma *Le Miroir Vivant*

Stichting De Leeuwenberg
- Evenement *Snakken naar Boijmans*

Stichting Elise Mathilde Fonds
- Evenement *Snakken naar Boijmans*

Stichting Fonds A.H. Martens van Sevenhoven
- Aankoop diverse souvenirrozen
- *Boijmans 100% Online*, digitaliseren van tekeningen en prenten

Stichting Fonds Willem van Rede
- Aankoop melanie bonajo, *When the body says Yes*
- Aankoop Andrea Fraser, *Museum Highlights: A Gallery Talk*

Stichting Jarige Job
- *Kunst4Kids*

Stichting Lucas van Leyden
- Aankoop Pierre Daret, Reisvouwaltaar
- Aankoop Raul Pedroza, prentserie *Poemas grotescos e macabros*
- Aankoop Walter Vaes, 326 losse prenten, 1 portfolio met meerdere prenten, 10 schetsboeken met meerdere tekeningen, 31 losse tekeningen
- Aankoop Piet Verhaert, twee schetsboeken met meer dan 80 tekeningen
- Aankoop Nicolaus Visscher, prentenbijbel met meer dan 100 prenten

Stichting Museum Boijmans Van Beuningen
- Evenement *Snakken naar Boijmans*
- Aankoop Vincent van Gogh, *Stilleven met aardappelen*
- Aankoop Max Liebermann, *Schrijvend meisje aan een tafel*

Stichting Museum Boijmans Van Beuningen, met steun van Fonds Coen Schimmelpenninck van der Oije
- Aankoop Albertus Brondgeest, *Twee studies van een staande vrouw*
- Aankoop Nicolaus Ritter (jr.), *Zelfportret*
- Aankoop Andreas Schelfhout, *Daken*

The Getty Foundation
- Onderzoeksproject *Getty Paper Project for Italian Drawings*

Van Cappellenstichting
- Evenement *Snakken naar Boijmans*

Van der Mandele Stichting
- Evenement *Snakken naar Boijmans*
- *Boijmans 100% Online*, digitaliseren van tekeningen en prenten

Vereniging Rembrandt, mede dankzij haar Dura Kunstfonds, haar Gisbert van Laack Fonds, haar Themafonds 19de-eeuwse schilderkunst en de jaarlijkse bijdrage van het Cultuurfonds
- Aankoop Vincent van Gogh, *Stilleven met aardappelen*

VriendenLoterij
- Tentoonstelling *Lievelingen*
- Aankoop Armand Rassenfosse, *Twee omhelzende vrouwen*
- Aankoop Vincent van Gogh, *Stilleven met aardappelen*
- Aankoop Bertha Wegmann, *Bosvarens*

VZW Natuurbehoud Pater David (ingesteld vanuit nalatenschap van de heer en mevrouw Schoufour-Martin)
- Aankoop Andries de Nole, *De heilige Jozef*

Schenkingen van kunst

Onderstaande particulieren en instellingen schenken of laten na in 2024, naast zij die onvermeld wensen te blijven:

Jan van Adrichem en Martijn van Nieuwenhuyzen, Marjolijn van den Assem, Carel Blotkamp, Floor de Bres, Peter van der Coelen, Collectie MAST, Rine Coolen-Kalkman, Daniëlle Dix, Moritz Ebinger, familie B.P. de Haan, Willem van der Hulst en Bram Volkers, Alexander Marshall en Myriad USA, Kunstinstituut Melly, Gerard Overeem, de heer en mevrouw van der Pols, Dirk en Anita Richters, drs. C.O.A. baron Schimmelpenninck van der Oije, Melle Smets, Andreas Slominski, Laurens Vancrevel en Frida de Jong, Jos van der Velde en Rianne Versluis, Marc Rudolph de Vrij, Danielle van der Waard, Peter de Winter en Viola van Oostrom en meerdere particuliere collecties.

Boijmans Genootschap

Het Boijmans Genootschap is opgericht in 2013 en bestaat in 2024 uit 15 leden: fiscalisten, accountants, notarissen en advocaten. De leden delen hun kennis en expertise met Museum Boijmans Van Beuningen.

Arcagna, de heer mr. W. Verstijnen
BDO Accountants & Adviseurs, de heer C. Alblas
DRV Accountants & Adviseurs, de heer mr. H. Treure
Erasmus Universiteit Rotterdam, mevrouw R. Buijze MA
EY, de heer mr. T.A. Huiskes
Kooijman Autar Notarissen, de heer mr. A.R. Autar
KPMG Meijburg & Co, de heer drs. J.A. Stigter
Loyens & Loeff, mevrouw mr. L. Moors
De heer mr. P. van Onzenoort
Ploum Rotterdam Law Firm, mevrouw mr. J.P. van Loon
PwC, de heer M. Claassen
Roosje & Van der Laarse, de heer mr. S.C. Roosje
SmeetsGijbels, mevrouw mr. C.L.M. Smeets
Weerts Legal BV, mevrouw mr. M.P.Ph.M. Weerts
Westenrijk Advies BV, de heer P. van Gelderen

← inhoudsopgave

Aankopen

Anoniem

Envelop van de Roos van Canada, 1865
prent
aankoop James Mountain Antiques Historical Militaria met steun van Stichting Fonds A.H. Martens van Sevenhoven
MB 2024/3 (PK)

Anoniem
Envelop van de Roos van Washington, circa 1865
prent
aankoop Doubleday Postal History met steun van Stichting Fonds A.H. Martens van Sevenhoven
MB 2024/4 (PK)

Ant. Schaeffer, lithographirt v.
Souvenirvedute o.a. van Keulen, versierd met eikenbladeren, circa 1880
prent
aankoop Antiquariat Norbert Haas met steun van Stichting Fonds A.H. Martens van Sevenhoven
MB 2024/13 recto en verso (PK)

Silvia B.
Zoë's Break, 2020
sculptuur
aankoop kunstenaar met steun van Berry Koedam Fonds
BEK 2109 (MK)

melanie bonajo
When the body says Yes, 2022
installatie
aankoop Galerie Akinci met steun van Stichting Fonds Willem van Rede
BEK 2110 a-h (MK)

Albertus Brondgeest
Twee studies van een staande vrouw, 1815
tekening
aankoop Den Otter Fine Art met steun van Fonds Coen Schimmelpenninck van der Oije. Bruikleen Stichting Museum Boijmans Van Beuningen
MB 2024/T 3 (PK)

Pierre Daret
Reisvouwaltaar, circa 1642
prent
aankoop Bassenge, Berlijn met steun van Stichting Lucas van Leyden
L 2024/330 (PK)

Jeroen Eisinga
Aardappel, 1993 en
The Lonely Hunters, 1994
film
aankoop kunstenaar met steun van Mondriaan Fonds
273 en 274

Bobbi Essers
There is another day dawning, 2023
schilderij
aankoop Stigter van Doesburg met steun van Mondriaan Fonds
4371 (MK)

Andrea Fraser
Museum Highlights: A Gallery Talk, 1989
video
aankoop kunstenaar met steun van Stichting Fonds Willem van Rede
168

Vincent van Gogh
Stilleven met aardappelen, najaar 1886
schilderij
aankoop particuliere collectie met steun van Vereniging Rembrandt (mede dankzij haar Dura Kunstfonds, haar Gisbert van Laack Fonds, haar Themafonds 19de-eeuwse schilderkunst en de jaarlijkse bijdrage van het Cultuurfonds), Museaal Aankoopfonds, Mondriaan Fonds, Kring Van Eyck, Stichting Museum Boijmans Van Beuningen, Boijmans Bedrijfsvrienden, VriendenLoterij, Bruynzeel, diverse particuliere schenkers en gelden uit de nalatenschap van mevrouw N.C. van Riemsdijk Borsje. Gedeeltelijke schenking

particuliere collectie
4343 (MK)

Dolf Henkes
Vrouw van Curaçao, zonder jaar
schilderij
aankoop Ruud van der Velden met steun van Mondriaan Fonds
4355 (MK)

Teun Hocks
Zonder titel, 1993
foto
aankoop particuliere collectie met steun van Mondriaan Fonds
4357 (MK)

Susanna Inglada
The City, 2023
collage
aankoop Galerie Maurits van de Laar met steun van Mondriaan Fonds
MB 2024/T 1 (PK)

Paul Noble
Couple, 2011 en *Three*, 2011
sculptuur
aankoop kunstenaar
BEK 2085 a-d (MK) en BEK 2086 a-f (MK)

Folkert de Jong
Operation Harmony, 2008
installatie
aankoop kunstenaar
BEK 2100 (MK)

Jeroen Jongeleen
Sous-Sols au Ciel, 2024
video
aankoop Upstream Gallery met steun van Mondriaan Fonds
275

Dominique Latoel
kast, 2023
aankoop kunstenaar
V 3470 a-b (KN&V)

Max Liebermann
Schrijvend meisje aan een tafel en *Schets van een ezel*, 1890-1895
tekening
schikking erven Max Liebermann
MB 1959/T 9 recto en verso (PK)

Charles Magnus
The Union Rose. East and West, 1865
prent
aankoop High Ridge Books met steun van Stichting Fonds A.H. Martens van Sevenhoven
MB 2024/2 a-b (PK)

Andries de Nole
De heilige Jozef, 1635-1636
sculptuur
aankoop Galerie Sismann met gelden uit de nalatenschap van de heer en mevrouw Schoufour-Martin
BEK 2082 (OK)

Raul Pedroza
Prentserie *Poemas grotescos e macabros*, 1931
prent
aankoop Bubb Kuyper met steun van Stichting Lucas van Leyden
L 2024/1 a-j (PK)

Ph. Frey & Co.
Roos van het Rijnland, circa 1850-1880
prent
aankoop Zwiggelaar Auctions BV met steun van Stichting Fonds A.H. Martens van Sevenhoven
MB 2024/27 recto en verso (PK)

Rory Pilgrim
Open Embrace, Rotterdam, 2012-2024
video
aankoop andriesse eyck met steun van Mondriaan Fonds
277

Armand Rassenfosse
Twee omhelzende vrouwen, circa 1899-1901
tekening
aankoop Colnaghi, Londen met steun van VriendenLoterij
MB 2024/T 2 (PK)

Nicolaus Ritter (jr.)
Zelfportret, 1793
tekening
aankoop Den Otter Fine Art met steun van Fonds Coen Schimmelpenninck van der Oije. Bruikleen Stichting Museum Boijmans Van Beuningen
MB 2024/T 4 (PK)

Andreas Schelfhout
Daken, circa 1820-1850
tekening
aankoop Artcurial met steun van Fonds Coen Schimmelpenninck van der Oije. Bruikleen Stichting Museum Boijmans Van Beuningen
MB 2024/T 41 (PK)

Dirk Van Saene
Taking Mum's hand, I whispered 'Are we really safe, here?', 2023
sculptuur
aankoop Gallery Sofie Van de Velde met steun van Mondriaan Fonds
V 3471 a-e (KN&V)

Walter Vaes
326 losse prenten,
1 portfolio met meerdere prenten, 10 schetsboeken met meerdere tekeningen,
31 losse tekeningen,
1900-1942
aankoop particuliere collectie met steun van Stichting Lucas van Leyden
L 2024/3 t/m 329 (PK),
L 2024/T 1 t/m 7 (PK),
L 2024/T 10 t/m 37 (PK)

Piet Verhaert
twee schetsboeken met meer dan 80 tekeningen, 1882-1900
aankoop particuliere collectie met steun van Stichting Lucas van Leyden
L 2024/T 8 1-34 (PK) en
L 2024/T 9 1-47 (PK)

Nicolaus Visscher
Prentbijbel, na 1700
aankoop Bassenge, Berlijn met steun van Stichting Lucas van Leyden
L 2024/331 1-129 (PK)

Bertha Wegmann
Bosvarens, circa 1880
schilderij
aankoop Van der Meij Fine Arts met steun van VriendenLoterij
4347 (MK)

Anne Wenzel
House of Fools (Witte), 2024
sculptuur
aankoop Galerie Akinci met steun van @Boijmans
BEK 2084 a-e (MK)

Kunst4Kids

Sigrid Calon
HappyBoijmans! 1, *2* en *3*, 2024
prent
aankoop kunstenaar in opdracht van Museum Boijmans Van Beuningen voor Kunst4Kids
MB 2024/22 a-c (PK)

FreelingWaters
WELKOM / GA WEG, 2024
prent
aankoop kunstenaar in opdracht van Museum Boijmans Van Beuningen voor Kunst4Kids
MB 2024/24 (PK)

Atelier Van Lieshout
Domestikator Familie, 2024
prent
aankoop kunstenaar in opdracht van Museum Boijmans Van Beuningen voor Kunst4Kids
MB 2024/19 (PK)

Nazif Lopulissa
Readers Become Writers, 2024
foto
aankoop kunstenaar in opdracht van Museum Boijmans Van Beuningen voor Kunst4Kids
4363 (MK)

Kevin Osepa
Mira Strea, 2024 en *Ayo Momo*, 2024
foto
aankoop kunstenaar in opdracht van Museum Boijmans Van Beuningen voor Kunst4Kids
4364 (MK) en 4365 (MK)

Pip Passchier
De dynamiek der dingen, 2024
prent
aankoop kunstenaar in opdracht van Museum Boijmans Van Beuningen voor Kunst4Kids
MB 2024/21 (PK)

Simone Post
Spekjesmand, 2024
prent
aankoop kunstenaar in opdracht van Museum

Boijmans Van Beuningen
voor Kunst4Kids
MB 2024/25 a-c (PK)

Pris Roos
Haggerston, 2024
prent
aankoop kunstenaar in
opdracht van Museum
Boijmans Van Beuningen
voor Kunst4Kids
MB 2024/20 (PK)

Berndnaut Smilde
Luchtkathedraal, 2024
kleurenfoto
aankoop kunstenaar in
opdracht van Museum
Boijmans Van Beuningen
voor Kunst4Kids
4360 (MK)

Jean Marc Spaans
Zonder titel, 2024
kleurenfoto
aankoop kunstenaar in
opdracht van Museum
Boijmans Van Beuningen voor
Kunst4Kids
4361 (MK)

Koen Taselaar
Thimbels, Vowels and Snails,
2024
prent
aankoop kunstenaar in
opdracht van Museum
Boijmans Van Beuningen voor
Kunst4Kids
MB 2024/23 (PK)

Marjan Teeuwen
Verwoest huis op Noord, 2014
kleurenfoto
aankoop kunstenaar in
opdracht van Museum
Boijmans Van Beuningen
voor Kunst4Kids
4362 (MK)

Schenkingen

Anoniem
sluiting voor een bijbel,
1650-1750
schenking de heer en
mevrouw van der Pols
MBZ 567 a-b (KN&V)

Armando
Gefechtsfeld, 1986
prent
schenking Jos van der Velde
en Rianne Versluis
MB 2024/17 a-e (PK)

Armando
Der Kelch, 1991
prent
schenking Jos van der Velde
en Rianne Versluis
MB 2024/18 (PK)

Marjolijn van den Assem
bewustzijn van schijn,
2018-2019
tekening
schenking Marjolijn van den
Assem
MB 2024/T 6 1-61 (PK)

Rachel Baes
Interieur met haard en stoelen,
circa 1940-1950
schilderij
schenking particuliere
collectie
4351 (MK)

Marian Breedveld
Zonder titel, 1998
schilderij
schenking Danielle van
der Waard
4348 (MK)

Breyten Breytenbach
De ongedanste dans, 1983
schilderij
schenking Laurens Vancrevel
en Frida de Jong
4367 (MK)

Jorge Camacho
La Promenade, 1963
schilderij
schenking Laurens Vancrevel
en Frida de Jong
4366 (MK)

Andries Copier
L318, circa 1930
vaas
schenking Gerard Overeem
2554 (KN&V)

Lies Cosijn
Gorgo, circa 1963-2016
dekseldoos
schenking Gerard Overeem
A 9067 (KN&V)

Walter Dahn
Schedel, 1980-1988
tekening
schenking Jan van Adrichem
en Martijn van Nieuwenhuyzen
MB 2024/T 14 (PK)

Walter Dahn
*Figuur met hartvormig lichaam
met rode hoed*, 1987
tekening
schenking Jan van Adrichem
en Martijn van Nieuwenhuyzen
MB 2024/T 15 (PK)

Walter Dahn
Mannenhoofd met schedel,
1987
tekening
schenking Jan van Adrichem
en Martijn van Nieuwenhuyzen
MB 2024/T 16 recto (PK)

Walter Dahn
Gezicht, 1987
tekening
schenking Jan van Adrichem
en Martijn van Nieuwenhuyzen
MB 2024/T 16 verso (PK)

Walter Dahn
Labyrinth, 1987
tekening
schenking Jan van Adrichem
en Martijn van Nieuwenhuyzen
MB 2024/T 17 (PK)

Walter Dahn
Oog en hoofd, 1987
tekening
schenking Jan van Adrichem
en Martijn van Nieuwenhuyzen
MB 2024/T 18 (PK)

Hans van Dokkum
Schedel met vlinder en vlieg,
circa 1930-1950
prent
schenking Floor de Bres
MB 2024/5 (PK)

Hans van Dokkum
Schedel met twee bloemen,
circa 1930-1950
prent
schenking Floor de Bres
MB 2024/6 (PK)

Hans van Dokkum
*(Duin)Landschap met vier
berken*, circa 1930-1950
prent
schenking Floor de Bres
MB 2024/7 (PK)

Hans van Dokkum
Zicht op besneeuwde daken,
circa 1930-1950
prent
schenking Floor de Bres
MB 2024/8 (PK)

Hans van Dokkum
*Vooraanzicht gebouw
met fontein en standbeeld*,
circa 1930-1950
prent
schenking Floor de Bres
MB 2024/9 (PK)

Hans van Dokkum
Landschap met hek en bomen,
circa 1930-1950
prent
schenking Floor de Bres
MB 2024/10 (PK)

Hans van Dokkum
*Vooraanzicht gebouw
met besneeuwde muur*,
circa 1930-1950
prent
schenking Floor de Bres
MB 2024/11 (PK)

Hans van Dokkum
*Stilleven met schelp en
vaas/pot*, circa 1930-1950
prent
schenking Floor de Bres
MB 2024/12 (PK)

Jirí Georg Dokoupil
Halve maan met ogen, 1982
tekening
schenking Jan van Adrichem
en Martijn van Nieuwenhuyzen
MB 2024/T 8 (PK)

Jirí Georg Dokoupil
Portret van Jan van Adrichem,
1988
tekening
schenking Jan van Adrichem
en Martijn van Nieuwenhuyzen
MB 2024/T 9 (PK)

Jirí Georg Dokoupil
*Figuur met groot oog en
een hand*, 1983
tekening
schenking Jan van Adrichem
en Martijn van Nieuwenhuyzen
MB 2024/T 7 (PK)

Jirí Georg Dokoupil
*Spiraal en plantachtige
vormen*, 1985
tekening
schenking Jan van Adrichem
en Martijn van Nieuwenhuyzen
MB 2024/T 10 (PK)

Jirí Georg Dokoupil
*Hoofd van een man met
hand en voet*, 1980-1988
tekening
schenking Jan van Adrichem

en Martijn van Nieuwenhuyzen
MB 2024/T 11(PK)

Jirí Georg Dokoupil
Spiralen, kroon en gezicht,
1968
tekening
schenking Jan van Adrichem
en Martijn van Nieuwenhuyzen
MB 2024/T 12 (PK)

Jirí Georg Dokoupil
Serie van drie tekeningen met
landschappen, 1980-1988
tekening
schenking Jan van Adrichem
en Martijn van Nieuwenhuyzen
MB 2024/T 13 a-c (PK)

Max Dungert
Konzertcafé, 1919
prent
schenking Carel Blotkamp
MB 2024/16 (PK)

Hans Ebeling Koning
Zonder titel, 1977
schilderij
schenking particuliere
collectie
4350 (MK)

Hans Ebeling Koning
Zonder titel, 1978
schilderij
schenking particuliere
collectie
4349 (MK)

Moritz Ebinger
Wat als de giraffe een
graaf was?, 2022
tekening
schenking Moritz Ebinger
MB 2024/T 28 (PK) en
MB 2024/T 29 (PK)

Moritz Ebinger
geboortekaartje Moos, 2022
tekening
schenking Moritz Ebinger
MB 2024/29 (PK)

Vincent Pieter Semeyn Esser
Shakespeare, circa 1934-2004
penning
schenking Gerard Overeem
BEK 2087 (MK)

Vincent Pieter Semeyn Esser
Rembrandt, circa 1934-2004
penning
schenking Gerard Overeem
BEK 2088 (MK)

Christine Fabre
Boîte taureau, circa 1996
dekseldoos
schenking Gerard Overeem
A 9066 a-b (KN&V)

Alfred William Finch
vaas, circa 1900
schenking uit de nalatenschap
van Marc Rudolph de Vrij
A 9068 (KN&V)

Kaj Franck
Kilta, 1951-1952 (ontwerp)
dekschaal
schenking Peter van
der Coelen
V 3472 a-b (KN&V)

Daan van Golden
postzegel, 1988
schenking particuliere
collectie
MB 2024/14 (PK)

Rodney Alan Greenblat
The visit, 1986
schilderij
schenking particuliere
collectie
4352 (MK)

Gerton Hermers,
Henk Kapitein en Drukkerij
Het Kleine Klif voor
Stichting Fonds A.H.
Martens van Sevenhoven
Roos van Coen
Schimmelpenninck van
der Oije, 2024
prent
schenking Drs. C.O.A.
baron Schimmelpenninck
van der Oije
MB 2024/28 a-c (PK)

Ewerdt Hilgemann
Imploded Column, 2001-2002
sculptuur
schenking Dirk en Anita
Richters
BEK 2108 (MK)

Teun Hocks
Schilderen, 1979
foto
schenking particuliere
collectie
4356 (MK)

Teun Hocks
Zonder titel, 1980
foto
schenking particuliere
collectie
4358 (MK)

Teun Hocks
Zonder titel, 1978
foto
schenking particuliere
collectie
4359 a-b (MK)

Alex Israel
Lens (yellow), 2015
driedimensionaal object
schenking Alexander
Marshall en Myriad USA
BEK 2083 (MK)

Maria van Kesteren
vaas, 1993
schenking Gerard Overeem
2553 a-b (KN&V)

Gerard Kever
Dansende figuur met
trechterhoofd, 1982
tekening
schenking Jan van
Adrichem en Martijn
van Nieuwenhuyzen
MB 2024/T 19 (PK)

Gerard Kever
Naakt van de rug af gezien,
en andere lichaamsvormen,
1980-1988
tekening
schenking Jan van Adrichem
en Martijn van Nieuwenhuyzen
MB 2024/T 20 (PK)

Ruud Jan Kokke
C_05, 1986
stoel
schenking Willem van der
Hulst en Bram Volkers
V 3480 (KN&V)

Ruud Jan Kokke
stoel, 1986
schenking Willem van der
Hulst en Bram Volkers
V 3481 (KN&V)

Julius Kroll
Portret, circa 1930-1933
prent
schenking Carel Blotkamp
MB 2024/15 (PK)

Hildo Krop
Faun, 1920-1924
wandtegel
schenking Gerard Overeem
V 3479 (KN&V)

Hildo Krop
Vos, 1920-1924
wandtegel
schenking Gerard Overeem
V 3475 (KN&V)

Hildo Krop
Gazelle, 1920-1924
wandtegel
schenking Gerard Overeem
V 3476 (KN&V)

Hildo Krop
Reiger, 1920-1924
wandtegel
schenking Gerard Overeem
V 3477 (KN&V)

Hildo Krop
Papegaai, 1920-1924
wandtegel
schenking Gerard Overeem
V 3478 (KN&V)

Chris Lebeau
schaal, circa 1898-1945
schenking Gerard Overeem
2552 (KN&V)

Leo Gabin
Dip 'N It, 2012
assemblage
schenking familie
B.P. de Haan
4368 (MK)

Marianne Letterie
Ganzenvlucht,
circa 1970-1980
penning
schenking Gerard Overeem
BEK 2095 (MK)

Marianne Letterie
Kikforsman, 1978
penning
schenking Gerard Overeem
BEK 2097 (MK)

Marianne Letterie
Koeboe, 1976
penning
schenking Gerard Overeem
BEK 2092 (MK)

Marianne Letterie
Zeehonden, circa 1970-1980
penning
schenking Gerard Overeem
BEK 2093 (MK)

Marianne Letterie
God Onswer, 1981
penning

schenking Gerard Overeem
BEK 2090 (MK)

Marianne Letterie
Parelboot,
circa 1970-1980
penning
schenking Gerard Overeem
BEK 2098 (MK)

Marianne Letterie
Alice in Wonderland,
circa 1970-1980
penning
schenking Gerard Overeem
BEK 2094 (MK)

Marianne Letterie
Gerrie van der Velden,
circa 1970-1980
penning
schenking Gerard Overeem
BEK 2091 (MK)

Marianne Letterie
Portret van een meisje,
circa 1970-1980
penning
schenking Gerard Overeem
BEK 2089 (MK)

Marianne Letterie
SEBA 1973, circa 1970-1980
penning
schenking Gerard Overeem
BEK 2096 (MK)

Johan van Loon
plastiek, 2015
schenking Gerard Overeem
A 9064 (KN&V)

Johan van Loon
plastiek, 1979
schenking Gerard Overeem
A 9060 (KN&V)

Johan van Loon
plastiek, 2016
schenking Gerard Overeem
A 9063 (KN&V)

Johan van Loon
plastiek, 2016
schenking Gerard Overeem
A 9062 (KN&V)

Johan van Loon
plastiek, 2007
schenking Gerard Overeem
A 9065 (KN&V)

Johan van Loon
plastiek, circa 2016
schenking Gerard Overeem
A 9061 (KN&V)

Maison Martin Margiela
MMM Dress, 2005
jurk
schenking Collectie MAST
DTM 315 a-b (KN&V)

Onbekend
borrelplateau, 1950-1960
schenking particuliere
collectie
V 3473 a-h (KN&V)

Giovanni Battista Piranesi
Vüe d'un superbe Pallais du Rome, 1800-1850
prent
schenking Daniëlle Dix
MB 2024/26 (PK)

Andreas Slominski
Sägebock, 2011
sculptuur
schenking kunstenaar
BEK 2107 (MK)

John van 't Slot
Paard trekt een mallejan,
1982
tekening
schenking Jan van Adrichem
en Martijn van Nieuwenhuyzen
MB 2024/T 21 (PK)

Melle Smets
Human Power Plant, scenario 3/ 2023, wijk op menskracht, 2023
prent
schenking Melle Smets
MB 2024/1 (PK)

Hein Stolle
S-88-1, 1988 (1993)
stoel
schenking Peter de Winter
en Viola van Oostrom
V 3474 (KN&V)

Auke de Vries
Zonder titel, 2012
tekening
schenking Jos van der Velde
en Rianne Versluis
MB 2024/T 5 (PK)

Fedde Weidema
De nieuwe dag, 1944
schilderij
schenking particuliere
collectie
4353 (MK)

Fedde Weidema
Dictator, 1947
tekening
schenking particuliere
collectie
MB 2024/T 22 recto (PK)

Fedde Weidema
Crépuscule, 1944
schilderij
schenking particuliere
collectie
4354 (MK)

Fedde Weidema
Avontuur, 1947
tekening
schenking particuliere
collectie
MB 2024/T 24 (PK)

Fedde Weidema
Waakzaam doch feestvierend persoon, 1948
tekening
schenking particuliere
collectie
MB 2024/T 25 (PK)

Fedde Weidema
Zonder titel, 1953
tekening
schenking particuliere
collectie
MB 2024/T 26 (PK)

Fedde Weidema
Naakt studie, 1947
tekening
schenking particuliere
collectie
MB 2024/T 22 verso (PK)

Robin Winters
Everlasting Light, 1987
schilderij
schenking particuliere
collectie
BEK 2105 (MK)

Philippe van Wolputte
At Plantin/ Van Immerseel Crossing, 2017
assemblage
schenking familie
B.P. de Haan
4369 (MK) en 4370 (MK)

Lambertus Zijl
sculptuur, circa 1886-1947
schenking Gerard Overeem
BEK 2099 (MK)

Rhonda Zwillinger
Pumps, 1986
sculptuur
schenking particuliere
collectie
BEK 2106 a-b (MK)

Rhonda Zwillinger
Study in orange, 1986
sculptuur
schenking particuliere
collectie
BEK 2104 (MK)

Overdrachten

Emo Verkerk
Portret Paul Beckman, 2014
tekening
Overdracht Kunstinstituut
Melly
MB 2024/T 27 (PK)

Langdurige bruiklenen

Alvar Aalto voor iittala Glassworks
Savoy, ontwerp 1937
vaas
bruikleen Stichting Museum Boijmans Van Beuningen.
Uit de nalatenschap van mevrouw C.H. Coolen-Kalkman
2551 (KN&V)

Philippe Starck
Lord Yo, ontwerp 1994
stoel
bruikleen Stichting Museum Boijmans Van Beuningen.
Uit de nalatenschap van mevrouw C.H. Coolen-Kalkman
V 3449 (KN&V)

Matteo Thun voor Anthologie Quartett
Mickey Mouse, 1982
koffiezetmachine
bruikleen Stichting Museum Boijmans Van Beuningen.
Uit de nalatenschap van mevrouw C.H. Coolen-Kalkman
V 3459 a-d (KN&V)

Perry King voor Arteluce
Jill A830, 1978
lamp
bruikleen Stichting Museum Boijmans Van Beuningen. Uit de nalatenschap van mevrouw C.H. Coolen-Kalkman
V 3456 (KN&V)

Ettore Sottsass voor Artemide
Callimaco, 1982
lamp
bruikleen Stichting Museum Boijmans Van Beuningen. Uit de nalatenschap van mevrouw C.H. Coolen-Kalkman
V 3447 (KN&V)

Pierre Paulin voor Artifort
Orange slice, 1960
stoel
bruikleen Stichting Museum Boijmans Van Beuningen. Uit de nalatenschap van mevrouw C.H. Coolen-Kalkman
V 3461 (KN&V)

Gae Aulenti voor Martinelli Luce
Pipistrello, 1965 (ontwerp)
lamp
bruikleen Stichting Museum Boijmans Van Beuningen. Uit de nalatenschap van mevrouw C.H. Coolen-Kalkman
V 3467 (KN&V)

Paul Baars voor Mobach distribution
Plug&Light, 2001
lamp
bruikleen Stichting Museum Boijmans Van Beuningen. Uit de nalatenschap van mevrouw C.H. Coolen-Kalkman
V 3465 a-b (KN&V)

Jay Osgerby en Edward Barber voor FLOS
Tab T, 2011
bureaulamp
bruikleen Stichting Museum Boijmans Van Beuningen. Uit de nalatenschap van mevrouw C.H. Coolen-Kalkman
V 3463 (KN&V)

BBPR voor Olivetti
Arco, 1960 (ontwerp)
bureau
bruikleen Stichting Museum Boijmans Van Beuningen. Uit de nalatenschap van mevrouw C.H. Coolen-Kalkman
V 3451 (KN&V)

Charles en Ray Eames voor Herman Miller
DSR (Dining Height Side Chair Rod Base), 1950 (ontwerp)
stoel
bruikleen Stichting Museum Boijmans Van Beuningen. Uit de nalatenschap van mevrouw C.H. Coolen-Kalkman
V 3450 (KN&V) en V 3454 (KN&V)

Eileen Gray voor ClassiCon Gmbh
Adjustable table E 1027, ontwerp 1927
bijzettafel
bruikleen Stichting Museum Boijmans Van Beuningen. Uit de nalatenschap van mevrouw C.H. Coolen-Kalkman
V 3453 (KN&V)

Abraham Johannes Couwenberg
Gezigt op Beek, 1830-1844
tekening
bruikleen Stichting Museum Boijmans Van Beuningen. Schenking Drs. C.O.A. baron Schimmelpenninck van der Oije (voormalige collectie Ploos van Amstel Knoef)
PAK 5060 (PK)

Abraham Johannes Couwenberg
Gezigt op Arnhem van de Hommelscheweg, 1830-1844
tekening
bruikleen Stichting Museum Boijmans Van Beuningen. Schenking Drs. C.O.A. baron Schimmelpenninck van der Oije (voormalige collectie Ploos van Amstel Knoef)
PAK 5061 (PK)

Cornelis van Cuylenburgh (II)
Gezicht op een boerderij met drie bomen ervoor en een figuur van de rug af gezien gezeten in het gras, 1790
tekening
bruikleen Stichting Museum Boijmans Van Beuningen. Schenking Drs. C.O.A. baron Schimmelpenninck van der Oije (voormalige collectie Ploos van Amstel Knoef)
PAK 5062 recto (PK)

Cornelis van Cuylenburgh (II)
Schets van een koe,
circa 1790
tekening
bruikleen Stichting Museum Boijmans Van Beuningen. Schenking Drs. C.O.A. baron Schimmelpenninck van der Oije (voormalige collectie Ploos van Amstel Knoef)
PAK 5062 verso (PK)

Charlotte Perriand, Le Corbusier en Pierre Jeanneret voor Figli di Amadeo Cassina
Chaise Longue à Reglage Continu. LC4, ontwerp 1928
ligstoel
bruikleen Stichting Museum Boijmans Van Beuningen. Uit de nalatenschap van mevrouw C.H. Coolen-Kalkman
V 3468 a-b (KN&V)

Gerrit Rietveld
Rood blauwe stoel, ontwerp 1917-1923 (uitvoering 1968)
stoel
bruikleen Stichting Museum Boijmans Van Beuningen. Uit de nalatenschap van mevrouw C.H. Coolen-Kalkman
V 3452 (KN&V)

Gerrit Rietveld
Divantafel, uitvoering 1968 (ontwerp 1924)
bijzettafel
bruikleen Stichting Museum Boijmans Van Beuningen. Uit de nalatenschap van mevrouw C.H. Coolen-Kalkman
V 3446 (KN&V)

Ludwig Mies van der Rohe
Barcelona Chair, ontwerp 1929
stoel
bruikleen Stichting Museum Boijmans Van Beuningen. Uit de nalatenschap van mevrouw C.H. Coolen-Kalkman
V 3455 (KN&V)

Eero Saarinen
Tulip, ontwerp 1957
tafel
bruikleen Stichting Museum Boijmans Van Beuningen. Uit de nalatenschap van mevrouw C.H. Coolen-Kalkman
V 3448 (KN&V)

Ferdinand Alexander Porsche voor Lucitalia
Kandido, 1983 (ontwerp)
lamp
bruikleen Stichting Museum Boijmans Van Beuningen. Uit de nalatenschap van mevrouw C.H. Coolen-Kalkman
V 3466 (KN&V)

Ettore Sottsass voor Memphis srl
Euphrates, 1983
sculptuur
bruikleen Stichting Museum Boijmans Van Beuningen. Uit de nalatenschap van mevrouw C.H. Coolen-Kalkman
V 3462 (KN&V)

Memphis srl
stalenwaaier voor laminaat
bruikleen Stichting Museum Boijmans Van Beuningen. Uit de nalatenschap van mevrouw C.H. Coolen-Kalkman
V 3469 (KN&V)

Ettore Sottsass voor Memphis srl
Sirio, 1982
vaas
bruikleen Stichting Museum Boijmans Van Beuningen. Uit de nalatenschap van mevrouw C.H. Coolen-Kalkman
V 3460 (KN&V)

G. Tonetti voor Progetti
Cosi, 1980-1985
bureaulamp
bruikleen Stichting Museum Boijmans Van Beuningen. Uit de nalatenschap van mevrouw C.H. Coolen-Kalkman
V 3464 (KN&V)

Tomas Rajlich
Zonder titel, 1998
schilderij
bruikleen Stichting Museum Boijmans Van Beuningen. Uit de nalatenschap van mevrouw C.H. Coolen-Kalkman
4346 (MK)

Ettore Sottsass voor Stilnovo
Valigia, 1976-1977
lamp

bruikleen Stichting Museum
Boijmans Van Beuningen.
Uit de nalatenschap van
mevrouw C.H. Coolen-
Kalkman
V 3457 (KN&V)

Cornelis Steffelaar
Eemnes, 1820-1867
tekening
bruikleen Stichting Museum
Boijmans Van Beuningen.
Schenking Drs. C.O.A. baron
Schimmelpenninck van der
Oije (voormalige collectie
Ploos van Amstel Knoef)
PAK 5059 (PK)

Wilhelm Wagenfeld
voor TECNOLUMEN
lamp, ontwerp 1924
bruikleen Stichting Museum
Boijmans Van Beuningen.
Uit de nalatenschap van
mevrouw C.H. Coolen-
Kalkman
V 3458 (KN&V)

← inhoudsopgave

Uitgaande bruiklenen

Uitgaande bruiklenen nationaal

Stedelijk Museum Alkmaar
Maarten van Heemskerck
28 sep 2024 – 19 jan 2025

- Maarten van Heemskerck
  Portret van een humanist, circa 1545
  1347 (OK)
- Maarten van Heemskerck
  De goden van de Olympus, 1556
  2964 (OK)

H'ART Museum, Amsterdam
Kandinsky
15 jun 2024 – 3 nov 2024

- Wassily Kandinsky
  Zondag (OudRussisch), 1904
  St 108

Van Gogh Museum, Amsterdam
Vive l' impressionisme! Topstukken uit Nederlandse collecties
10 okt 2024 – 26 jan 2025

- Claude Monet
  La maison du pêcheur, Varengeville, 1882
  1544 (MK)
- Camille Pissarro
  Les coteaux d'Auvers, 1882
  1663 (MK)
- Claude Monet
  Champ de coquelicots, 1881
  2611 (MK)
- Alfred Sisley
  Un verger au printemps à By, 1881
  2615 (MK)
- Alfred Sisley
  Le moulin Provencher à Moret, 1883
  3023 (MK)
- Berthe Morisot
  Pivoines, 1885
  4321 (MK)
- Edgar Degas
  Petite danseuse de quatorze ans, 1880-1881 (1922)
  BEK 1239 (MK)
- Edgar Degas
  Grande Arabesque, troisième temps, circa 1885-1890
  BEK 1240 (MK)
- Edgar Degas
  Zittende vrouw die haar linkerheup afdroogt, circa 1896-1921
  BEK 1241 (MK)
- Auguste Rodin
  Eva na de Zondeval, 1881
  BEK 1330 (MK)
- Auguste Rodin
  Kariatide met steen, circa 1881-1883
  BEK 1331 (MK)
- Auguste Rodin
  Pierre de Wissant (Bourgeois de Calais), 1885-1886
  BEK 1332 a-b (MK)
- Medardo Rosso
  Femme à la voilette, 1895 (gegoten 19191923)
  BEK 1941 (MK)
- Edgar Degas
  Twee balletdanseressen aan de barre, circa 1872
  F II 54 (PK)
- Edouard Manet
  Studieblad met vijf pruimen, 1880
  F II 72 (PK)
- Edouard Manet
  Een pruim met een begeleidende brief, 1880
  F II 73 (PK)
- Paul Cézanne
  Zittende baadster, circa 1879-1882
  F II 116 (PK)
- Paul Cézanne
  Studie van een boom, circa 1895-1900
  F II 119 verso (PK)
- Edgar Degas
  Studie van een vrouw in een badkuip, circa 1895-1900
  F II 132 (PK)
- Claude Monet
  Studie van vijf jongens, circa 1864
  F II 142 (PK)
- Paul Cézanne
  Landschap met bomen en gebouwen, circa 1890-1895
  F II 150 (PK)
- Paul Cézanne
  Toits de l'Estaque, circa 1876-1882

F II 183 (PK)
- Edouard Manet
  Zittende baadster,
  circa 1858-1860
  F II 191 (PK)
- Paul Cézanne
  Stilleven met drie peren,
  circa 1880-1882
  F II 210 (PK)
- Edgar Degas
  Twee danseressen,
  Harlequin en Colombine,
  circa 1886-1895
  F II 217 (PK)
- Paul Cézanne
  Portret van Hortense
  Cézanne-Fiquet, echt-
  genote van de kunstenaar,
  circa 1886-1890
  F II 220 (PK)
- Edgar Degas
  Danseres met een waaier,
  circa 1876-1878
  F II 222 (PK)
- Johan Barthold Jongkind
  Seinekade te Parijs,
  circa 1878
  MB 539 recto (PK)
- Edgar Degas
  Danseres met contrabas,
  circa 1885-1887
  MB 1976/T 17 (PK)
- Johan Barthold Jongkind
  Kustgezicht bij Marseille,
  1880
  MB 1976/T 21 recto (PK
- Claude Monet
  Vaas met papavers, 1883
  VdV 51
- Paul Cézanne
  Landschap bij Aix met de
  Tour de César, 1895
  VdV 95

H'ART Museum, Amsterdam
Happy Birthday Amsterdam
4 dec 2024 – 16 mrt 2025
- Bas Jan Ader
  Fall II, Amsterdam, 1970
  196
- Constant
  Gewonde duif, 1951
  2664 (MK)
- Carel Willink
  Uitzicht op baai, 1935
  BRL 2001-05 (MK)

CODA Museum, Apeldoorn
Breekbaar
1 sep 2024 – 2 feb 2025
- JongeriusLab
  Long Neck Bottle, 2000
  V 2662 (KN&V)
- Olivier van Herpt
  Texture, 2017
  V 3301 (KN&V)
- Olivier van Herpt
  Pebble, 2017
  V 3302 (KN&V)
- Olivier van Herpt
  Curves, 2018
  V 3303 (KN&V)

Museum Arnhem (venue 1)
Radicaal. Vrouwelijke
kunstenaars en modernisme
1910-1950
7 sep 2024 – 5 jan 2025
- Jacoba van Heemskerck
  Bild no. 15 (Segelboote),
  circa 1914
  1348 (MK)
- Maria Elena Vieira da Silva
  La bataille des couteaux,
  1948
  2670 (MK)

Kunstmuseum Den Haag
Universum Max Beckmann
27 jan 2024 – 20 mei 2024
- Max Beckmann
  Portret van de familie
  Lütjens, 1944
  3610 (MK)
- Max Beckmann
  Apollo, 1942
  4253 (MK)

Mauritshuis, Den Haag
Roelant Savery's
Wonderlijke Wereld
8 feb 2024 – 20 mei 2024
- Roelandt Savery
  Twee marktvrouwen bij
  een mand, circa 1603-1614
  MB 1790 (PK)
- Roelandt Savery
  Twee bedelaars en het
  hoofddeksel van een
  vrouw, circa 1603-1614
  MB 1791 (PK)
- Roelandt Savery
  Twee staande mannen,
  circa 1603-1614
  MB 1958/T 27 (PK
- Roelandt Savery
  Studieblad met drie ruiters,
  circa 1603-1614
  N 20 (PK)
- Roelandt Savery
  Staande man, circa 1610
  N 144 (PK)

Museum Beelden aan Zee, Den Haag
Joan Miró
20 sep 2024 – 2 mrt 2025
- Joan Miró
  Monsieur et madame, 1969
  BEK 1541 a-b (MK)

Kunstmuseum Den Haag
Grand Dessert – De
geschiedenis van het toetje
23 nov 2024 – 6 apr 2025
- David Oyens
  Het dessert, 1882
  1643 (MK)

Rijksmuseum Twenthe, Enschede
Het (inter)nationale landschap.
Schilderen in de buitenlucht
in de negentiende eeuw
18 feb 2024 – 9 jun 2024
- Marie Bildersvan Bosse
  Bosgezicht, 1885
  1053 (MK)
- Constant Troyon
  Boslandschap,
  circa 1840-1860
  2159 (OK)
- Anton Mauve
  Winterlandschap
  met schaapskudde,
  circa 1882
  MB 547 (PK)
- Camille Corot
  Boslandschap met rotsen,
  circa 1835
  MB 1976/T 16 (PK)
- Johan Hendrik
  Weissenbruch
  Strandgezicht met
  schelpenvissers, 1891
  VdV 86

Gorcums Museum, Gorinchem
Rondom PS – Peter Struycken
en bevriende werken
17 feb 2024 – 8 sep 2024
- Peter Struycken
  WAVES 1976, DISP 1976,
  VLOEI 1976, SQUARE
  1977, GRID 3 1977,
  LINE 1977, 1976-1977
  (1981)
  216

Groninger Museum, Groningen
Hoe Van Gogh naar
Groningen kwam
30 nov 2024 – 15 mei 2025
- Vincent van Gogh
  Stilleven met aardappels,
  najaar 1886
  4343 (MK)
- Theo van Hoytema
  Akkerland met groenten
  bij een boerderij, op de
  voorgrond een kip bij een
  schuurtje, circa 1895-1915
  MB 592 (PK)
- Theo van Hoytema
  Oprijlaan langs een
  slotgracht naar een
  kasteel, in herfstkleuren,
  circa 1895-1915
  MB 595 (PK)
- Jan Toorop
  Zee (Brisants de la
  mer du Nord),
  circa 1895
  St 3

Frans Hals Museum, Haarlem
Vrouwen in de Schutterszaal
5 feb 2024 – 10 jun 2024
- Charley Toorop
  De maaltijd der vrienden,
  1932-1933
  2045 (MK)

Frans Hals Museum, Haarlem
Maarten van Heemskerck
27 sep 2024 – 19 jan 2025
- Maarten van Heemskerck
  Portret van een jonge
  scholier, 1531
  1797 (OK)

Stedelijk Museum Kampen
Het belang van goede
schoenen
3 okt 2024 – 16 mrt 2025
- Anoniem, in opdracht van
  het Vluchtelingencomité
  t.g.v. Belgische
  vluchtelingen
  onderzetter, 1914-1918
  MB 556 i (KN&V)
- Anoniem, in opdracht van
  het Vluchtelingencomité
  t.g.v. Belgische
  vluchtelingen
  onderzetter, 1914-1918
  MB 556 j (KN&V)

Singer Museum, Laren
Breitner. Schilderbeest
15 mei 2024 – 8 sep 2024
- George Hendrik Breitner
  Liggend naakt,
  circa 1884-1889
  St 7

Bonnefanten, Maastricht
Bruegels Zeven Hoofdzonden
18 okt 2024 – 12 jan 2025
- Philips Galle naar
  een ontwerp van
  Pieter Bruegel I
  Het geloof, circa 1559
  BdH 15038 (PK)

- Philips Galle naar een ontwerp van Pieter Bruegel I
  De hoop, circa 1559
  BdH 15039 (PK)
- Philips Galle naar een ontwerp van Pieter Bruegel I
  De liefde, 1559
  BdH 15040 (PK)
- Philips Galle naar een ontwerp van Pieter Bruegel I
  De rechtvaardigheid, circa 1559
  BdH 15041 (PK)
- Philips Galle naar een ontwerp van Pieter Bruegel I
  De voorzichtigheid, circa 1559
  BdH 15042 (PK)
- Philips Galle naar een ontwerp van Pieter Bruegel I
  De gematigdheid, circa 1560
  BdH 15043 (PK)
- Philips Galle naar een ontwerp van Pieter Bruegel I
  De kracht, circa 1560
  BdH 15044 (PK)
- Jacob Matham naar een ontwerp van Hendrick Goltzius
  De hoogmoed, 1593
  L 1971/39 di. a (PK)
- Jacob Matham naar een ontwerp van Hendrick Goltzius
  De gulzigheid, 1593
  L 1971/39 di. b (PK)
- Jacob Matham naar een ontwerp van Hendrick Goltzius
  De wellust, 1593
  L 1971/39 di. c (PK)
- Jacob Matham naar een ontwerp van Hendrick Goltzius
  De woede, 1593
  L 1971/39 di. d (PK)
- Jacob Matham naar een ontwerp van Hendrick Goltzius
  De afgunst, 1593
  L 1971/39 di. e (PK)
- Jacob Matham naar een ontwerp van Hendrick Goltzius
  De gierigheid, 1593
  L 1971/39 di. f (PK)
- Jacob Matham naar een ontwerp van Hendrick Goltzius
  De luiheid, 1593
  L 1971/39 di. g (PK)

Kunsthal Rotterdam, Rotterdam
75B. Klootviolen
16 mrt 2024 – 30 jun 2024
- 75B
  Digitaal archief, 2010
  Vedute 175

Het Noordbrabants Museum, 's-Hertogenbosch
Veranderland
6 jul 2024 – 27 okt 2024
- Louis Apol
  Zomerlandschap, 1872
  1011 (MK)
- August Allebé
  Twee kinderen bij de tol van Mierlo ('L'école buissonnière'), 1869
  2035 (MK)
- Josephus Augustus Knip (?)
  Landschap met huifkar in de omstreken van Boxtel (provincie NoordBrabant), circa 1825-1830
  MvS 165 (PK)

Nederlands Zilvermuseum Schoonhoven
Refleksi-Refleksi. Indonesië-Nederland. 400 jaar reflecties in zilver
17 okt 2024 – 28 sep 2025
- Anoniem
  sierschotel, 1700-1750
  MBZ 159 (KN&V)
- Samuel Wiers
  sierschotel, 1733
  MBZ 344 (KN&V)
- Gerardus Willem van Dokkum voor J.M. van Kempen & Zn.
  dienblad, 1862
  MBZ 418 (KN&V)

Centraal Museum, Utrecht
Op scherp
10 feb 2024 – 9 jun 2024
- Richard Artschwager
  The Tree, 1971
  2804 a-b (MK)
- Howard Kanovitz
  Composition, 1971
  2807 (MK)
- Peter Klasen
  Camion, 1972
  2809 (MK)
- John Salt
  Wrecking Yard, 1971
  2835 (MK)
- Robert Cottingham
  F.W., 1975
  2882 (MK)
- László Lakner
  Briefentwurf Paul Cézannes (um 1884), 1977
  2949 a-b (MK)
- Howard Kanovitz
  Clean Air, 1970
  MB 1972/64 (PK)
- Malcolm Morley
  SS Rotterdam in front of Rotterdam, 1966
  MB 1974/86 (PK)

Museum Vlaardingen
Reflecties in Patronen
16 nov 2024 – 16 feb 2025
- Wilma Kuil naar Dirck van Delen
  Stilleven, 1992
  DTM 54 (KN&V)

Villa Mondriaan, Winterswijk
EIGENBEELDIG
30 nov 2024 – 11 mei 2025
- Karel Appel
  Abstracte compositie, 1950
  2660 (MK)

Stadhuismuseum Zierikzee
Dirck van Delen, een Zeeuwse meester uit de Gouden eeuw
18 jan 2024 – 17 nov 2024
- Dirck van Delen
  Musicerend gezelschap, 1636
  1158 (OK)
- Dirck van Delen
  Susanna en de beide grijsaards, 1640-1645
  1159 (OK)

Museum De Fundatie, Zwolle
Marianne von Werefkin – Pionier van het expressionisme
5 okt – 16 mrt 2025
- Alexej von Jawlensky
  Naakstudie, circa 1910
  2624 (MK)

Uitgaande bruiklenen nationaal langdurig

CBK Rotterdam
Hulya Yilmaz op de Westerkade
17 april 2024 – 17 april 2029
- Hulya Yilmaz
  For you my love ©, 2003
  BEK 1727 (MK)

Nieuwe Instituut, Rotterdam
Dutch, More or Less: Architecture, Design and Digital Culture
31 mei 2024 – 31 mei 2026
- Viktor&Rolf
  Set klompjes van Look 33, The Fashion Show Collection, herfst/winter 2007-2008
  DTM 307 c-d (KN&V)
- Nikolai Carels voor HEMA
  Le Lapin, 1989
  V 1617 a (KN&V)
- Tejo Remy
  You Cannot Lay Down Your Memory, 1991
  V 1677 a-u (KN&V)
- Wilma Sommers
  stoel, 1993
  V 1717 a (KN&V)
- Gijs Bakker voor Stichting POI/Droog Design
  Gatenstoel, 1989
  V 1729 (KN&V)
- Marcel Wanders
  Airborne snotty, Coryza 2000:1, 2001
  V 2256 (KN&V)
- Marcel Wanders
  Airborne snotty, Ozeana 1000:1, 2001
  V 3372 (KN&V)
- Cubic 3 Design
  lamp Nachtschade, 1987
  V 2914 (KN&V)
- Bořek Šípek voor Driade S.p.A
  Luigi, 1988-1989
  V 2985 (KN&V)
- Christien Meindertsma
  Bottom Ash Observatory, 2015
  V 3070 a-e (KN&V)
- Sander Wassink
  Contrabande, 2016
  V 3247 a (KN&V)

Uitgaande bruiklenen internationaal

Bundeskunsthalle Bonn
Dance Worlds
27 sep 2024 – 16 feb 2025
- Isaac Israels
  Javaanse danser, circa 1916
  1357 (MK)

ARoS Aarhus Art Museum, Aarhus
Sky Gazing
5 okt 2024 – 16 feb 2025
- Wassily Kandinsky
  Strahlenlinien, 1927
  2681 (MK)

Snijders & Rockoxhuis, Antwerpen
Verbeelde Weelde. Topstukken uit het oeuvre van Jan Davidsz. de Heem
30 apr 2024 – 1 okt 2024
- Jan Davidsz. de Heem
  Stilleven met ham, kreeft en vruchten, circa 1652
  1289 (OK)

Kunstmuseum Basel (venue 2)
Ingenious Women. Women Artists and their companions.
2 mrt 2024 – 30 jun 2024
- Juriaen Pool (II)
  Portret van de schilderes Rachel Ruysch, 1710-1720
  1672 (OK)

Koninklijke Musea voor Schone Kunsten van België, Brussel
IMAGINE! 100 Years of International Surrealism
21 feb 2024 – 21 jul 2024
- Max Klinger
  Ein Handschuh (Opus VI), 1881
  MB 1978/1 a-k (PK)

BOZAR Paleis voor de Schone Kunsten, Brussel
Histoire de ne pas rire. Le surréalisme en Belgique
21 feb 2024 – 16 jun 2024
- René Magritte
  Au seuil de la liberté, 1930
  2709 (MK)

K20 Kunstsammlung NordrheinWestfalen, Düsseldorf
Hilma af Klint and Wassily Kandinsky. Dreams of the Future
16 mrt 2024 – 11 aug 2024
- Wassily Kandinsky
  Grosse Studie, 1914
  2677 (MK)

Städel Museum, Frankfurt am Main
Golden Times? Art and Society in Rembrandt's Amsterdam
27 nov 2024 – 23 mrt 2025
- Job Berckheyde
  De Oude Beurs te Amsterdam, circa 1670
  1043 (OK)

Bucerius Kunst Forum, Hamburg (venue 2)
Flowers Forever. Flowers in Art and Culture
12 okt 2024 – 19 jan 2025
- Abraham Mignon
  Bloemen in een vaas, circa 1665
  1526 (OK)

Z33 Huis voor actuele kunst, Hasselt
Een sprong in het onbekende
31 mrt 2024 – 25 aug 2025
- Paul Thek
  Comet/Feather of an angel, 1973
  3444 (MK)
- Paul Thek
  Earth as a Mandala, 1974
  3445 (MK)
- Paul Thek
  Meat Cable, 1968
  BEK 1697 (MK)

Louisiana Museum of Modern Art, Humlebaek
Planet Ocean
11 okt 2024 – 27 apr 2025
- Balthasar van der Ast
  Stilleven met schelpen, circa 1640
  2173 (OK)
- Hendrick Goltzius
  De Haarlemse schelpenverzamelaar Jan Govertsen van der Aer, 1603
  3450 (OK)

Permekemuseum, Jabbeke
Constant Permeke. Down to Earth
30 nov 2024 – 21 apr 2025
- Ossip Zadkine
  Tête de femme, 1925
  BEK 1367 (MK)
- Aristide Maillol
  Voorstudie voor 'La méditerranée', 1902
  BEK 1402 (MK)
- Aristide Maillol
  Studie van een zittend vrouwelijk naakt, van voren, circa 1880-1931
  MB 151 (PK)

WallrafRichartzMuseum, Keulen
A Revolution in Art: Paris 1874. From Salon to Impressionism
15 mrt 2024 – 28 jul 2024
- Paul Signac
  Vue de Port, Saint Briac, 1885
  1851 (MK)

Museum der bildenden Künste Leipzig
Rembrandt as Impulse – Teacher. Strategist. Bestseller
3 okt 2024 – 26 jan 2025
- Carel Fabritius
  Zelfportret, circa 1645
  1205 (OK)
- Samuel van Hoogstraten
  Zelfportret als jongeman, circa 1644-1645
  MB 237 (PK)

Tate Modern, Londen
Mike Kelley: Ghost and Spirit
2 okt 2024 – 9 mrt 2025
- Mike Kelley
  Trash Picker, 1987
  3300 (MK)

National Portrait Gallery, Londen
Francis Bacon Portraits
10 okt 2024 – 19 jan 2025
- Francis Bacon
  Man in blue I, 1954
  2700 (MK)

Royal Academy of Arts, Londen
Michelangelo, Leonardo, Raphael. Florence, circa 1504
9 nov 2024 – 16 feb 2025
- Michelangelo Buonarroti
  Studies van twee naakte ruiters op een paard en een mannenhoofd, circa 1506-1508
  I 513 recto (PK)
- Michelangelo Buonarroti
  Studies van een uitgestrekte rechter onderarm, circa 1508
  I 513 verso (PK)

The J. Paul Getty Museum, Los Angeles
Lumen: The Art and Science of Light
10 sep 2024 – 8 dec 2024
- Geertgen tot Sint Jans
  De verheerlijking van Maria, 1490-1495
  2450 (OK)

Museo Nacional del Prado, Madrid
Rubens' Workshop
15 okt 2024 – 16 feb 2025
- Peter Paul Rubens
  De centaur Chiron onderricht de jeugdige Achilles, 1630-1635
  1760 a (OK)

Museo Nacional del Prado, Madrid
Sigmar Polke. Affinities Revealed
26 nov 2024 – 16 mrt 2025
- Sigmar Polke
  Werkgruppe II: Das haben wir noch nie so gemacht!, 1982
  3068 (MK)

Malmö Konsthall, Malmö
LeifHolmstrand – The Life of Termites: The End
3 feb 2024 – 28 apr 2024
- Pyuupiru
  Mercury, uit de serie 'Planetaria', 2008
  B 661 (KN&V)

Musée des BeauxArts Mons
In the beginning was the body – Rodin in Belgium
13 apr 2024 – 18 aug 2024
- Auguste Rodin
  Pierre de Wissant (Bourgeois de Calais), 1885-1886
  BEK 1332 a-b (MK)

Kunsthalle der HypoKulturstiftung, München
Viktor&Rolf. Fashion Artists
23 feb 2024 – 6 okt 2024
- Viktor&Rolf
  Set klompjes Look 33, The Fashion Show Collection, herfst/winter 20072008
  DTM 307 g-h (KN&V)

Alte Pinakothek, München (venue 1)
Rachel Ruysch. Nature into Art
26 nov 2024 – 16 mrt 2025
- Juriaen Pool (II)
  Portret van professor Frederik Ruysch, 1702
  1673 (OK)

- Rachel Ruysch
  Boomstam, omgeven door bloemen en door vlinders en andere dieren, 1685
  1751 (OK)

Metropolitan Museum of Art, New York
Flight into Egypt. Black Artists and Ancient Egypt, 1876–Now
12 nov 2024 – 17 feb 2025
- JeanMichel Basquiat
  Kings of Egypt II, 1982
  3686 (MK)

The Nivaagaard Collection, Nivå
The joy of everyday life – in the Netherlands and Denmark
27 jan 2024 – 16 jun 2024
- Barent Fabritius
  Interieur met een opengespalkt varken op de leer, 1665
  1214 (OK)
- Joost van Geel
  Interieur met moeder, voedster en zuigeling, circa 1665
  1227 (OK)
- Emanuel de Witte
  Vismarkt bij avond, 1672
  1992 (OK)
- Emanuel de Witte
  Interieur met vrouw aan het virginaal, 1665-1670
  2313 (OK)
- Michael Sweerts
  Slapende oude man en meisje, circa 1650
  2889 (OK)
- Willem Kalf
  Boerderij-interieur met knielende man, 1645
  VdV 99

Nakanoshima Museum, Osaka (venue 2)
Claude Monet – Series Paintings
10 feb 2024 – 6 mei 2024
- Claude Monet
  La maison du pêcheur, Varengeville, 1882
  1544 (MK)
- Claude Monet
  Printemps à Vétheuil, 1880
  St 93

Museum Oudenaarde
Margaretha. Keizers-dochter tussen Macht en Imago
21 sep 2024 – 5 jan 2025
- Anoniem (?)
  schaal, 1575-1650
  42 (KN&V)
- Anoniem
  tazza, 1575-1625
  518 (KN&V)
- Anoniem
  kelkglas, 1525-1550
  632 (KN&V)
- Nicolaus Horchheimer
  schotel, 1567
  A 8 (KN&V)
- Anoniem
  schotel, 1530
  A 3618 (KN&V)
- Anoniem
  schotel, 1580-1600
  A 3639 (KN&V)
- Anoniem
  schotel, 1580-1600
  A 3640 (KN&V)
- Anoniem
  schotel, 1575-1600
  A 3643 (KN&V)
- Anoniem
  schotel, ca 1560
  A 4098 (KN&V)
- Anoniem
  zoutvat, 1550-1600
  A 4099 (KN&V)
- Anoniem
  Krab, 1500-1525
  BEK 1116 (OK)
- Anoniem,
  werkplaats van Severo da Ravenna
  Knielende satyr, 1500-1550
  BEK 1127 (OK)
- Anoniem
  lepel, 15001550
  F 6074 (KN&V)
- Anoniem
  mes, circa 1550
  F 6213 (KN&V)
- Anoniem
  vork, 1550-1600
  F 6387 (KN&V)
- Anoniem
  vork, 1550-1600
  F 6391 (KN&V)
- Anoniem
  mes met foedraal, 1575-1600
  F 7925 a-b (KN&V)
- Johann van den Eynde
  tafelbel, 1552
  L 28 (KN&V)
- Albrecht Preissensin
  teljoor, circa 1565-1598
  OM 305 (KN&V)

Musée de la Vie romantique, Parijs
Les chevaux de Géricault
15 mei 2024 – 15 sep 2024
- Théodore Géricault
  Jonge vrouw schrijlings gezeten op een schimmel, circa 1820-1821
  F II 184 (PK)

Musée du Louvre, Parijs
Figures du Fou. Entre Moyen Age et Renaissance
16 okt 2024 – 3 feb 2025
- Anoniem
  tegel, 1500-1520
  A 3736 (KN&V)
- Anoniem
  fluit, 1500-1600
  F 1496 (KN&V)
- Anoniem
  fluit, 1500-1600
  F 1635 (KN&V)
- Anoniem
  fluit, 1500-1600
  F 2587 (KN&V)

Petit Palais – Musée des BeauxArts de la Ville de Paris
Théodore Rousseau. La voix de la fôret.
5 mrt 2024 – 7 jul 2024
- Théodore Rousseau
  Opkomende bui boven een heuvelachtig en bebost landschap, circa 1840-1860
  2157 (OK)
- Théodore Rousseau
  Studie van een boomtak met fijn loof, circa 1829
  2158 (OK)
- Théodore Rousseau
  Landschap in de omgeving van Fontainebleau, 1850-1852
  VdV 68

Scuderie del Quirinale, Rome
Guercino and the Ludovisi Age in Rome. The Triumph of Painting
30 okt 2024 – 26 jan 2025
- Guercino (Francesco Barbieri)
  Landschap met badende vrouwen, circa 1621
  2900 (OK)

Museu de Arte de São Paulo assis Chateaubriand – MASP, São Paulo
Francis Bacon: The Beauty of Meat
22 mrt 2024 – 28 jul 2024
- Francis Bacon
  Man in blue I, 1954
  2700 (MK)

Pinacoteca Agnelli, Turijn
Arrivare in tempo
1 nov 2024 – 31 aug 2025
- Salvo
  Natura morta con candela accesa, 1980
  3790 (MK)
- Salvo
  Notte, strada, lampione, farmacia, ritratto di Alexander Blok, 1980
  3791 (MK)

Colby College Museum of Art, Waterville (venue 2)
The World Outside: Louise Nevelson at Midcentury
6 feb 2024 – 9 jun 2024
- Louise Nevelson
  Rain Forest Wall, 1967
  BEK 1448 1 a-10 f (MK)

Kunsthistorisches Museum, Wenen (venue 1)
Rembrandt – Hoogstraten
8 okt 2024 – 12 jan 2025
- Samuel van Hoogstraten
  Zelfportret met vanitasstilleven, 1644
  1386 (OK)

Oskar Reinhart Collection 'Am Römerholz', Winterthur
On grandeur and grace – Maillol and Sintenis
18 mei 2024 – 15 sep 2024
- Aristide Maillol
  Voorstudie voor 'La méditerranée', 1902
  BEK 1402 (MK)

Uitgaand bruikleen internationaal langdurig

Hof van Busleyden, Mechelen
Vaste opstelling
1 feb 2024 – 31 jan 2029
- Bernard van Orley
  Christus aan het kruis tussen Maria en Johannes, circa 1525
  1629 (OK)

Reizende tentoonstellingen internationaal

Musée National des BeauxArts du Québec (venue 2)
Rembrandt the Etcher
25 apr 2024 – 2 sep 2024

- Adam Colonia
  De verkondiging van de engel aan de herders, 1662
  1126 (OK)
- Rembrandt van Rijn
  Het scheepje van fortuin, 1633
  1972/103 m
- Rembrandt van Rijn
  De heilige Hieronymus lezend, 1634
  BdH 1422 (PK)
- Rembrandt van Rijn
  De besnijdenis, circa 1625
  BdH 2783 (PK)
- Rembrandt van Rijn
  De dood van Maria, 1639
  BdH 4456 (PK)
- Ferdinand Bol
  Het offer van Gideon, circa 1641-1644
  BdH 6714 (PK)
- Dirck Volkertsz. Coornhert
  De thuiskomst van de verloren zoon, circa 1548
  BdH 7593 (PK)
- Lucas Vorsterman (I)
  De kruisafname, 1620
  BdH Boek FA 82 16721 (PK)
- Albrecht Dürer
  Christus verdrijft de geldwisselaars uit de tempel, circa 1508-1509
  DN 1180/131 (PK)
- Rembrandt van Rijn
  Zelfportret met opgeheven sabel, 1634
  DN 1948/269 (PK)
- Rembrandt van Rijn
  Zelfportret met pluimenhoed, 1634
  DN 1950/271 (PK)
- Rembrandt van Rijn
  Adam en Eva, 1638
  DN 1951/272 (PK)
- Rembrandt van Rijn
  Abraham ontvangt de engelen, 1656
  DN 1952/273 (PK)
- Rembrandt van Rijn
  Abraham en Izaäk, 1645
  DN 1954/275 (PK)
- Rembrandt van Rijn
  Jozef vertelt zijn dromen, 1638
  DN 1957/278 (PK)
- Rembrandt van Rijn
  De verkondiging aan de herders, 1634
  DN 1962/283 (PK)
- Rembrandt van Rijn
  De vlucht naar Egypte, circa 1652
  DN 1963/284 (PK)
- Rembrandt van Rijn
  De rust op de vlucht naar Egypte: licht geëtst, 1645
  DN 1964/285 (PK)
- Rembrandt van Rijn
  Christus preekt ('La Petite Tombe'), circa 1657
  DN 1966/287 (PK)
- Rembrandt van Rijn
  De opwekking van Lazarus, circa 1632
  DN 1970/291 (PK)
- Rembrandt van Rijn
  Christus zegent de kinderen en geneest de zieken ('Honderdgulden-prent'), circa 1648
  DN 1971/292 (PK)
- Rembrandt van Rijn
  Christus aan het volk getoond, 1655
  DN 1973/294 (PK)
- Rembrandt van Rijn
  De drie kruisen, 1653
  DN 1974/295 (PK)
- Rembrandt van Rijn
  De terugkeer van de verloren zoon, 1636
  DN 1975/296 (PK)
- Rembrandt van Rijn
  De heilige Hieronymus bij een knotwilg, 1648
  DN 1979/300 (PK)
- Rembrandt van Rijn
  De heilige Hieronymus lezend in een Italiaans landschap, circa 1653
  DN 1980/301 (PK)
- Rembrandt van Rijn
  De heilige Franciscus biddend onder een boom, 1657
  DN 1981/302 (PK)
- Rembrandt van Rijn
  Medea of Bruiloft van Jason en Creusa, 1648
  DN 1983/304 (PK)
- Rembrandt van Rijn
  De kleine leeuwenjacht (met twee leeuwen), circa 1629
  DN 1984/305 (PK)
- Rembrandt van Rijn
  Joden in de synagoge, 1648
  DN 1987/308 (PK)
- Rembrandt van Rijn
  Kunstenaar tekenend naar model ('Het beeldt van Pigmalion'), circa 1639
  DN 1994/315 (PK)
- Rembrandt van Rijn
  Zittend mannelijk naakt, één been uitgestrekt, 1646
  DN 1995/316 (PK)
- Rembrandt van Rijn
  Vrouw die haar voeten baadt in een beekje, 1658
  DN 1997/318 (PK)
- Rembrandt van Rijn
  Diana in het bad, circa 1631
  DN 1998/319 (PK)
- Rembrandt van Rijn
  Landschap met jager en honden ('Het jagertje'), circa 1648
  DN 2000/321 (PK)
- Rembrandt van Rijn
  Gezicht op de Diemerdijk met een melkboer en boerenhuizen ('Het melkboertje'), circa 1650
  DN 2001/322 (PK)
- Rembrandt van Rijn
  Landschap met drie boerenhuizen aan een weg, 1650
  DN 2002/323 (PK)
- Rembrandt van Rijn
  Landschap met vierkante toren, 1650
  DN 2003/324 (PK)
- Rembrandt van Rijn
  Landschap met een boerderij aan een weg naast een kanaal, circa 1652
  DN 2004/325 (PK)
- Rembrandt van Rijn
  Landschap met boerenwoning en hoge boom, 1641
  DN 2005/326 (PK)
- Rembrandt van Rijn
  De windmolen, 1641
  DN 2007/328 (PK)
- Rembrandt van Rijn
  Panorama bij Bloemendael met het landgoed Saxenburg ('Het landschap van de Goudweger'), 1651
  DN 2008/329 (PK)
- Rembrandt van Rijn
  Kanaal met grote boot en een brug ('Het schuytje op de voorgrond'), 1650
  DN 2009/330 (PK)
- Rembrandt van Rijn
  Oude bebaarde man met bontmuts en fluwelen mantel, circa 1631
  DN 2010/331 (PK)
- Rembrandt van Rijn
  Een geleerde in zijn studeerkamer ('Faust'), circa 1652
  DN 2013/334 (PK)
- Rembrandt van Rijn
  Cornelis Claesz. Anslo, predikant, 1641
  DN 2014/334 (PK)
- Rembrandt van Rijn
  Jan Lutma, goudsmid, 1656
  DN 2015/335 (PK)
- Rembrandt van Rijn
  Jan Asselijn, schilder ('Krabbetje'), circa 1647
  DN 2016/336 (PK)
- Rembrandt van Rijn
  Lieven Willemsz. van Coppenol ('De grote Coppenol'), circa 1658
  DN 2019/339 (PK)
- Rembrandt van Rijn
  De eerste 'oosterse' kop, 1635
  DN 2020/340 (PK)
- Rembrandt van Rijn
  De tweede 'oosterse' kop, circa 1635
  DN 2021/341 (PK)
- Rembrandt van Rijn
  De vierde 'oosterse' kop, circa 1635
  DN 2022/342 (PK)
- Rembrandt van Rijn
  Kaalhoofdige oude man: profiel naar rechts; de vader van Rembrandt (?), 1630
  DN 2024/344 (PK)
- Rembrandt van Rijn
  Zelfportret met naar voren getrokken muts, circa 1630
  DN 2025/345 (PK)
- Rembrandt van Rijn
  De grote Joodse bruid, 1635
  DN 2027/347 (PK)
- Rembrandt van Rijn
  Rembrandts moeder met een hoofddoek, blik naar beneden gericht: alleen de kop, 1633
  DN 2030/350 (PK)
- Rembrandt van Rijn
  Drie vrouwenkoppen, waarvan één slapend, 1637
  DN 2032/352 (PK)
- Rembrandt van Rijn
  Schetsblad met een vrouw

die ziek in bed ligt,
circa 1639
DN 2033/353 (PK)

- Rembrandt van Rijn
  Oude vrouw, zittend in een hut, met een streng uien aan de wand,
  circa 1629-1631
  L 1953/4 (PK)
- Rembrandt van Rijn
  Christus voor Pilatus, 1636
  L 1962/93 (PK)
- Rembrandt van Rijn
  De kruisafname, 1633
  L 1962/94 (PK)
- Rembrandt van Rijn
  Een blinde liereman en zijn familie aan de deur van een huis, 1648
  L 2013/1 (PK)
- Salomon Savery
  Christus verdrijft de geldwisselaars uit de tempel, circa 1635-1650
  L 2015/315 78 (PK)
- Rembrandt van Rijn
  Driekoningen: een nachtstuk, circa 1651
  MB 1948/9 (PK)
- Rembrandt van Rijn
  De heilige Hieronymus in een donker vertrek, 1642
  MB 1948/65 (PK)
- Rembrandt van Rijn
  Jozef vertelt zijn dromen,
  circa 1638
  MB 1958/T 32 verso (PK)
- Rembrandt van Rijn
  Het offer van Abraham,
  1655
  MB 1962/217 (PK)
- Rembrandt van Rijn
  Medea of Bruiloft van Jason en Creusa,
  1648
  MB 1962/237 (PK)
- Rembrandt van Rijn
  Drie oosterse figuren (Jacob en Laban?), 1641
  MB 1962/238 (PK)
- Rembrandt van Rijn
  Een boer roept: ' Tis vinnich kout', 1634
  MB 1962/243 (PK)
- Rembrandt van Rijn
  Een boer antwoordt: 'Dats niet', 1634
  MB 1962/244 (PK)
- Rembrandt van Rijn
  Christus verdrijft de geldwisselaars uit de tempel, 1635
  MS 325 (PK)
- Rembrandt van Rijn
  Christus en de Samaritaanse vrouw, 1658
  MS 326 (PK)
- Rembrandt van Rijn
  De straatmuzikanten,
  circa 1635
  MS 330 (PK)
- Rembrandt van Rijn
  Zelfportret met Saskia,
  1636
  MS 640 (PK)
- Rembrandt van Rijn
  Christus en de Samaritaanse vrouw, 1658
  OB 5544 (PK)
- Rembrandt van Rijn
  Een liereman gevolgd door kinderen aan de deur van een huis ('De schoolmeester'),
  1641
  OB 5568 (PK)
- Rembrandt van Rijn
  Een liereman gevolgd door kinderen aan de deur van een huis ('De schoolmeester'),
  1641
  OB 5569 (PK)
- Rembrandt van Rijn
  Drie studies van mannen met pelsmutsen,
  circa 1637
  R 84 recto (PK)
- Rembrandt van Rijn
  Bebaarde oude man met hoge bontmuts, de ogen gesloten, circa 1635
  R 84 verso (PK)
- Rembrandt van Rijn
  Gezicht op Haarlem met op de voorgrond het landgoed Saxenburg,
  circa 1650-1651
  R 130 (PK)

Fondation Custodia, Parijs
Naissance et Renaissance du dessin Italien - La collection du Museum Boijmans Van Beuningen Rotterdam
12 okt 2024 – 12 jan 2025

- Jacopo de' Barbari
  Dode Vlaamse gaai (Garrulus glandarius),
  circa 1505-1515
  D I 238 (PK)
- Alessandro Allori
  Christus tussen de heiligen Cosmas en Damianus,
  circa 1560
  DN 117/14 (PK)
- Anoniem Florentijns
  Staande naakte vrouw,
  circa 1550
  DN 132/29 (PK)
- Filippino Lippi
  Zittende jongeling met staf,
  circa 1475-1500
  I 10 recto (PK)
- Filippino Lippi
  Staande geklede man,
  circa 1475-1500
  I 10 verso (PK)
- Anoniem Venetiaans
  Studie voor een pelgrim met een grote hoed,
  circa 1510-1520
  I 16 (PK)
- Giulio Romano
  Studie voor Mozes en de koperen slang,
  circa 1530-1531
  I 19 (PK)
- GiovanniAntonio Boltraffio
  Hoofd van een engel, naar Leonardo da Vinci,
  circa 1500-1516
  I 26 (PK)
- Parmigianino (Girolamo Francesco Maria Mazzola
  Zittende Maria met het Christuskind en de kleine Johannes, circa 1534-1535
  I 30 recto (PK)
- Andrea Schiavone
  Staande Bellona,
  circa 1540-1550
  I 36 (PK)
- Pordenone
  Studie van een naar rechts bewegende jongen,
  circa 1520-1521
  I 37 recto (PK)
- Paolo Veronese
  Studies voor 'Het mystieke huwelijk van de Heilige Catharina van Siena' en 'De Heilige Familie met de heiligen Elisabeth, Johannes de Doper en Catharina', circa 1568-1569
  I 40 recto (PK)
- Perino del Vaga
  Figuurstudies,
  circa 1527-1541
  I 48 recto (PK)
- Carlo Caliari
  Studie voor de heilige Hiëronymus, circa 1594
  I 54 (PK)
- Jacopo Bassano
  Misdienaar met kaars,
  circa 1575-1590
  I 56 (PK)
- Jacopo Bassano
  Liggende leeuw,
  circa 1570-1580
  I 57 (PK)
- Leandro Bassano
  Studie van twee pages,
  circa 1592
  I 60 recto (PK)
- Palma Giovane
  Zeven studies voor een kruisiging en putti,
  circa 1589-1590
  I 71 (PK)
- Jacopo Tintoretto
  Studie voor een *zwaardzwaaiende man, in vooraanzicht*,
  circa 1579-1582
  I 76 recto (PK)
- Jacopo Tintoretto
  Studie van een mannelijk naakt, op de rug gezien, zittend op een paard,
  circa 1578-1579
  I 82 recto (PK)
- Palma Giovane
  Studie van een zittend mannelijk naakt,
  circa 1589-1595
  I 84 recto (PK)
- Poccetti
  De steniging van de heilige Stefanus, circa 1575-1600
  I 86 recto (PK)
- Paolo Veronese
  Studie voor een zittende figuur,
  circa 1575
  I 95 (PK)
- Rafaël
  Studie voor de geknielde kleine Johannes,
  circa 1509-1511
  I 110 (PK)
- Raffaellino da Reggio
  Staande figuur met baton,
  circa 1569-1570
  I 116 (PK)
- Pontormo
  Twee zittende jongemannen, circa 1525
  I 117 recto (PK)
- Semolei
  De kruisafname, circa 1537
  I 118 (PK)
- Parmigianino
  Halffiguur naar links van een musicerende man,
  circa 1520-1524
  I 131 (PK)
- Aurelio Lomi
  Joseph van Arimathea met het lichaam van Christus,
  circa 1590-1610
  I 175 (PK)
- Gentile Bellini
  Doge Andrea Vendramin met zijn broer Luca (?) en een onbekende pauselijke

nuntius, circa 1477-1478
I 179 (PK)

- Cosmè Tura
Hercules en de Nemeïsche leeuw, circa 1482-1484
I 180 (PK)
- Francesco Squarcione
Vijf naakte krijgers en een onthoofde man, circa 1460-1470
I 181 recto (PK)
- Annibale Carracci
Studie van een zittend mannelijk naakt, circa 1595-1600
I 183 (PK)
- Michelangelo Buonarroti
Buste van een man met een gepluimde helm, circa 1504-1506
I 185 (PK)
- Pisanello (Antonio di Puccio Pisano)
Twee studies van herten, circa 1430-1460
I 186 (PK)
- Andrea Lilio
Studie van een mannelijk naakt voor een piëta, circa 1596
I 188 recto (PK)
- Niccolò di Pietro Gerini
Drie kruisigingsscènes, circa 1400-1415
I 190 recto (PK)
- Michelangelo Buonarroti
Maria met Christuskind en een andere figuur, circa 1516-1517
I 198 (PK)
- Luca Signorelli
Studie voor het hoofd van de heilige Simeon, circa 1490-1491
I 199 recto (PK)
- Jacopo Tintoretto
Studie naar een buste van Julius Caesar door Simone Bianco, circa 1570-1580
I 205 recto (PK)
- Jacopo Tintoretto
Studie voor een man met stok en spons op een ladder, circa 1565
I 206 (PK)
- Jacopo Tintoretto
Studie van een staand mannelijk naakt naar een bozzetto van Michelangelo, met een compositiestudie, circa 1545-1555
I 225 verso (PK)
- Zanobi Strozzi
De kindermoord in Bethlehem, circa 1450-1455
I 234 (PK)
- Zanobi Strozzi
Christus in de hof van Gethsemane, circa 1450-1455
I 235 (PK)
- Zanobi Strozzi
Het laatste avondmaal, circa 1450-1455
I 236 (PK)
- Zanobi Strozzi
Christus onder de schriftgeleerden, circa 1450-1455
I 237 (PK)
- Zanobi Strozzi
De gevangenneming van Christus, circa 1450-1455
I 238 (PK)
- Zanobi Strozzi
De bewening van Christus, circa 1450-1455
I 239 (PK)
- Zanobi Strozzi
Christus wast de voeten van de apostelen, circa 1450-1455
I 240 (PK)
- Piero di Cosimo
Studies van dieren: een beer en haar jong, twee herten en de kop van een stier, circa 1500-1505
I 242 (PK)
- Federico Zuccaro
Driekwartlengte figuur van Christus met gebonden handen, circa 1571
I 261 (PK)
- Pontormo
Studie voor de aartsengel Gabriël in de Annunciatie, circa 1514
I 265 (PK)
- Camillo Procaccini
De rust op de vlucht naar Egypte, circa 1590-1593
I 266 recto (PK)
- Pontormo
Studies van een zittend mannelijk naakt, circa 1517-1518
I 285 recto (PK)
- Correggio
Studie voor een zittende profeet, circa 1522-1523
I 288 recto (PK)
- Correggio
Studie voor een zittende profeet, circa 1522-1523
I 289 recto (PK)
- Correggio
Studie voor een zittende sibille, circa 1522-1523
I 290 (PK)
- Correggio
Studie voor een zittende sibille, circa 1522-1523
I 291 (PK)
- Pordenone
Maria Magdalena, circa 1530-1532
I 292 (PK)
- Francesco Primaticcio
Odysseus en Telemachos op weg naar Laertes, circa 1555-1559
I 297 (PK)
- Parri Spinelli
De Dormition van de Maagd, circa 1430-1450
I 328 recto (PK)
- Giovanni Battista Cima da Conegliano
Madonna met kind, circa 1489-1495
I 335 recto (PK)
- Domenico Campagnola
Berglandschap met een stadje aan een meer, circa 1515-1516
I 339 (PK)
- Donatello
Zittende man met een instrument (astrolabium?), circa 1440-1460
I 367 (PK)
- Gaudenzio Ferrari
Figuur met ontblote schouder, circa 1500-1550
I 372 (PK)
- Sebastiano del Piombo
Studies van een staande oude man en drie andere figuren, circa 1520
I 378 (PK)
- Correggio
Studies voor 'De kroning van Maria', circa 1520-1522
I 381 (PK)
- Jacopo da Bologna
De evangelist Lucas, circa 1490-1530
I 384 verso (PK)
- Giorgio Vasari
Cartouche met twee kariatiden, circa 1550-1575
I 392 di. (PK)
- Parmigianino
Profielportret van Valerio Belli, circa 1520-1525
I 392 (PK)
- Antonio Aliense
De verrijzenis van Christus, circa 1550-1620
I 394 recto (PK)
- Domenico Tintoretto
Figuurstudie voor een zittende man op de rug gezien, circa 1588-1589
I 405 (PK)
- Jacopo da Empoli
Studie voor een heilige Sebastiaan, circa 1615-1620
I 420 recto (PK)
- Barocci
Studie voor 'De graf-legging', circa 1579-1582
I 428 (PK)
- Lodovico Carracci
Zittende harpij, circa 1585-1593
I 430 (PK)
- Annibale Carracci
Studie van een op de grond zittende vrouw, circa 1594-1595
I 447 (PK)
- Leonardo da Vinci
Leda en de zwaan, circa 1505-1507
I 466 (PK)
- Lorenzo di Credi
Hoofd van een jonge heilige, circa 1487-1494
I 467 (PK)
- Domenico Ghirlandaio
Portret van een neerkijkende man, circa 1485-1500
I 469 (PK)
- Lazzaro Bastiani
Zittende mannelijke heilige, circa 1480-1488
I 475 (PK)
- Francesco di Giorgio Martini
Mannen, vrouwen en een kind, gevolgd door gevangenen, een soldaat en een ruiter, circa 1480-1490
I 478 (PK)
- Marco Basaiti
Rotslandschap met heuvels en een stad aan een meer, circa 1505-1510
I 481 (PK)
- Giorgione
Gezicht op Castel San Zeno, Montagnana, met een zittende figuur op de voorgrond, circa 1507-1510
I 485 (PK)
- Andrea Mantegna
Judith en haar dienstmeid met het hoofd van Holofernes, circa 1495-1500
I 488 (PK)
- Taddeo Zuccaro
Studieblad met groepen

figuren, circa 1553-1556
I 496 recto (PK)

- Giovanni Ambrogio Figino
  Studies voor 'De geboorte van Christus',
  circa 1590-1595
  I 506 (PK)
- Jacopo Bassano
  Omhoogkijkende bebaarde man met een tulband,
  circa 1550-1560
  I 516 (PK)
- Pisanello
  De prediking van de heilige Bartholomeus,
  circa 1433-1448
  I 518 (PK)
- Pisanello
  Vier studies van een vrouwelijk naakt, een Annunciatie en twee studies van een zwemmende vrouw,
  circa 1431-1432
  I 520 recto (PK)
- Pisanello
  Kopieën naar de antieken: hoofd van een windgod, leeuwenkop en voeten,
  circa 1431-1438
  I 521 recto (PK)
- Pisanello
  Een piëta en twee pausen,
  circa 1431-1438
  I 521 verso (PK)
- Pisanello
  Tabernakel met *studeervertrek van de heilige Hiëronymus*,
  circa 1431-1438
  I 526 recto (PK)
- Pisanello
  Ontwerp voor een boog voor Alfonso I van Aragon, koning van Napels,
  circa 1448-1450
  I 527 (PK)
- Domenico Tintoretto
  Allegorische voorstelling met een knielende doge,
  circa 1615
  I 545 (PK)
- Benozzo Gozzoli
  Het Gozzoli-album,
  circa 1450-1460
  I 562 022 (PK)
- Benozzo Gozzoli en atelier
  Folio uit het Gozzoli-album: zeven studies (twee vaag) naar gipsafgietsels van voeten, circa 1450-1460
  I 562 5 verso (PK)
- Benozzo Gozzoli
  Folio uit het Gozzoli-album: twee studies naar een gipsafgietsel van een voet, ornamentale rank, staande bisschop met staf,
  circa 1450-1460
  I 562 6 recto (PK)
- Fra Bartolommeo
  Naar rechts lopende man,
  circa 1515
  I 563 M 3 recto (PK)
- Fra Bartolommeo
  Jongeman, leunend op een sokkel, en vijf hoofden,
  circa 1515
  I 563 M 3 verso (PK)
- Fra Bartolommeo
  Twee studies voor Christus in de 'Madonna della Misericordia', circa 1515
  I 563 M 5 (PK)
- Fra Bartolommeo
  Studie voor een Maria met Christuskind en Johannes de Doper, circa 1515
  I 563 M 11 (PK)
- Fra Bartolommeo
  Twee studies voor de rechterarm van Petrus en een studie voor de heilige Catharina van Siena,
  circa 1511
  I 563 M 27 (PK)
- Fra Bartolommeo
  Compositietekening voor 'SintJoris doodt de draak',
  circa 1509
  I 563 M 88 (PK)
- Fra Bartolommeo
  Twee studies voor Maria Magdalena in de 'Pitti Pietà', circa 1511-1513
  I 563 M 121 recto (PK)
- Fra Bartolommeo
  Studie voor de zwevende Maria in een 'Hemelvaart van Maria', circa 1515-1516
  I 563 M 121 verso (PK)
- Fra Bartolommeo
  Studie voor de profeet in 'De profeet Jesaja',
  circa 1515-1516
  I 563 M 149 recto (PK)
- Fra Bartolommeo
  Compositiestudies voor 'De Heilige Hamilie met de kleine Johannes' en *'Maria met Christuskind'*,
  circa 1515-1516
  I 563 M 177 (PK)
- Fra Bartolommeo
  Compositietekening voor de 'Madonna della Misericordia', circa 1515
  I 563 M 197 (PK)
- Albertinelli (Mariotto di Bigio di Bindo)
  Studie voor twee vliegende engelen, circa 1505
  I 563 M 201 (PK)
- Fra Bartolommeo
  Studie van een baldakijn in de 'Pala Pitti',
  circa 1510-1513
  I 563 N 55 (PK)
- Fra Bartolommeo
  Studie voor de zittende Christus in 'Het Laatste Oordeel', circa 1499-1500
  I 563 N 77 (PK)
- Fra Bartolommeo
  Studie voor het hoofd van de heilige Catharina in 'Het mystieke huwelijk van de heilige Catharina',
  circa 1511
  I 563 N 166 (PK)
- Giovanni Antonio Sogliani
  Studie van het hoofd van een man met baard,
  circa 1536
  I 563 N 189 (PK)
- Andrea Mantegna
  Studies van een hoofd en andere figuren, circa 1479
  MB 945 recto (PK)
- Girolamo Mocetto
  Personificatie van de planeet Mercurius,
  circa 1475-1500
  MB 947 (PK)
- Benozzo Gozzoli
  Naakte man met stok in linkerhand en hoed met drie veren,
  circa 1450-1460
  MB 976 recto (PK)
- Benozzo Gozzolil
  Naakte man leunend op een stok, circa 1450-1460
  MB 977 recto (PK)
- Giulio Romano
  Studie naar een antieke fontein, circa 1532-1546
  MB 979 (PK)
- Vittore Carpaccio
  Studie van een knielende monnik die een kaars vasthoudt, circa 1502
  MB 1940/T 7 recto (PK)
- Vittore Carpaccio
  Hoofd van een bebaarde man, circa 1497-1498
  MB 1940/T 8 (PK)
- Fra Bartolommeo
  Rotslandschap met ruïne van een poort, enkele gebouwen en figuren,
  circa 1505-1509
  MB 1958/T 1 (PK)
- Federico Zuccaro
  Polidoro da Caravaggio als de Romeinse god Mars,
  circa 1595
  MB 1958/T 35 (PK)
- Ventura Salimbeni
  De heilige Johannes de Doper predikt in de woestijn, circa 1600-1613
  MB 1976/T 12 (PK)
- Giuseppe Cesari il Cavaliere d'Arpino
  Judith met het hoofd van Holofernes,
  circa 1602-1603
  MB 1989/T 4 (PK)
- Antonio Maria Viani
  De val der opstandige engelen, circa 1594-1595
  MB 2011/T 1 (PK)
- Paolo Farinati
  Proserpina ontvoerd door Pluto, circa 1573
  MB 2019/T 45 (PK)
- Alessandro Maganza
  Compositiestudie voor 'De Heilige Drie-eenheid in het paradijs met heiligen en engelen',
  circa 1600-1610
  S 21 (PK)
- Anoniem
  Tekeningenboek Koenigs,
  circa 1490-1510
  St 331 150
- Anoniem
  Folio uit een tekeningenboek: rotsachtig landschap met gebouwen en een beek, gaai (garrulus glandarius),
  circa 1490-1510, 1525-1575
  St 331 16 verso
- Anoniem
  Folio uit een tekeningenboek: rotsachtig kustlandschap met gebouwen aan het water, patrijzen (perdix perdix),
  circa 1490-1510, 1525-1575
  St 331 17 recto

Publicaties

Uitgaven in eigen beheer

Kunst omkaderd. Lijsten in de collectie negentiende-eeuwse schilderkunst
Auteur: Milou Goverde, met bijdragen van Yvonne Brentjens, Sandra Kisters, Ruben Suykerbuyk
Museum Boijmans Van Beuningen, 239 p., ISBN: 9789069183329
Vormgeving: Thonik, opmaak Hilde Speet

Kunst als water / Water in art (Agenda 2025)
Auteur: Alex de Vries, vertaling: Gerard Forde
Museum Boijmans Van Beuningen, ISBN: 8716951367971
Vormgeving: Tessa van der Waals, opmaak: Willem Morelis

Online publicaties

Jaarverslag 2023 Museum Boijmans Van Beuningen
Tekst, redactie en productie: medewerkers Museum Boijmans Van Beuningen
Vormgeving: Thonik

Eigen publicaties in het kader van publieksbegeleiding

Kunstroute Snakken naar Boijmans: bouwplaats kunsttoer (NL en ENG)
Teksten: Els Hoek en Birgit van Beek, 2 p.
Vormgeving: Koehorst in 't Veld

Externe publicaties gerelateerd aan Museum Boijmans Van Beuningen

150 jaar impressionisme. Het licht breekt door in Nederland
Auteurs: Fleur Roos Rosa de Carvalho, Sandra Kisters, met bijdragen van Peter van der Coelen, Renske Cohen Tervaert, Bram Donders, Frouke van Dijke, Eik Hinterding, Merle Janssen, Frank van Lamoen, Fred Leeman, Anne van Lienden, Jenny Reynaerts, Maurice Rummens, Marie-Caroline Sainsaulieu, Lisa Smit en Nelleke de Vries
Uitgeverij Thoth, Bussum, 238 p., ISBN: 9789068688801
Vormgeving: Rolf Toxopeus, Joseph Plateau, Amsterdam

Italian Renaissance drawings from Museum Boijmans Van Beuningen
Eindredactie: Maud Guichané en Rosie Razzall, met bijdragen van Albert Elen, Chris Fischer, Elizabeth Eisenberg, Esmé van der Krieke, Gert Jan van der Sman, Giada Damen, Klazina Botke, Maud Guichané, Michael W. Kwakkelstein, Rhoda Eitel-Porter, Rosie Razzall, Surya Stemerding en Sarah Vowles
Paul Holberton publishing, Londen, 304 p., ISBN: 9781913645779
Vormgeving: Laura Parker

A place at the table
Kunstenaarspublicatie van Ignace Cami, verschenen als onderdeel van het gelijknamige project in Zuid.
Boijmans Van Beuningen, 108 p.
Concept: Ignace Cami; interview: Stijn Kemper
Vormgeving: Hilde Speet

Frederike Huygen - herinneringen van collega's
Marjan Boot e.a., 80 p.
Vormgeving: Lex Reitsma

Presentaties

Depot

Lievelingen - Hoogtepunten uit 175 jaar Boijmans
23.03.2024 – 30.03.2025
Locatie: A5.11 galerie III
Conservator:
Peter van der Coelen
Projectleider:
Eva van der Meulen

De tentoonstelling *Lievelingen* bestaat uit zo'n tachtig werken: hoogtepunten en publieks-lievelingen uit de museum-collectie. Bij elkaar geeft het een overzicht van de verzamelgeschiedenis van de schilder- en beeldhouwkunst van Museum Boijmans Van Beuningen. Maar wat een hoogtepunt is, staat niet voor eeuwig vast en is aan verandering onderhevig. Ook daar gaat de tentoonstelling over. Wat ooit geliefd was, kan uit de gratie raken. Of andersom: een depotstuk kan worden herontdekt. Sommige spreken vaak al generaties lang tot de verbeelding. Andere zijn nog maar net in het hart gesloten, zoals Miró's *Peinture-poème* dat in 2022 is aangekocht. Ook zijn er enkele werken die het publiek nog nauwelijks heeft kunnen zien, worden dat de lievelingen van de toekomst? Bijzonder is dat bezoekers de selectie mede hebben kunnen bepalen door de afgelopen jaren hun persoonlijke hoogtepunt uit de collectie te delen. Favorieten zijn onder andere Cézannes *Landschap bij Aix* en Charley Toorops *Zelfportret*. Opvallend is de publiekslieveling *Spelende katjes* van Henriëtte Ronner-Knip. Voor deze tentoonstelling wordt gewerkt met 'glazen ezels', een bijzondere presentatievorm die in 1968 is bedacht door de Italiaans-Braziliaanse architect Lina Bo Bardi (1914-1992). Zij ontwierp de glazen ezels voor het nieuwe gebouw van het Museu de Arte de São Paulo om schilderijen te ontdoen van hun 'heilige' karakter: het zijn immers handgemaakte objecten die ook een achterkant hebben.

Lievelingen XL – Hoogtepunten uit 175 jaar Boijmans
02.03.2024 – 06.04.2025
Locatie: A4.03 galerie II
23.03.2024 – 10.11.2024
Locatie: A3.08 galerie I
Conservator:
Saskia van Kampen-Prein
Projectleider:
Eva van der Meulen

Conservator Saskia van Kampen-Prein maakte een selectie uit de collectie moderne en hedendaagse kunstwerken van groot formaat die niet passen op de glazen ezels van Lina Bo Bardi. Deze *Lievelingen XL* zijn vervaardigd tussen de jaren zestig en nu, door zowel lokale als internationale kunstenaars. Met deze werken wordt een beeld geschetst van belangrijke verzamelgebieden in de collectie, zoals popart, minimal art, conceptuele kunst, Italiaans neo-expressionisme en hedendaagse kunst. Te zien zijn onder andere *Untitled* van Donald Judd, *The Kiss* van Andy Warhol, *Tree & Bags* van Atelier Van Lieshout en *Wallpainting no. 155 "Staff"* van Jan van der Ploeg. Een van de lievelingen die niet mag ontbreken is Mark Rothko's *Grey, Orange on Maroon, no 8*. Dit werk wordt niet alleen bewonderd om de meditatieve kleurvelden, maar ook omdat het één van slechts twee schilderijen is van deze kunstenaar in een Nederlandse openbare collectie. Voor de installatie *Infinity Mirror Room - Phalli's Field (Floor Show)* van Yayoi Kusama staat regelmatig een lange rij bezoekers.

← inhoudsopgave

Archives at Risk: Seeking Shelter
25.03.2024 – 04.08.2024
Locatie: A3.09
Conservator:
Annemartine van Kesteren
Projectleider: Claartje Opdam

Onder de noemer *Archives at Risk: Seeking Shelter* is een kleine presentatie te zien over het archief van ontwerper Christoph Coppens. Twintig jaar lang maakte hij accessoires voor de mode- en filmindustrie. In 2012 stopt hij wegens faillissement en wordt zijn volledige archief per ongeluk weggegooid. Geëmotioneerd maakt de ontwerper een installatie met de restanten, die vervolgens als kunstwerk wordt aangekocht door schrijver en verzamelaar Han Nefkens en die nu als langdurig bruikleen is bij Museum Boijmans Van Beuningen. Deze presentatie maakt deel uit van een groter project vanuit Netwerk Archieven Design en Digitale Cultuur (NADD) dat aandacht vraagt voor het behoud van archieven van Nederlandse ontwerpers. Conservator Annemartine van Kesteren bedacht een presentatie-concept waarbij van verschillende ontwerpers steeds een kubieke meter archiefmateriaal langs diverse instellingen reist.

Herdenking Richard Serra (1938-2024)
05.04.2024 – 07.07.2024
Locatie: Filmcabine, Educatieruimte
Conservator: Els Hoek
Projectleider:
Eva van der Meulen

Op 26 maart overlijdt kunstenaar Richard Serra (1938-2024). Het museum onderhoudt al sinds de jaren zeventig een speciale band met hem. Na een solotentoonstelling in 1980 wordt de monumentale sculptuur *Waxing Arcs* permanent onderdeel van de naar hem vernoemde Serrazaal. Met een bescheiden presentatie van vier films gedenken we een groot kunstenaar. In aanvulling daarop is in het educatieatelier een videodocumentaire uit 1980 te zien over de installatie van *Waxing Arcs* waarin Serra door toenmalig conservator educatie Paul Donker Duyvis wordt geïnterviewd.

Snakken naar Boijmans – Bouwplaats kunsttoer
01.06.2024 – 07.07.2024
Locatie: Museum Boijmans Van Beuningen
Conservator:
Annemartine van Kesteren
Projectleider: Marloes Prins

Vijf jaar na de sluiting van het museumgebouw grijpt het museum in de zomer de unieke kans om het 175-jarige bestaan te vieren met een speciale kunsttoer. Het asbest is inmiddels verwijderd en in afwachting van het definitieve besluit over het vervolg van de renovatie opent het museumgebouw vijf weken lang voor publiek. Conservator Annemartine van Kesteren bedenkt het inhoudelijke concept rondom echo's uit het verleden en de dromen over de toekomst. Het collectieve geheugen van bijzondere momenten uit de museum-geschiedenis vormt de inspiratie: tentoonstellingen, happenings en persoonlijke verhalen. De kunsttoer over de bouwplaats bevat kunst uit de collectie, ingrepen van kunstenaars en andere interventies. *Snakken naar Boijmans* is een vrolijk publieksevenement met als doel om met zo veel mogelijk bezoekers, kunst en kunstenaars 175 jaar Museum Boijmans Van Beuningen te vieren. De deelnemende hedendaagse kunstenaars zijn onder anderen: Adrianus Kundert, Esther Tielemans, Rory Pilgrim, Kevin Osepa, FreelingWaters (Gijs Frieling en Job Wouters), melanie bonajo, Johannes Langkamp, Ni Haifeng, Daan den Houter, Christien Meindertsma, Maria Roosen en Berndnaut Smilde. Enkele kunstenaars en ontwerpers krijgen opdracht nieuw werk te maken. *Snakken naar Boijmans* is een samenwerking met Verhalenhuis Belvédère, de Rotterdam Architectuurmaand en AIR (Architectuur Instituut Rotterdam). Naast de kunsttoer zijn er tal van activiteiten, waaronder een speciale thema aflevering van Rotterdam Late Night met o.a. Francine Houben en een jubileumeditie van *Kunst4Kids*.

Kunst4Kids
22.06.2024 – 07.07.2024
Locatie: Espressobar Museum Boijmans Van Beuningen
Art direction en coördinator:
Iris Hagel

Ter gelegenheid van *Snakken naar Boijmans* is er een jubileumeditie van *Kunst4Kids*, een verkooptentoonstelling waarbij kinderen zonder tussenkomst van volwassenen een kunstwerk aankopen. Dankzij sponsoring van Stichting Jarige Job krijgen ook kinderen die het vaste bedrag van 35 euro niet kunnen betalen de kans een werk mee naar huis te nemen. Twaalf kunstenaars maken werk voor deze editie: Atelier van Lieshout, Sigrid Calon, FreelingWaters, Nazif Lopulissa, Kevin Osepa, Pip Passchier, Simone Post, Pris Roos, Berndnaut Smilde, Jean-Marc Spaans, Koen Taselaar en Marjan Teeuwen.

Atriumwisselingen
Juni en augustus
Locatie: atriumvitrines
Conservator: Nora Leijen
Projectleider:
Eva van der Meulen

Kunstenaar Koen Taselaar is gevraagd voor vitrine 12 een nieuw werk te maken in dialoog met de collectie. Hij kiest het werk *Daphne* (1969), een assemblage van kunstenaar Alfonso Angel Ossorio. Taselaar maakt twee opvallende keramische installaties met glas in lood, waarin glazen en vingerhoedjes uit de museumcollectie worden gepresenteerd. Vitrine 13 met werk van Suzanne Drummen wordt grondig aangepakt. Het afgesleten en mat geworden glas van de vitrine wordt gepolijst en met een subtiele revisie frist Drummen haar mozaïekwerk op.

Kunst omkaderd – Lijsten in de collectie negentiende-eeuwse schilderkunst
20.09.2024 – 21.09.2025
Locatie: A2.00
Conservatoren:
Milou Goverde en
Ruben Suykerbuyk
Projectleider:
Camiel van Lenteren

Museum Boijmans Van Beuningen heeft zo'n zeshonderd schilderijen uit de periode 1780-1914 (ook wel de lange negentiende eeuw genoemd). Net als de schilderijen hebben de lijsten vaak al een heel leven achter zich: sommige zijn door de kunstenaar zelf gekozen, andere door een handelaar, verzamelaar of museumdirecteur. Om meer inzicht te krijgen in de stilistische en materiaal-technische ontwikkeling deed kunsthistoricus Milou Goverde uitvoerig onderzoek. Binnen de presentatiereeks *Onderzoek op de rails* in de gang tegenover de restauratieateliers op de tweede verdieping worden acht schilderijen uitgelicht van kunstenaars als Anna Abrahams, Théodore Rousseau en Paul Gauguin. Welk verhaal hebben schilderij en lijst te vertellen? Goverde publiceert haar onderzoek in een Boijmans Studie. Tijdens een expertmeeting en boekpresentatie vertellen Goverde en conservator Ruben Suykerbuyk over deze onbekende geschiedenis.

Open Dag Depot
21 september
Locatie: het hele Depot
Projectleider en programmeur:
Chrisje Loman i.s.m.
Florian Borstlap

Op de derde zaterdag van september opent het Depot

de deuren voor de jaarlijkse Open Dag Depot. Iedereen kan gratis binnenlopen en genieten van een speciaal programma. Extra depot-gidsen en collega's op de vloer staan klaar om bezoekers welkom te heten en wegwijs te maken. Voor kinderen is er een speciaal educatief programma en ook is er live muziek met een harpspeler op zaal en een koor in het atrium. Art handlers geven workshops om te leren hoe je kunst inpakt, conservator Rosie Razzall neemt het publiek mee in de wereld van de tekeningen en prenten en bibliothecaris Erik van Boxtel vertelt over een bijzonder boek dat de ontstaans-geschiedenis van het museumgebouw belicht. Ook de huurders van het Depot dragen bij: bij Verhalenhuis Belvédère staan verhalenvertellers klaar en bij Lakeside is de tentoonstelling *Harvest 2024* te bezoeken, met werk van Caja Boogers en Tomáš Libertíny. In Coert kunnen bezoekers speeddaten met een lieveling, een theater-sport-achtige activiteit, en er is een speciale vervolg-editie van *Kunst4Kids* waar kinderen zonder tussenkomst van een volwassene zelf een kunstwerk kunnen aankopen.

Family of Objects – Eindpresentatie en Expertmeeting
24.10.2024 – 02.03.2025
Locatie: A3.09 + A3.09A
Conservatoren:
Els Hoek en Nora Leijen
Projectleiders: Eva van der Meulen en Elise Breukers

Deze presentatie vormt de afsluiting van *Family of Objects*. In dit tweeëneenhalf jaar durende publieksproject is samen met bezoekers naar de museumcollectie gekeken alsof de kunstwerken elkaars familieleden zijn. Het project begon met de introductie van Maya, een keramisch werk van Erna Aaltonen. Met Maya als 'oermoeder', ontspon zich een verhaal in vijf aktes, waarbij steeds meer kunstwerken de rol kregen bedeeld van familieleden. Met speciale focusgroepen, waaronder een schoolklas, een Rotterdamse familie, verzamelaars en regulier publiek, ontstond een grote familie met allerlei familierelaties en verhalen. Deze objecten en verhalen zijn in de tentoonstelling bijeengebracht in verrassende combinaties. Daarnaast is er een interactieve digitale stamboom ontwikkeld waarmee bezoekers de collectie kunnen ontdekken aan de hand van de bedachte verhalen over deze fictieve familierelaties.

Family of Objects fungeert ook als leertraject voor het museum, om te experimenteren met verschillende vormen van bezoekers-participatie en storytelling. Op 24 oktober vindt een expertmeeting plaats met collega's van binnen en buiten Museum Boijmans Van Beuningen, waarin we met museumparticipatie-specialist hoogleraar Emilie Sitzia (Universiteit Maastricht) van gedachten wisselen. De bevindingen worden meegenomen in toekomstige projecten.

The Hybrid Couple – Alicia Framis
9 november 2025
Locatie: atrium
Conservator:
Annemartine van Kesteren
Projectleider: Elise Breukers

Op zaterdag 9 november vindt in het atrium een speciale gebeurtenis plaats: kunstenaar Alicia Framis treedt in het huwelijk met Ailex, een interactief AI-hologram. Ailex is gemodelleerd naar drie van Framis' ex-partners waarvan een de stem leende. Framis leefde al een tijd met Ailex samen en trainde hem met talloze gesprekken. Het is een wereldprimeur: nooit eerder trouwde iemand met een AI-hologram. Op het eerste gezicht lijkt het huwelijk een absurde gimmick, maar voor Framis die eerder werk maakte rond thema's als de eenzaamheid van het bestaan in een grootstedelijke samenleving, is het een serieuze aangelegenheid. Met het huwelijk committeert zij zich vijf jaar aan deze samenlevingsvorm. Vanuit technisch oogpunt is *The Hybrid Couple* een uitdagend project. Tegelijkertijd is het een filosofische verkenning rond actuele vragen over mens-technologie-relaties en de manier waarop technologie ingrijpt in ons bestaan. Welke impact kan AI hebben op de manier waarop mensen (liefdes)relaties beleven en vormgeven? Kan deze technologie, ook zonder dat die belichaamd is, ons minder eenzaam maken en hoe is de machtsverhouding in deze relatie? Het huwelijk tussen Alicia Framis en Ailex is niet alleen een artistieke performance, maar ook een gewaagd experiment met Framis' persoonlijke leven als inzet.
De huwelijksplechtigheid van *The Hybrid Couple* is een samenwerking met de Rabobank, de Rabo Art Collection verwerft de trouwjurk.

Geheimen van Italiaanse tekeningen.... en word zelf een echte kenner
23.11.2024 – 23.03.2025
Locatie: A3.08 galerie I
Conservator: Rosie Razzall
Projectleider:
Eva van der Meulen

Welke geheimen schuilen er achter de tekeningen uit de Italiaanse renaissance? Welke verhalen kunnen ze ons vertellen? Wat weten we erover en wat niet? De afgelopen zes jaar bogen conservatoren van Museum Boijmans Van Beuningen en andere onderzoekers zich over deze vragen. In de tentoon-stelling gaat de bezoeker mee op ontdekkingsreis in het onderzoek en ontdekt welke vragen en mysteries nog onopgehelderd zijn. Conservator Rosie Razzall, assistent-conservator Esmé van der Krieke en conservator in opleiding Fleurance van Wakeren geven op persoonlijke wijze uitgebreid toelichting op deze kwesties in de tentoonstelling. Met een clipboard in de hand kunnen bezoekers zelf op onderzoek uitgaan. De bezoeker leert belangrijke aanwijzingen te onderscheiden om te achter-halen waar en wanneer een tekening is gemaakt, of wie de kunstenaar is. Ook leert de bezoeker om een vervalsing op te sporen.

Deze tentoonstelling vormt de afsluiting van het Getty Paper Project, gefinancierd door de Getty Foundation, waardoor de collectie Italiaanse renaissancetekeningen gedurende zes jaar lang is onderzocht en online toegankelijk gemaakt.

Zuid.

A Place at the Table – Ignace Cami
03.02.2024 – 15.06.2024
Conservatoren:
Alexandra van Dongen en Stijn Kemper

De Belgische kunstenaar Ignace Cami presenteert zijn project *A Place at the Table*. Na onderzoek in het Depot gaat hij aan de slag met middeleeuwse drinkkruiken. Waar een 'baardmankruik' versierd is met gezichten van mannen met baarden en een puntige neus, vraagt Cami zich in dit project af hoe deze kruiken eruit zouden zien als ze in onze huidige samen-leving worden gemaakt. Samen met Aebele Trijsburg, een traditionele pottenbakker, gaat Cami met Rotterdammers aan tafel om een eigen versie van een gezichtskruik te maken. Deelnemers van Atelier Herenplaats, Pauluskerk Rotterdam,

Stichting Mano, Theaterwerkplaats Formaat en diverse buren schuiven aan. De kruiken worden in een traditionele zoutoven gebakken en feestelijk onthuld tijdens een drukbezocht symposium. In het Depot wordt een baardmankruik uit de collectie tentoongesteld naast een hedendaagse variant. Ook verschijnt er een kunstenaarspublicatie.

Jubal & Goslink: Harm Goslink Kuiper
06.07.2024 – 15.09.2024
Conservator:
Alexandra van Dongen
Producent en programmeur:
Birgit van Beek en
Stijn Kemper

In de zomer ontwikkelt Harm Goslink Kuiper het project *Jubal & Goslink: hun muziek en instrumenten*. Als kunstenaar en muzikant kijkt Goslink met veel interesse naar muziek in de museumcollectie. Goslink raakte geïnspireerd door de gravure *Jubal en zijn muziekinstrumenten* van Hans Sadeler uit 1583: een voorstelling van een voor Goslink herkenbare, rommelige atelier-setting. Jubal, een bijbels figuur, wordt gezien als de vader van alle muzikanten en uitvinder van muziekinstrumenten. Goslink bouwt Jubals atelier uit de gravure op zijn eigen manier na. Gedurende het project maakt hij een gitaar die gebaseerd is op kunstwerken uit de collectie en creëert een muziekstuk met geluiden uit de collectie van het museum. In de zomervakantie nemen kinderen iedere woensdag deel aan gratis inloopworkshops in het kader van het Jeugdvakantiepaspoort. Hier maken ze zelf muziekinstrumenten, bolderkarren en kostuums voor een muzikale processie door de buurt.

Bericht van de duif: Shani Leseman en G.C. Heemskerk
05.10.2024 – 21.12.2024
Producent en programmeur:
Birgit van Beek en
Stijn Kemper

Het jaar wordt afgesloten met *Bericht van de duif* van Shani Leseman en G.C. Heemskerk. Duiven en mensen leven al duizenden jaren samen. In de kunst is de duif vaak terug te vinden als symbool voor vrede, liefde, hoop en de heilige geest. Maar wat doet de kunst terug voor de duif? Aangezien de mens duiven niet langer nodig heeft, raakt de geschiedenis van de duif in de vergetelheid. Tamme duiven verwilderen tot stadsdieren. Hun leven is zwaar en niet zonder stress of pijn. De kunstenaars benaderen duiven als individuen en zelfs als makers van kunst. Vanuit de collectie onderzoeken zij hoe kunst kan bijdragen aan de levenskwaliteit van de duif.

Extramuraal internationaal

Rembrandt – Gravures du Museum Boijmans Van Beuningen
Musée national des beaux-arts, Québec (MNABQ)
25.04.2024 – 01.09.2024
Conservatoren:
Peter van der Coelen en
André Gilbert
Projectleider: Mandy Prins

Na de tentoonstelling in het Worcester Art Museum in 2023-2024 reizen de etsen van Rembrandt naar Canada. De tentoonstelling toont ruim 80 werken, waaronder zijn beroemdste prenten. De selectie geeft een uitgebreid overzicht van alle thema's die hij aansneed: van zelfportretten, religieuze prenten, landschappen, genrestukken, portretten tot tronies. De tentoonstelling wordt aangevuld met een aantal werken uit de collectie moderne en hedendaagse kunst van het MNBAQ die in dialoog gaan met het oeuvre van Rembrandt.

Naissance et Renaissance du dessin Italien. La Collection du Museum Boijmans Van Beuningen
Fondation Custodia, Collectie Frits Lugt, Parijs
12.10-2024 – 12.01.2025
Conservatoren: Rosie Razzall en Maud Guichané
Projectleider: Susanna Koenig

Fondation Custodia toont een selectie van 120 van de mooiste vijftiende- en zestiende-eeuwse Italiaanse tekeningen uit de collectie van Museum Boijmans Van Beuningen. Werken van Pisanello, Leonardo da Vinci, Rafael, Michelangelo, Veronese, Correggio behoren tot de beroemdste tekeningen uit de collectie. Maar er zijn ook werken die weinig bekend zijn. Dankzij onderzoek door Museum Boijmans Van Beuningen in samenwerking met internationale experts en Fondation Custodia zijn belangrijke nieuwe inzichten verkregen. Er zijn nieuwe toeschrijvingen gedaan aan vooraanstaande kunstenaars als Pontormo, Federico Zuccaro, Aurelio Lomi en Pellegrino Tibaldi. De tentoonstelling markeert tevens de afronding van een langlopend onderzoeksproject naar de collectie Italiaanse renaissancetekeningen, mede gefinancierd door het Getty Paper Project. De collectie en het onderzoek zijn ook online toegankelijk op de website van het museum. Bij de tentoonstelling verschijnt een Engelstalige catalogus, uitgegeven door Paul Holberton Publishers.

Educatieve activiteiten en evenementen

Boek van de maand
Iedere vrijdag in het Depot

Iedere vrijdag vertelt de bibliothecaris over een bijzonder boek uit de collectie, iedere maand staat een ander boek centraal.

Inloopworkshop Kunst inpakken
Een keer per maand in het Depot

Tijdens deze workshop maakt het publiek kennis met verschillende manieren van in- en uitpakken. Twee art handlers demonsteren en beantwoorden vragen en het publiek mag ook zelf aan de slag met echte objecten uit de collectie.

Rondleiding Boijmans met gebaren
Twee keer per maand in het Depot

Tijdens een interactieve rondleiding in de Nederlandse Gebarentaal bekijken deelnemers onder begeleiding van een museumdocent via verschillende zintuigen een aantal topstukken.

Boijmans Backstage
Op diverse data in het Depot

Een medewerker van het Depot geeft een rondleiding langs plekken in het Depot waar publiek normaal gesproken niet mag komen, zoals bij de klimaatinstallatie of in de inpakruimte.

De Kunstwerkplaats
Twee keer per week op Zuid.

De Kunstwerkplaats is een gratis creatief atelier voor alle leeftijden. Iedere woensdag en zaterdag kunnen bezoekers deelnemen aan kunstworkshops of binnenlopen voor een kop koffie of thee.
Op 27 en 30 maart brengen deelnemers van de Kunstwerkplaats een bezoek aan het Depot. Tijdens de Open Dag Depot op 21 september is er wederom gratis busvervoer en een rondleiding.

Performance Too Close to Home
11 januari 2024 op Zuid.

Kunstenaar Metincan Güzel presenteert de theatrale monoloog, gemaakt voor zijn installatie *Too Close to Home*. De monoloog bestaat uit de hersenspinsels van Metincan Güzel gebaseerd op interviews met lokale ondernemers. De tekst en regie worden in samenwerking met Okan Urun ontwikkeld en uitgevoerd door Can Bora.

Stadwandelingen Kunst tussen de ruïnes
14 januari

In het kader van de presentatie in het Depot en het onderzoek *Kunst tussen de ruïnes* organiseert het museum een stadswandeling in samenwerking met Urban Guides.

The Floor is Yours focusgroep
Zaterdag 20 januari in het Depot

In het kader van het project *The Floor is Yours* komt een focusgroep van acht dove jongeren een middag naar het Depot om te brainstormen over activiteiten in het Depot die dove jongeren zouden aanspreken.

Symposium Lee Miller in Print
Zaterdag 27 januari in het Depot

Op zaterdag 27 januari vindt een internationaal symposium plaats in het kader van de tentoonstelling *Lee Miller in Print* en het gelijknamige boek dat het museum heeft uitgegeven. Sprekers zijn: conservator moderne en hedendaagse kunst Saskia van Kampen-Prein, Antony Penrose en Ami Bouhassane (zoon en kleindochter van Miller en drijvende krachten achter Lee Miller Archives in East Sussex), curator en onderzoeker Amber Butchart en historicus Julie Summers.

Zaterdag op Zuid
21 januari, 22 april, 14 oktober, 9 december

Programma op Zuid. waarin alle lopende projecten worden gepresenteerd aan publiek in samenwerking met partners. Met bijdragen van onder anderen: Fenmei Hu, Éric Van Hove, Metincan Güzel, Shinji Entertainment, ITO Collective, Rumi Kunstinstituut, Hannah Dawn Henderson en Tirdad Zolghadr.

Fotografieworkshop Lee Miller in Print
Zaterdag 2 februari in het Depot

In samenwerking met Cult North vindt een workshop plaats voor jonge vrouwelijke fotografen. Conservator Saskia van Kampen geeft een rondleiding door de presentatie *Lee Miller in Print*, gevolgd door een fotografieworkshop van fotograaf Iris Bergman. De workshop focust op de surrealistische fotografie van Lee Miller en op de samenwerking tussen fotograaf en model/muze.

Rondleidingen in Nederlandse Gebarentaal
17 maart en 15 september in het Depot en 23 juni in het museum

Zowel in het Depot als in het tijdelijk geopende museumgebouw vinden rondleidingen plaats in de Nederlandse Gebarentaal voor deelnemers die deze taal als moedertaal hebben.

Museumnacht010
Zaterdag 2 maart in het Depot en op Zuid.

Het Depot en Zuid. presenteren een avondprogramma vol muziek, performances en workshops. Met bijdragen van onder andere Kunstbende, Cult North, Motel Poëzie, IAMAIR in het Depot en FrEE FLoW Jam op Zuid.

Trigger your Story workshop door Yi-Fei Chen
13 maart, 23 april en 12 oktober in het Depot en op Zuid.

De workshop 'Trigger your story' neemt deelnemers mee in het ontwerpproces van Chen en laat hen door middel van methodes uit de narratieve therapie graven in de eigen ervaringen en verlangens. De workshop wordt op Zuid. en in het Depot georganiseerd en tevens voor studenten van de opleiding Transformation design van de WDKA.

Motel Mozaïque x Boijmans
18, 19 en 20 april in het Depot

Dit jaar werkt Motel Mozaïque (MOMO) samen met Museum Boijmans Van Beuningen voor een muzikale programmering in het Depot. Tijdens trapsessies, waarbij bezoekers in een intieme setting op de trap naar de eerste verdieping zitten, zijn er performances en optredens van Ranie Ribeiro, Sydney Lowell en Djuwa Mroivili.

Kenny Gomes
21 april en 4 mei in het Depot en op Zuid.

Ontketend is een autobiografische, speculatieve voorstelling over een Kaapverdiaanse superheld. Kenny Gomes heeft het stuk uitgebreid en verrijkt na onderzoek in de collectie van Museum Boijmans Van Beuningen. Er worden ook spoken word workshops georganiseerd in het Depot.

Symposium Sprekende kruiken
11 mei op Zuid.

Op 11 mei opent *A Place at the Table*, het kunstproject van Ignace Cami met de feestelijke presentatie van alle nieuwe puntneuskruiken. Er worden live potten gedraaid, er is middeleeuwse doedelzakmuziek en tijdens het symposium vertellen experts over bijzondere potten, kannen en kruiken met een gezicht.

Opening tentoonstelling 'Was ik maar hier' Thyrza Coenraad
6 juni op Zuid.

Na meerdere voorstellingen opent sociaal ontwerper Thyrza Coenraad een multimediale tentoonstelling waar de verhalen van *Was ik maar hier* doorlopend te beluisteren en te beleven zijn. De geluidsinstallatie in combinatie met projecties van de herinneringen aan de gesloopte Tweebosbuurt brengt deze wijk opnieuw tot leven.

Symposium Vrouwen en museale geefcultuur
6 juni in het Depot

Dit symposium wordt georganiseerd door Bram Donders als onderdeel van zijn onderzoeksproject *Nagelaten. Vrouwelijke schenkers en legatoren aan Museum Boijmans Van Beuningen (1849-heden)* in samenwerking met het platform De Andere Helft. Vrouwen in de Nederlandse kunstwereld 1780-1980. Sprekers zijn: Helleke van den Braber (Universiteit Utrecht), Mariëlle Ekkelenkamp (Universiteit van Amsterdam), Martine Bontjes (zelfstandig kunsthistoricus), Anne Linde Ruiter (Scheepvaartmuseum) en Bram Donders (Museum Boijmans Van Beuningen). Rachel Esner (Universiteit van Amsterdam) is moderator.

Karel Appel symposium
24 juni in het Depot

Karel Appel staat centraal tijdens het internationaal symposium *Dispelling the Myth of 'Just Messing Around': New perspectives on Karel Appel's use of materials and technique* Diverse experts belichten zijn werk, verfgebruik en schildertechniek en buigen zich over vraagstukken rond de conservering van zijn werk. Sprekers zijn onder meer: Joan Banach (kunstenaar, Guggenheim Foundation Fellowship for Painting), Klaas Jan van den Berg (Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed / Universiteit van Amsterdam), Ida A.T. Bronken (National Museum, Oslo), Juliette Evezard (Université Jean Monnet Saint-Étienne), Fahed Ibrahim (Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed), Franz W. Kaiser (Karel Appel Foundation), Hanspeter Marty (voorheen werkzaam bij Kunsthaus Zürich), Antonien Rijksen (Karel Appel Foundation) en Louise Wijnberg (restaurator).

Ontvangst voor Zuid. in Snakken naar Boijmans
29 juni en 3 juli in het museum

Er wordt twee keer gratis busvervoer georganiseerd speciaal voor deelnemers van de Kunstwerkplaats en omwonenden in Hillesluis. Zij krijgen een rondleiding onder begeleiding van het vaste kunstdocententeam en lunch in de museumtuin.

Ontvangst voor mensen met een mobiliteitsbeperking in Snakken naar Boijmans
30 juni en 2 juli in het museum

Op twee momenten zijn er ontvangsten voor mensen die slecht ter been zijn, in een rolstoel zitten of met een rollator lopen. Tijdens deze ontvangsten zijn er extra toegankelijke performances en installaties en er zijn medewerkers aanwezig om de bezoekers te assisteren waar nodig.

Zomerworkshops
12 juli – 16 augustus,
iedere woensdag op Zuid.
en in het Depot

In de zomervakantie zijn er iedere woensdag inloop-workshops in het kader van het Jeugdvakantiepaspoort. Op Zuid. kunnen kinderen aan de slag met kunstenaar Harm Goslink Kuiper om hun eigen instrument te maken en samen te werken aan een superband. In het Depot bedenken kinderen een vakantiebestemming voor hun twee lievelings-kunstwerken en maken daar een collage of tekening van.

Jubalfestival
24 augustus op Zuid.

Het project *Jubal x Goslink* wordt deze dag feestelijk afgesloten met een muzikale en kunstzinnige processie, gemaakt door Goslink samen met de deelnemers van de Jeugdvakantiepaspoort workshops. In de middag wordt muziek gespeeld, platen gedraaid en vertellen conservator Alexandra van Dongen en Harm Goslink Kuiper over de muzikale collectie van het museum en hoe die collectie zou kunnen klinken.

Trapsessie Alicia Framis
5 september in het Depot

Kunstenaar Alicia Framis gaat tijdens deze trapsessie dieper in op haar aankomende huwelijk met Ailex, een interactief AI-hologram. Met deze performance onderzoekt Framis of AI en technologie een mens kan helpen in de zoektocht naar geluk in leven en liefde. Naast Framis spreken ecosoof Henk Oosterling, Rabobank General Competence Manager Robey de Jong (verantwoordelijk voor AI binnen de bank) en conservator Annemartine van Kesteren.

Ongezien Boijmans
11 oktober, 16 november,
13 december in het Depot

Een rondleiding die deel-nemers met een visuele beperking het Depot en de collectie met verschillende zintuigen laat ontdekken.

Stringfoot workshops
18 oktober en 9 november
op Zuid.

Tijdens deze workshop op straat leren deelnemers duiven in nood te helpen. G.C. Heemskerk en Shani Leseman laten zien hoe je draadvoet bij stadsduiven kunt herkennen en verhelpen.

Kennissessie Family of Objects
24 oktober in het Depot

Voor het project *Family of Objects* is tweeënhalf jaar gewerkt aan een stamboom waarin bezoekers verbanden tussen collectiestukken beschrijven in termen van familierelaties, inclusief de verhalen die daarbij horen (https://family-of-objects.vercel.app/nl/family). Tijdens een kennissessie worden ervaringen gedeeld met deelnemers, medewerkers en collega's van andere musea. Emilie Sitzia (o.a. VU, Universiteit van Maastricht, redacteur van *Participatory Practices in Art and Cultural Heritage: Learning through and from Collaboration*) gaat in op het project met een presentatie vol tips en tricks.

Muziek in Lievelingen
20 oktober, 3 november en
22 december in het Depot

Diverse muzikanten worden uitgenodigd zich te laten inspireren door hun lievelingen uit de collectie en dit te vertalen naar een muziekstuk dat ze ten gehore brengen tussen de kunstwerken. Met performances door harpist Ranie Ribeiro, cellist Carlos Maldonado en saxofonist Dick Ronteltap.

Inloopworkshops herfstvakantie
29 oktober – 1 november
in het Depot

In de herfstvakantie kunnen bezoekers van alle leeftijden terecht voor een inloop-workshop in het Educatie-atelier. Ze laten zich inspireren door *Lievelingen* en bedenken een verhaal bij twee van hun eigen lievelingskunstwerken.

Special tour: Secrets of Italian Drawings revealed by UV light
14 december in het Depot

Samen met conservator Rosie Razzall kijken bezoekers naar een selectie tekeningen uit de museumcollectie. Sommige zijn beschadigd en vervaagd door blootstelling aan licht. Ultraviolet licht onthult meer dan met het blote oog zichtbaar is. Met een UV-bril worden de geheimen onthuld.

The Word Club x Boijmans
Donderdag 19 december
bij Cult North

The Word Club en het Depot organiseren op 19 december een kennissessie bij Cult North over de waarde van kunst. Hoe wordt kunst gewaardeerd en wat is jouw eigen kunst eigenlijk waard? Gianni Antonia (trainee conservator educatie) en Amira Gad (conservator moderne en hedendaagse kunst) delen verhalen achter de collectie.

Inloopworkshops kerstvakantie
24-31 december in het Depot

Geïnspireerd door de presentatie *Family of Objects* kunnen bezoekers van alle leeftijden zelf aan de slag tijdens een van de creatieve inloopworkshops in het Educatieatelier.

Activiteiten en nevenfuncties wetenschappelijke staf en directie

Florian Borstlap

Junior curator performancekunst, mediakunst en events

Overig

- Gastdocent aan het Haags Montessori Lyceum: De Kracht van Performance in Spoken Word

Peter van der Coelen

Conservator prenten en tekeningen

Advies- en bestuursfuncties

- Voorzitter Stichting Delineavit et Sculpsit
- Lid redactie *Delineavit et Sculpsit. Journal for Dutch and Flemish Prints and Drawings*
- Lid International Advisory Committee of Keepers of Public Collections of Graphic Art
- Lid Amsterdamsche Prentkring
- Lid Supervisory Committee doctoraat Jeroen Luyckx, KU Leuven
- Lid klankbordgroep Nederlandse monogrammisten (Hollsteinproject Joyce Zelen)

Publicaties

- 'Cornelis Bos en Maarten van Heemskerck – de Antwerpse jaren (1537-1544)', *Delineavit et Sculpsit* (2024), nr. 55, pp. 124-134
- Met Yvonne Bleyerveld e.a., 'Uit liefde voor de prentkunst. Vriend-schappelijke bijdragen voor Ilja M. Veldman', *Delineavit et Sculpsit* (2024), nr. 55, pp. 2-3
- 'Tevoorschijn uit de duisternis', in: *Liber amicorum Jan Van der Stock*, red. Maarten Bassens e.a., Leuven 2024, pp. 144-146
- 'Camille Pissarro: Gezicht op de rue Saint-Lazare te Parijs', catalogusbijdrage, in: Fleur Roos Rosa de Carvalho en Sandra Kisters, *150 jaar impressionisme. Het licht breekt door in Nederland*, Bussum/Amsterdam 2024, pp. 148-151

Presentaties en lezingen

- Presentatie over museaal verzamelbeleid voor studenten van de Universiteit Leiden, Depot, 10 april
- Lezing *Les estampes de Rembrandt: innovation et ambition,* Musée national des beaux-arts du Québec, Quebec, 24 april
- Public interview with Peter van der Coelen and André Gilbert, opening tentoonstelling Rembrandt - Gravures du Museum Boijmans Van Beuningen, Musée national des beaux-arts du Québec, Quebec, 24 april
- Lezing *Uit de as herrezen. Het prentenkabinet van Museum Boymans na de brand van 1864*, symposium *Papierkunst voor het publiek*, Teylers Museum, Haarlem, 7 juni
- Presentatie *Aanwinst Filippo Morghen*, OSK/ Vereniging Rembrandt Summer School, Depot, 11 juni
- Lezing *Boijmans in de oorlog – een terugblik*, symposium *Nederlandse Musea in Oorlogstijd* Mauritshuis, Den Haag 27 juni
- Presentatie prentkunst voor onderzoekers TU Delft, Depot, 19 september
- Dankwoord bij presentatie feestbundel voor Ilja

Veldman, symposium *Vensters op de 16de eeuw*, Teylers Museum, Haarlem, 22 november
- Ontvangst van diverse musea en instellingen, Depot

Overig
- Conservator tentoonstelling *Rembrandt: Etchings from the Museum Boijmans Van Beuningen*, Worcester Art Museum, Worcester (MA), 18 november 2023 – 19 februari 2024
- Conservator tentoonstelling *Rembrandt - Gravures du Museum Boijmans Van Beuningen*, Musée national des beaux-arts du Québec, Quebec, 25 april tot 2 september 2024
- Conservator presentatie *Hoogtepunten uit de museumcollectie*, Depot, 2022-2024
- Conservator tentoonstelling *Lievelingen*, Depot van Museum Boijmans Van Beuningen, 22 maart 2024 tot 30 maart 2025
- Medeorganisatie en welkomstwoord, symposium *Papierkunst voor het publiek. De opkomst van institutionele verzamelingen prent- en tekenkunst in Nederland en België, ca. 1780-1900*, Teylers Museum, Haarlem, 7 juni
- Deelname klankbordsessie *Tentoonstellingen van werken op papier in het Teylers Museum in de periode 1886-1911*, Teylers Museum, Haarlem, 13 september
- Begeleiding en redactie onderzoek *Een 'fantastische' tentoonstelling* door Wilko Ruijter, gefinancierd vanuit het Surrealismefonds, 1 september – 31 december

Bram Donders

Onderzoeker (tot 1 oktober)

Advies- en bestuursfuncties
- Voorzitter Jong VNK (Vereniging van Nederlandse Kunsthistorici) (t/m juni)
- Bestuurslid VNK (Vereniging van Nederlandse Kunsthistorici) (t/m juni)
- Bestuurslid ESNA (European Society for Nineteenth-Century Art)
- Partner van onderzoeksgroep De Andere Helft. Vrouwen in de Nederlandse Kunstwereld 1780-1980 (t/m september)

Presentaties en lezingen
- ESNA Winter Seminar, moderator en organisator 'Wat te doen met de negentiende eeuw?', RKD, Den Haag, 26 januari
- Spreker en organisator symposium *Vrouwen en museale geefcultuur*, Depot, 6 juni
- Spreker 'Workshop Women and Museums: Research in Progress', ASH, Universiteit van Amsterdam, 11 juli

Publicaties
- Entries over Morisot, pp. 100-101, Degas, pp. 114-115, 118-119, Cezanne, pp. 120-121, 126-127, Manet 128-131, in: Fleur Roos Rosa de Carvalho en Sandra Kisters, *150 jaar impressionisme. Het licht breekt door in Nederland*, Bussum/Amsterdam 2024

Alexandra van Dongen

Conservator historische vormgeving

Advies- en bestuursfuncties
- Bestuurslid/secretaris Stichting De Tijdtrap Rotterdam
- Bestuurslid De Huidenclub Rotterdam
- Bestuurslid Stichting Kunstfonds Van GoghHuis Zundert
- Voorzitter Stichting Vrienden van Van Gogh & Zundert
- Bestuurslid Nederlandse Tin Vereniging
- Redactielid Rotterdams Jaarboekje
- Lid ICDAD: International Committee of Decorative Arts & Design
- Lid international research group Global Things, University of London
- Ambassadeur Verhalenhuis Belvédère, Katendrecht Rotterdam

Publicaties
- 'Een kijkje in de keuken van zeventiende-eeuwse Rotterdamse kunstenaars' en 'Objecten', in: Manon Henzen, Alexandra van Dongen, Arnold Carmiggelt, John Tholen, *Een culinaire tijdreis. 1000 jaar koken in Rotterdam*, Gorredijk/Rotterdam, november 2024, pp. 25-30, pp. 34-181
- 'Aan tafel met Margaretha', in: *Margaretha van Parma. Keizersdochter tussen macht en imago*, tentoonstellingscatalogus MOU Museum Oudenaarde, september 2024
- 'Aan tafel met prinses Marianne', tentoonstellingsbrochure Huygens Museum, Voorburg, april 2024, pp. 120-131
- Diverse entries in *Figures du Fou,* tent.cat. Musée du Louvre, Parijs, 2024, p. 382 (cat.no. 196, 224, 223), pp. 399-400 (cat.no. 470)

Presentaties en lezingen
- Lezing *Dichter bij Vincent. Alledaagse gebruiksvoorwerpen in het werk van Vincent van Gogh*, Rotary, het Vakwerkhuys, Delft, 29 januari
- Lezing *De draak in het depot*, met Fenmei Hu n.a.v. Chinees Nieuwjaar, in Verhalendepot Belvédère, 17 februari
- Lezing gemeentebestuur (B&W) Ridderkerk n.a.v. schetsboek schildersdorp Rijsoord, 1 maart
- Lezing *Scappi's Kitchen Equipment. Cooking Hardware of a Renaissance Papal Chef*, KNIR dialogues (Koninklijk Nederlands Instituut Rome), Rome, 12 maart
- Presentatie Depot, Boijmans Business Club, 19 maart
- Lezing *Aan tafel met Huygens*, Archeologische Werkgroep Leidschendam-Voorburg, 17 april
- Lezing *Près de Vincent. Les objets quotidiens dans l'oeuvre de Vincent van Gogh*, tijdens 'Les artistes et leurs objets, conferentie Musée Bourdelle, Parijs, 22 april
- Lezing *De wonderlijke wereldreis van een zestiende-eeuwse baardmankruik*, Zuid. minisymposium over puntneuskruiken, 11 mei
- Duo-presentatie *Water*, met spoken word artist Kenny Gomes, Studio de Bakkerij, Rotterdam, 31 mei
- Lezing *Franse aardappels en een casserole*, voor Vrienden van het Van GoghHuis, Zundert, 20 juni
- Interview met Judith Haazebroek, n.a.v. *Snakken naar Boijmans*, 21 juni
- Lezing *Dichter bij Vincent. Alledaagse voorwerpen in het werk van Vincent van Gogh*, bij uitreiking Mr. J.W. Frederiksprijs 2024, Universiteit Leiden, 13 juni
- Masterclass voor deelnemers ontwerpwedstrijd Tailers & Weavers, ontwerp voor nieuwe angisa (Surinaamse mode en erfgoed), 10 juli
- Lezing *Schildersdorp Rijsoord*, tijdens Summerschool Schildersdorp Rijsoord, 27 juni
- Workshops met kunstenaar Harm Goslink Kuiper, Zuid., commission Huis van Jubal, 17 juli
- Lezing *Jubal & Goslink*, tijdens eindpresentatie commission Harm Goslink Kuiper, 24 augustus
- Lezing *Dichter bij Vincent. Alledaagse voorwerpen in het werk van Vincent van Gogh*, tijdens Meesterschouw donateurs Vereniging Rembrandt, 9 oktober
- Lezing *Historische*

eetcultuur en de beeldende kunst: het ALMA project, tijdens bijeenkomst Stichting Historische Eetcultuur in het Depot, 10 oktober
- Lezing *Dichter bij Vincent. Alledaagse voorwerpen in het werk van Vincent van Gogh*, tijdens ontvangst familie Van Gogh in het Depot, 13 oktober
- Lezing *Dichter bij Vincent. Alledaagse voorwerpen in het werk van Vincent van Gogh*, Culturele Stichting Nederlek, Krimpen aan de IJssel, 17 oktober
- Lezing *Dichter bij Vincent. Alledaagse voorwerpen in het werk van Vincent van Gogh*, voor Boijmans-relaties, Depot, 5 november
- Lezing *Verzamelende oogartsen: Prof. dr. Harold Henkes en dr. Diana Mertens*, Oogziekenhuis Rotterdam, 12 november
- Lezing *Dichter bij Vincent. Alledaagse voorwerpen in het werk van Vincent van Gogh*, tijdens bezoek collega's Van Gogh Museum Amsterdam in het Depot, 26 november
- Lezing *Follow the Artist. Objects as Evidence of Migration: the Story of Willem Kalf*, georganiseerd door Universiteit Leiden (faculteit Archeologie), 30 november
- Lezing *Een culinaire tijdreis. 1000 jaar koken in Rotterdam*, Rotary Rotterdam Noord, 10 december
- Lezing *Aan tafel met prinses Marianne*, tijdens Foodlab i.s.m. Universiteit Leiden, Huygens Museum, Voorburg, 15 december

Overig
- Winnaar prijs: Mr. J.W. Frederiksprijs 2024 (beste boek toegepaste kunst), 13 juni Universiteit Leiden
- Jurylid Tailors & Weavers ontwerpwedstrijd nieuwe angisa (Surinaamse mode en erfgoed)
- Lid wetenschappelijke commissie tentoonstelling Margaretha van Parma. Keizersdochter tussen macht en imago, MOU, Museum Oudenaarde, 2024

Amira Gad

Conservator moderne en hedendaagse kunst (vanaf 1 augustus)

Advies- en bestuursfuncties
- Extra Extra programmabestuurslid
- Voorzitter bestuur, Rib Art Space, Rotterdam
- Lid Stimuleringsfonds Advies Commissie
- Lid CIMAM (International Committee for Museums and Collections of Modern Art)
- Lid C-E-A (association française des commissaires d'expositions)

Publicaties
- 'Through the Looking Glass: Libby Heaney's Quantum Reality' in *Libby Heaney: Quantum Soup*, Hatje Cantz, 2024

Presentaties en lezingen
- Prince Claus Fund, Speedddates, Amsterdam, 4 december
- Rondleiding en Q&A in het Depot, ArtEZ, 10 december
- The New Current, Speeddates, Rotterdam, 11 december
- Kennissessie, lezing en Q&A, Cult North, Rotterdam, 19 december

Overig
- Gastcurator, *Wild Summer of Art*, Brutus, Rotterdam, juli-augustus
- Gastdocent, Sotheby's Institute of Art, Londen
- Jury Maker Behind the Maker Award, Kunstinstituut Melly, Rotterdam
- Jury Oskár Cepan Award 2024, Slovakia
- Hartwig Art Foundation, collectieonderzoek

Saskia van Kampen-Prein

Conservator moderne en hedendaagse kunst

Advies- en bestuursfuncties
- Lid van SBMK-stuurgroep tot april
- Voorzitter SBMK-stuurgroep met ingang van april
- Lid Wetenschappelijke adviesraad Koopman Collectie, KB Den Haag
- Ad hoc adviseur incidentele aankopen Mondriaan Fonds

Presentaties en lezingen
- Rondleiding en kennis-uitwisseling conservatoren Hilary Floe en Saskia Flower van Tate Britain bij *Lee Miller in Print*, Depot, 11 januari
- Rondleiding directeur en conservatoren van Senckenberg Natur-museum, Frankfurt, Depot, 26 januari
- Introductie *Lee Miller in Print* symposium, Depot, 27 januari
- Lezing *Lee Miller's Formative Years in Paris, Lee Miller in Print* symposium, Depot, 27 januari
- Gesprek over Lee Miller in het radio-biografie-programma *Wat blijft* met Lara Billie Rense, omroep Human, studio 1 Hilversum, 21 januari
- Rondleiding *Lee Miller in Print* voor het bestuur van de Stichting Museum Boijmans Van Beuningen, Depot, 23 januari
- Presentatie en rondleiding *Lee Miller in Print bij* 'The Floor is Yours', Depot, 2 februari
- Rondleiding *Lee Miller in Print* met Gabi Ngcobo, directeur Melly, Depot, 13 februari
- Rondleiding *Lievelingen XL* voor Fundraising Board, Depot, 27 februari
- Ontvangst raadsleden bij *Lievelingen* en *Lievelingen XL*, 21 maart
- Samensteller presentatie *Lievelingen XL. Hoogte-punten uit 175 jaar Boijmans*, galerie I, Depot, 23 maart – 10 november en galerie II, 2 maart – 29 september
- Rondleiding *Lievelingen* en *Lievelingen XL*, Caroline Cole van ACC Art, Depot 22 maart
- Rondleiding *Lievelingen* en *Lievelingen XL*, Mary Wood van Heather James Fine Art, Depot, 11 april
- Presentatie *Lievelingen XL* tijdens Boijmans Business Club, Depot, 27 mei
- Docent 'SBMK-introdag beheer en behoud van moderne en hedendaagse kunst' samen met Susanne Kensche en Paulien 't Hoen, Kröller-Müller Museum, 7 juni
- Ontvangst kunstenaar Anne Wenzel en Pamela Sticht, curator Centre Pompidou, Depot, 27 juni
- Voordracht aankoop '*House of Fools (Witte)*' van Anne Wenzel tijdens het Boijmans Diner, 13 september
- Radio-interview over Lee Miller tijdens het programma 'De wereld van Sofie', België, VRT radio 1, 10 oktober

Overig
- Co-curator en voor-bereidende werkzaam-heden tentoonstelling *Lee Miller in Print*, FOMU Antwerpen (gepland voorjaar 2025)
- Co-curator en voor-bereidende werkzaam-heden tentoonstelling *Daan van Golden. The Original*, Stedelijk Museum Schiedam (gepland voorjaar 2025)
- Kunstenaarsavond *Boijmans @ Rijksmuseum*, Rijksmuseum, 11 januari
- Deelname aan inhoudelijke projectgroep *Dispelling the Myth of 'Just Messing Around': New perspectives on Karel Appel's use of materials and technique*, diverse data en locaties in Amsterdam en Rotterdam
- Ontvangst en kennis-uitwisseling over nieuwe media met Montse Grau,

directeur New Art Centre (Spanje), Depot, 14 maart
- Deelname Kring van Eyck-feest *Lievelingen* en *Lievelingen XL*, Depot, 22 maart
- Interview met Loes Bozon van *Titty Magazine*, 11 april
- Ontvangst en kennis-uitwisseling mbt de Collectie Rotterdam met Wanda Waanders en Liesbeth van der Zeeuw, 23 mei
- Interview met Leana Boven over Anne Wenzel voor aanwinstenbulletin van *Metropolis M*, 25 november
- Begeleiding en redactie onderzoek *Een 'fantastische' tentoonstelling* door Wilko Ruijter, gefinancierd vanuit het Surrealisme-fonds, 1 september – 31 december

Annemartine van Kesteren

Conservator design

Advies- en bestuursfuncties
- Bestuurslid Stichting Vedute
- Voorzitter bestuur Murals inc
- Gastdocent Design Academy Eindhoven
- Consultant, Studio van Kesteren
- Ad hoc adviseur incidentele aankopen Mondriaan Fonds

Presentaties en lezingen
- Archive Seeking Shelter met Hella Jongerius, Partnerdag NADD, Textielmuseum Tilburg, 22 februari
- Lezing Lucerne School of Design, Film and Art, 1 mei
- Rondleiding opening *Snakken naar Boijmans*, 1 juni
- Rondleiding *Snakken naar Boijmans*, Nieuwe Instituut, 4 juli
- Verschillende rondleidingen voor gemeente Rotterdam, *Snakken naar Boijmans*, juni-juli
- Podcast interview Operator Radio x AIR x *Snakken naar Boijmans*, 6 juni
- Rondleiding *Snakken naar Boijmans*, West Den Haag, 27 juni
- Rondleiding *Snakken naar Boijmans*, directeur Mondriaan Fonds Eelco van Lingen, 5 juli
- Trapsessie *Alicia Framis trouwt met AI hologram Ailex* met Alicia Framis (kunstenaar), Henk Oosterling (ecosoof), Robey de Jong (Rabobank General Competence Manager AI), moderator en interviewer, 5 september
- Ontvangst en kennisuitwisseling Art Table, 11 oktober
- Ontvangst Design Academy studenten *Thinking Hands*, Depot, 11 oktober
- Opening *Wunderkammer van Zachtheid en Troost*, De Doelen, 16 oktober
- Lezing symposium *Digital Futures of Archiving,* Dutch Design Week, 29 oktober
- Huwelijk Alicia Framis en Ailex Sibouwlingen, Depot, 9 november

Overig
- Extern gecommitteerde Design Academy BA-examen, 29 januari
- Curator NADD programma *Seeking Shelter*
- Podcast interview voor NADD archives at risk, met John Thackara, Ganges, Frankrijk, januari
- Herdenking Rine Coolen-Kalkman, Depot, 4 maart
- Extern gecommitteerde Design Academy BA-examen, 18 maart
- Spreker panelgesprek *Integrale veldanalyse van het cultureel erfgoed van stoel tot stad*, Vlaams Architectuur Instituut, Gent, 19 maart
- Jury Limburg Design Award en Harrie Tillie prijs, Cuypershuis Roermond, oktober
- Gastcollege Luzerne School of Design, 1 mei
- Gastdocent *Thinking Hands, exhibition scenographie*, september-december
- Workshop interchanges programma, Dutch Design Week, 17 oktober
- Gastcolleges St Luca Gent, contemporary design, 25 november en 2 december
- Vedute Salon, Het Nieuwe Instituut, 27 november

Sandra Kisters

Directeur Collectie en onderzoek

Advies- en bestuursfuncties
- Lid van klankbordgroep Programma Erfgoed van de 20e eeuw (2021-2023 RCE)
- Partner van onderzoeksgroep De Andere Helft. Vrouwen in de Nederlandse Kunstwereld 1780-1980
- Lid Nederlands collectiehoofden netwerk
- Lid van Raad van Advies van Faculteit der Geesteswetenschappen Universiteit van Amsterdam
- Lid van Adviesraad afdeling Kunst en Cultuurwetenschappen Vrije Universiteit Amsterdam
- Lid van Adviesraad nieuwe Museumnorm, Nederlandse Museumvereniging

Presentaties en lezingen
- Lezing over het Depot, symposium *Gestiri e depositi: attori, strumenti, prospettive*, Fondazione Scuola Beni Arrività Culturali, Rome, 17 mei
- Lezing met Christel van Hees, 'De museale werkplaats. Het interpreteren van de kunstenaarsintentie bij restauratievraagstukken', afsluitend symposium van het Programma Erfgoed van de 20e eeuw *Mens en materiaal*, RCE, Amersfoort, 4 juni
- Moderator met Klaas-Jan van den Berg, *Karel Appel symposium*, Depot, 24 juni
- Online lezing *A new infrastructure to share the collection with an engaged audience*, ICOM congres Museum Storage. Current situation and new challenges, Université de Sorbonne Parijs, 29 oktober
- Referent voor sessie 3 'Early Modern Book Dedications as Requests', symposium *The Art of Asking*, Universiteit Utrecht, 15 november
- Presentatie en discussie op studiemiddag over museale veiligheid met accounthouders grote gemeentes, Depot, 22 november
- Toelichting nieuwe schenkingen tijdens de Zodiaque kring, Depot, 25 november
- Gastcollege over het onderzoeksbeleid van Museum Boijmans Van Beuningen, cursus *Onderzoek doen voor museumprofessionals*, Universiteit Utrecht, 6 december

Publicaties
- 'Retrospective Anticipation: Georgia O'Keeffe's Efforts at Controlling Her Legacy', in: Mette Gieskes en Mathilde Roza (red.), *Retrospection and Revision in Modern and Contemporary Art, Literature and Music*, Palgrave MacMillan, New York 2023, pp. 133-150
- 'Particulieren voeren de boventoon: Frans impressionisme in Nederlandse private en openbare collecties vanaf 1900, in: Fleur Roos Rosa de Carvalho en Sandra Kisters, *150 jaar impressionisme. Het licht breekt door in Nederland*, Bussum/Amsterdam 2024, pp. 28-45
- Entries over Monet, pp. 86-87, Sisley, pp. 88-89, Pissarro, pp. 94-95, Cézanne, pp. 104-105 in: Fleur Roos Rosa de Carvalho en Sandra Kisters, *150 jaar impressionisme. Het licht breekt door in Nederland*, Bussum/Amsterdam 2024
- 'Licht, materie en perceptie: impressionistische beeldhouwkunst' pp. 184-191 en entries over Rodin en Rosso, pp. 194-203, in: Fleur Roos Rosa de Carvalho en Sandra Kisters, *150 jaar impressionisme. Het licht*

breekt door in Nederland, Bussum/Amsterdam 2024
- Entries in: Milou Goverde, *Kunst omkaderd. Lijsten in de collectie negentiende-eeuwse schilderkunst*, Boijmans Studies, pp. 23, 39, 41, 43
- 'Lievelingen', Uitgelicht rubriek in *Kunstschrift Geertgen tot Sint-Jans* (2024) 6, pp. 50-51
- 'Ergens was muziek te horen', in *Dromen najagen. Verzamelen met lef*. Afscheidsbundel Vereniging Rembrandt voor Arent Fock, Den Haag 2024, pp. 40-43

Overig
- Gastconservator tentoonstelling *Vive l'impressionisme!* in het Van Gogh Museum, Amsterdam
- Begeleiding onderzoek *Nagelaten, vrouwelijke schenkers en erflaters van Museum Boijmans Van Beuningen* door Bram Donders, gefinancierd vanuit NWO Museumbeurs
- Inhoudelijke co-supervisie samenstelling tv-programma *Geheimen van het museum*, Avrotros
- Diverse rondleidingen en ontvangsten van internationale museumprofessionals en relaties, waaronder de MCA Chicago, Gandur Fondation pour 'l'Art in het Depot

Ina Klaassen
Directeur

Advies- en bestuursfuncties
- Lid overleg zakelijk directeuren Nederlandse kunstmusea
- Bestuurslid Stichting Museumpark, Rotterdam
- Lid Directeurenoverleg Rotterdamse culturele instellingen
- Directeur Horeca Boijmans Van Beuningen B.V.
- Secretaris Stichting Museum Boijmans Van Beuningen
- Secretaris Stichting Lucas van Leyden
- Voorzitter Stichting Fonds Willem van Rede
- Lid Stuurgroep Cultuur inclusief

Presentaties en lezingen
- Dankwoord schenking Christien Meindertsma, Theater Zuidplein, 10 januari
- Inleidend woord bij de onthulling van het beeld van Hülya Yilmaz, *For you my love ©*, Westerkade, 24 april
- *Leiderschap, een vraaggesprek*, tijdens masterclass 'Persoonlijk leiderschap en Public Value Management' van LinC en Museumvereniging, Depot, 6 mei
- Relatie tussen museum en Rabobank, bijeenkomst van de Rabobank, Depot, 15 mei
- Welkomstwoord bij de persconferentie *Naissance et Renaissance du dessin italien, Italian Renaissance Drawings from Museum Boijmans Van Beuningen*, *Rotterdam,* Fondation Custodia, Parijs, 10 oktober
- Panelgesprek Architectuur Film Festival Rotterdam, LantarenVenster, 12 oktober
- Online presentatie 'Collection Management under the watchful eye of the public', tijdens het Forum on Collection Management, National Palace Museum, Taipei City, Taiwan, 4 december
- Welkom bij Rotterdam Knowledge Ambassador Event, bijeenkomst van Rotterdam Partners en gemeente Rotterdam, Depot, 10 december

Nora Leijen
Conservator toegepaste kunst en vormgeving

Advies- en bestuursfuncties
- Bestuurslid en curator Stichting Utrechtse Aarde
- Jurylid Van Achterbergh prijs voor de Stichting Achterbergh-Domhof
- Lid van de stuurgroep SBMK digitaal platform voor glas

Publicaties
- Artikel instabiel glas museumwebsite: https://www.boijmans.nl/collectie/onderzoek/onderzoek-glascollectie
- Juryrapport Van Achterbergh prijs
- *Een unieke aankoop van het werk van Joseph Mendes da Costa voor Museum Boijmans Van Beuningen*, Jubileumbundel Stichting Organisatie van Effectenhandelaren te Rotterdam, november 2024

Presentaties en lezingen
- Lezing over de geschiedenis van Chinees export porselein naar Europa, Landhuis Oud Amelisweerd, 15 november
- Diverse ontvangsten en rondleidingen, Depot
- Rondleiding bij herdenking Rine Coolen-Kalkman, 4 maart
- Rondleiding keramiekdepot voor bestuur van Stichting Van Achterbergh Domhof, 2 februari
- Presentatie en rondleiding zilvercollectie voor Belgisch Genootschap Zilver, 21 mei

Rosie Razzall
Conservator tekeningen

Advies- en bestuursfuncties
- Peer reviewer, *The Rijksmuseum Bulletin*, vol. 72 (2024), nr. 3

Publicaties
- *Italian Renaissance Drawings from Museum Boijmans Van Beuningen*, Rosie Razzall en Maud Guichané (red.) *et al.*, tent.cat. Parijs (Fondation Custodia – Frits Lugt Collection), 2024-2025

Presentaties en lezingen
- Co-curator (met Maud Guichané), *Naissance et Renaissance du dessin italien*, Fondation Custodia – Frits Lugt Collection, 12 oktober 2024 - 12 januari 2025
- Co-curator (met Esmé van der Krieke en Fleurance van Wakeren), *Geheimen van Italiaanse tekeningen*, Depot, 23 november 2024 – 23 maart 2025
- Rondleiding *Geheimen van Italiaanse tekeningen*, Boijmans Backstage, Depot, 4 december 2024
- Rondleiding *Secrets of Italian Drawings Revealed by UV light*, Depot, 14 december 2024
- Rondleiding voor Gezelschapsleden van het museum, *Naissance et Renaissance du dessin italien*, Fondation Custodia – Frits Lugt Collection, Parijs, 8 november 2024
- Presentatie bij Boijmans Diner, Depot Boijmans Van Beuningen, 13 september

Overig
- Participant, 28th Conference of the International Advisory Committee of Keepers of Public Collections of Graphic Art, Basel, 12-17 May 2024
- Klankbordsessie *Tentoonstellingen van werken op papier in het Teylers Museum in de periode 1886-1911*, Teylers Museum, Haarlem, 13 september
- Expert meeting, *Gainsborough and British drawings, Courtauld Institute of Art*, 23 september
- Interview over de TEFAF, 'Nóg een Van Gogh voegt niks toe', Bart Dirks, *De Volkskrant*, 9-10 maart 2024, p. 9
- Interview, 'Demystifying Drawings: The Italian drawings of Museum Boijmans Van Beuningen with Rosie Razzall', Tom Nevile, *Trois Crayons* nieuwsbrief, online, december

Ruben Suykerbuyk

Conservator oude schilder- en beeldhouwkunst

Advies- en bestuursfuncties

- Hoofdredacteur *Simiolus. Netherlands Quarterly for the History of Art*
- Lid Stichting Nederlandse Kunsthistorische Publicaties
- Lid Koninklijke Academie voor Oudheidkunde van België
- Lid Nationale Adviesraad voor de restauratie van het Lam Gods (Gent, Sint-Baafskathedraal)
- Lid redactieraad *ARDS. Studies in Medieval and Renaissance Sculpture (Brepols Publishers)*
- Lid beoordelingscommissie onderzoeksbeurzen Vereniging Rembrandt
- Lid doctoraats-begeleidingscommissie Elise Philippe (UCLouvain)
- Ad hoc adviseur aankopen Mondriaan Fonds

Publicaties

- 'Still life of a home in Paris: Jan Frans van Dael's residence at the Feuillantines,' *Simiolus* 45, 1-2 (2023-2024), pp. 41-54
- Entries in: Milou Goverde, *Kunst omkaderd. Lijsten in de collectie negentiende-eeuwse schilderkunst*, Boijmans Studies, pp. 19, 21, 29, 37
- 'Noble Expectations of Memorial Sculpture: Commissioning the Jauche Monuments in Brugelette (c. 1527-1573),' in J. Beckers, H. De Moor & E.M. Kavaler (red.), *Taking Shape. Sculpture of the Low Countries, c. 1400-1600*, Turnhout 2024, pp. 165-191

Presentaties en lezingen

- 'Who fathered the Rotterdam Schoolboy (1531)? Bringing home the technical evidence for its attribution,' *XXIII Symposium for the Study of Underdrawing and Technology in Painting* (Leuven), 12 januari
- Presentatie bij diner Boijmans Business Club, Depot, 15 april
- Presentatie bij ontvangst bezoek KU Leuven, Depot, 18 april
- Rondleiding Bonusan, Depot, 23 mei
- Presentatie bij ontvangst Summer Course VKC, Depot, 23 april
- Inleidend woord bij presentatie *Simiolus* 45, 1-2 (*Essays in memory of Ger Luijten*), 18 juli
- Co-curator presentatie *Kunst omkaderd – Lijsten in de collectie negentiende-eeuwse schilderkunst*, Depot, 20 september 2024 – 21 september 2025
- Interview boekpresentatie *Kunst omkaderd*, Depot, 3 oktober
- Rondleiding Boijmans Backstage in *Lievelingen*, Depot, 28 november

Overig

- Interview over zeventiende-eeuwse landschaps-schilders met Bram de Graaf ("Hoe Hollandse wolken de wereld veroverden," *Muze* (lente 2025), pp. 14-17)

Sue-an van der Zijpp

Waarnemend directeur Presentaties

Advies- en bestuursfuncties

- Bestuurslid presentatie-instelling NP3, Groningen
- Lid van de raad van Adviseurs Vereniging Rembrandt

Presentaties en lezingen

- Presentatie bij werkbezoek gemeente Rotterdam aan Zuid., 14 februari
- Ontvangst raadsleden bij *Lievelingen* en *Lievelingen XL*, Depot, 21 maart
- Ontvangst young patrons V&A, Depot, 7 juni
- Ontvangst Abbie Vikcress (tutor BA Graphic Communication Design at Central Saint Martins in London) voor tussen-evaluatie *Family of Objects*, 25 juni
- Presentatie bij Boijmans Diner, i.s.m. Thomas Thwaites, Depot, 13 september
- Lezing voor Young Rembrandt ontvangst, Depot, 19 oktober
- Eindpresentatie tijdens expertmeeting *Family of Objects*, Depot, 24 oktober

Overig

- Inhoudelijke co-supervisie samenstelling tv-programma *Geheimen van het museum*, Avrotros

Personeel en organisatie

Totaal aantal medewerkers op 31-12-2024

Museum cao	
Aantal fte	129,69
Aantal medewerkers	171
Horeca cao	
Aantal fte	28,41
Aantal medewerkers	50

Medewerkers museum cao in 2024

Aantal fte		131,09
Aantal medewerkers		212
Kengetallen personele samenstelling		
Aandeel mannen	71	33%
Aandeel vrouwen	143	67%
Aandeel 55+	41	19%
Aandeel 50 t/m 55	22	10%
Aandeel 40 t/m 50	37	17%
Aandeel 30 t/m 40	58	27%
Aandeel t/m 30 jaar	54	25%
Aantal medewerkers	212	100%
Gemiddelde leeftijd is 41 jaar		
Kengetallen mobiliteit		
Instroom		62
Uitstroom		53

Medewerkers horeca cao in 2024

Aantal fte		38,00
Aantal medewerkers		82
Kengetallen personele samenstelling		
Aandeel mannen	31	38%
Aandeel vrouwen	51	62%
Aandeel 55+	2	2%
Aandeel 50 t/m 55	0	0%
Aandeel 40 t/m 50	4	5%
Aandeel 30 t/m 40	15	18%
Aandeel t/m 30 jaar	61	74%
Aantal medewerkers	82	100%
Gemiddelde leeftijd is 27 jaar		
Kengetallen mobiliteit		
Instroom		40
Uitstroom		39

Organogram

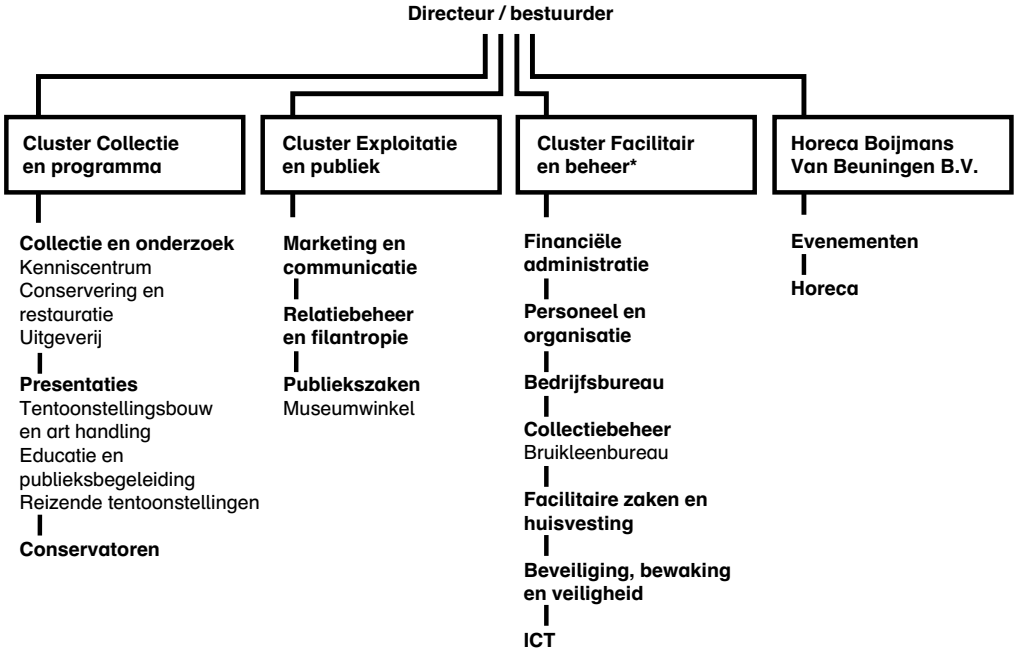

* Zolang er één directeur / bestuurder is, is er een interim hoofd bedrijfsvoering die dit cluster aanstuurt